

Ambedkar Times

Weekly

Editor-in-Chief: Prem Kumar Chumber

Contact: 001-916-947-8920

Fax: 916-238-1393

E-mail: chumbermedia@yahoo.com, editor@ambedkartimes.com

VOL- 12

ISSUE- 2-3

April 1, 2020

www.ambedkartimes.com

www.ambedkartimes.org

Remembering Bodhisattva Bharat Ratan Babasaheb Dr Bhimrao Ramji Ambedkar

Prem K. Chumber

Editor-in-Chief: www.ambedkartimes.com

Babasaheb Dr Bhimrao Ramji Ambedkar (14 April 1891 – 6 December 1956) was a great humanist, liberator of downtrodden, world reputed economist, acclaimed jurist, statesman in true spirits, conscientious politician and scholar par excellence. He initiated many social reform measures and founded three political parties towards his life long struggle to annihilate caste from the soil of India. He was of the firm view that caste is the biggest hurdle on the way of India to become nation. Shortly before his Mahaparinirvan he laid the foundation of Dalit Buddhist movement in India to show a new way to the millions of socially discriminated people of the country to get rid of the centuries' old curse of caste and untouchability.

His scholarship and brilliant approach to take mankind to new heights brought him into various offices of responsibility both during the British rule and Independent India. He was the first law minister of independent India. He was Chairman of the drafting committee of the Constitution of Independent India.

Dr B. R. Ambedkar was a prolific writer who founded three well received journals during his campaign against untouchability. He earned doctorates in economic and many more academic degrees from the reputed universities of the US and UK. He has been adjudged one of the few most intelligent peoples in the world so far. In 1990, the Bharat Ratna, India's highest civilian award, was posthumously conferred upon him. Ambedkar Times and Desh Doaba forums fondly and most respectfully remember Bodhisattva Bharat Ratan Babasaheb Dr B.R. Ambedkar on this very day of his being posthumously conferred the highest civilian award of India.

Invited Editorial:

Covid 19: Challenges and Safeguards

Covid 19 pandemic has gripped almost the entire world. Everyday human casualties are multiplying. Though China, its epicenter, has been able to control the ongoing impact, the fear of its returning back looms large. All the scientific advancements failed to come up to counter its invisible attack. No world-wide crisis so far had totally lockdowned humanity the way the world witnessed currently. Deaths are reported from all parts of the world. Equipments to fight the deadly pandemic is falling severely short. Hospitals are refusing to admit, especially the elderly patients. It is alleged that there are no more ventilators to provide relief to the sick. Moreover, disposing of the dead's is also becoming another crisis. Food shortages further aggravate the troubles. State apparatus is turning more and more oppressive to keep the recalcitrant populace indoors. A sort of a vicious circle is evolving with the passage of everyday. More patients, less hospitals, less food supply, more resistant to keep indoors. Fears are let loose that if lockdowns are allowed to continue for some more days, which would be given the persistence of the virus, law and order problem may come up.

There used to be religious respite during times of crises. Unfortunately, Covid19 pushed all religions of various nomenclatures into oblivion. None were able to face its poisonous fangs. The last resort of the masses has also betrayed. Both science and religion seem to be on the run. Time is pinning down on human beings and their behaviour. It is echoed that humans played with

the nature. Now nature is taking its dig on humans and their greedy style of living. They are being sternly told that you are not the only ones; other living beings have equal rights to stay on this planet.

In the face of inability of science and religion, what option(s) after all could be there for humans! They have to come up to their true calling. Being on the top of all the creation, they are expected to live with utmost restraints. The whole of the earth and its fauna and flora are not for the consumption of humans only. Along with the fauna and flora, human beings constitute what is

true nature. And science instead of becoming saviour /liberator of

mankind enslaved it in its cobweb of exploiting the whole planet to the hilt. At such a crucial turn of the current horrible world health crisis, the only possible option left is the human beings themselves. It is they who can save themselves

by responding to their true inner conscience. They must realise that all living creatures on the earth and in the sea have the natural right to put claims on the resources of our planet. This planet is not only for us. It belongs to them too. They are not only resources to be consumed by humans. They are the living organs of the nature. Nature will be incomplete without them. So do we

because we are also the part of nature. Once nature shrinks, we too suffer. What we can do at this crucial hour of pandemic? We need to be extra cautious against the nefarious spread of this deadly virus. Physical distancing is of utmost concern. Self-disinfecting is another equally important measure to be strictly adhered to. Keeping oneself in high spirits could be yet another way to pep up confidence high in the society to fight thus invisible common enemy of the whole world. We have to learn to live frugally with self-restraints in order to overcome the pandemic.

Prof (Dr.) Ronki Ram
Fellow & Dean (Faculty of Arts),
Shaheed Bhagat Singh Chair Professor,
Panjab University, Chandigarh (India)

aptly called nature. If any part of this indivisible nature is allowed to shrink, it would definitely going to have violent impacts on its remaining parts. Covid19 is the outcome of that unmindful consumption of the fauna and flora by the never-to-be-satiated lust of human species on our only so far living planet. We the human beings are behind the choking pollution all around. Forests are disappearing at an alarming speed, so are the aquifer; life in the oceans is struggling against annihilation. Religion with its own political economy has been also failing humanity in connecting with its

YOU SHOULD BECOME RULERS TO CREATE CASTELESS SOCIETY

(A message from the Master (Honorable Sahib Shri Kanshi Ram Ji) to the victimized castes at the First World Convention of Dalits, held in Kaula Lumpur, Malaysia on October 10-11-1998)

Friends,
I congratulate you for organizing this Convention to acquire a new vision towards a 'casteless society'.

I am sorry. I could not prepare my paper to be read on this occasion due to my pre-occupation with the party work.

Annihilation of caste: In the year 1936, Babasaheb Ambedkar was asked to present

a paper on 'caste' by the Jatpat Todak Mandal at Lahore of Punjab. But Baba Saheb was not al-

By Pramod Kureel Ex MP (BSP)

lowed to read his paper. However, that paper was later published as a book under the title "Annihilation of Caste". After reading this book, I too started thinking that 'caste'

could be annihilated. But after studying the caste behavior and after looking at our social structure. I started thinking differently. I studied 'caste'

not from books, but from life. People, who come from their villages to cities like Delhi, carry nothing with them. But they carry their 'caste' with them. They leave back their little

(Contd.. to next page)

YOU SHOULD BECOME RULERS TO CREATE CASTELESS SOCIETY

property, small lands and their huts in the villages. They leave behind everything in their village. But they will carry 'caste' is so much dearer to the people. How can we annihilate caste? I stopped thinking about 'caste annihilation'.

You have organized this Convention to move towards a 'casteless society'. I am also for 'casteless society' and my aim is also to create a 'casteless society'. But 'caste' cannot be wished away. It is not possible to eliminate 'caste'. So what to do?

'Caste is created with a purpose': 'Caste' is not created without a purpose. 'Caste' is created with a purpose. And that purpose still remains. So long that purpose remains. 'Caste' too remains. You do not find Brahmins and other upper castes holding conference like this for 'casteless society'. Because, they are the one who created this 'caste' and they stand to gain by this 'caste'. They are the beneficiaries of 'caste'. So long they stand to gain by 'caste', why should they destroy it? These conferences for 'casteless society' can only be organized by us.

Because we are victims of 'caste'

We ourselves may not be the victims of 'caste'. But we are born among those who are victims of 'caste'. Hence, we need to eliminate the 'caste'. But even to eliminate 'caste', you must take note of the 'caste'. You cannot ignore 'caste'. We may have the desire to create a casteless society. But it is not possible to happen in the near future. Till such time what we should do? What I decided to do is, till 'casteless society' is created; let me handle the 'caste'. When Brahmins could use the 'caste' for their benefit, why not I could use it for our benefit?

Double-edged sword: Caste is a two-edged sword. It cuts both the ways. It cuts this way, when you use this way (swings his hand right side) and it can also cut the other way when you use it in opposite direction (swings his hand left side). I decided to handle the caste to our benefit and deprive the Brahmins of its benefits.

Babasaheb Ambedkar secured political power to Scheduled Castes and Scheduled Tribes with the help of 'caste'. By using 'caste', he secured separate electorates for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the Round Table Conference in 1931-32. But Gandhiji went on fast unto death against this separate electorates and consequently, Scheduled Castes and Scheduled Tribes were granted joint electorates.

Separate electorate: Many people ask me. "Why not you struggle for separate electorates for which Babasaheb Ambedkar fought?" I have not wasted even a single minute on this separate electorate. When it was not possible for Babasaheb Ambedkar during British rule, how it will be possible for me, now, when casteists are ruling? It is impossible.

Experts on 'caste': Babasaheb Ambedkar had prepared Scheduled Castes and Scheduled Tribes to handle the 'caste'. That is how they could get many benefits from the British. Eversince, the exit of British, only three persons have become experts in handling the 'caste'. The first person was Jawaharlal Nehru. The second one was Indira Gandhi. And third person is Kanshi Ram. (Cheers).

Nehru handled the 'caste' so well that Babasaheb became helpless. He was an expert in handling the 'caste' and retains the Brahminical Social Order. Mrs. Indira Gandhi was also an expert in handling the 'caste' to the benefit of Brahminical Order. Now, if you ask the Congress people in Delhi, "Are you benefitted by the 'caste'?" they will say, "No, we are not getting the benefits of 'caste', we do not know how to get its benefits. Only Kanshi Ram knows it. He only knows how to handle the 'caste' to his benefit." (Laughter)

If you can prevent Brahmins taking benefits of 'caste', they will think twice to use the sword of 'caste' against us. I have learnt the art of using the sword of 'caste' to our benefit. 'Caste', which may appear as a problem, may become an asset if we handle it properly. Problems of today may be opportunities of tomorrow. They can be assets in future.

Distress migration: We must learn lessons from the history. We must start the movement where Babasaheb Ambedkar left it. In 1932, Babasaheb Ambedkar demanded separate electorates for Scheduled Castes and Scheduled Tribes. After 10 years, in 1942, he demanded separate settlements. He wanted to make these people independent of the Hindus. What is the position now? We have forty five lakh hectares of land under cultivation. Our people till the land and produce food crops. But they do not own that land in which they work. They are leaving the villages in distress and come to cities in search of food and shelter. This distress migration has produced more than ten crore refugees in towns in the last ten years. Ten years ago, the urban population was 5 crores and today it is 16 crores. They live in slums and on streets. Who should think about

these refugees? Rural Ministry and Urban Ministry of Government of India must find the answer. The Indian Government plans for everybody except these people. There is no mention about these refugees in our budgets. There is a separate department to plan. Allocate budget and make settlements for the refugees of Pakistan, refugees of Tibet, refugees of Jammu and Kashmir, and so on. But nobody thought about these refugees of distress migration.

Since people carry their 'castes' to cities leaving behind everything else in their villages, my job has become very easy. These ten crore refugees are a problem to the rulers. But they are our assets. We will use 'caste' to liberate these people. We are going to launch a movement called "Bharatiya Sharanarthi Andolan" immediately after the November election for Delhi. Madhya Pradesh and Rajasthan. I will not sit idle in anticipation of 'caste' to vanish. I will handle the 'caste' till it remains.

Games people play: Now, let me tell you my experience of handling 'caste'. What I am doing today is, I am rousing the victims of 'caste'. I am rousing the victims of 'caste' to strive for Babasaheb Ambedkar's movement. I am preparing my people – the victims of caste – to handle the double-edged sword of 'caste' to their benefit. Today everybody is afraid of my handling of 'caste' factor. Everybody is trying to stop the Kanshi Ram phenomenon. Rajiv Gandhi tried, V.P. Singh tried, Narasimha Rao tried and BJP is trying. They play their game and I am trying to play my game. (Claps)

BSP should be recognized all over India: The beneficiaries of 'caste' have created it with the purpose of ruling over others and they have retained it to perpetuate their rule. Creation is more difficult than retention. Once you create it, there is no problem in retaining it. It will simply go on.

If you want to destroy 'caste', you have to stop the beneficiaries taking advantage of it. So long the beneficiaries are allowed to use 'caste', victims are continued to suffer. If you want to put an end to it, you must learn to handle the 'caste' to your benefit. You should not allow the Brahminical Social Order to take the benefits of 'caste'. You should not ignore 'caste' but you should take note of it. Today with the successful handling of caste. Bahujan Samaj Party (BSP) has become the fourth national party in India. There are seventy recognized parties and we are ahead of sixty seven parties. Only Congress, BJP and CPI (M) are ahead of us. When we started in 1984, other parties said that ours would be a Uttar Pradesh party. But today, BSP is not limited to UP alone. Now, the upper castes have become unhappy.... And I am also unhappy. They are unhappy because BSP is spreading to other states too. And I am unhappy because BSP has not spread to all the states. I want BSP to become a recognized party in all the states of India, including Maharashtra.

Dependents in independent India: In 1997, the Brahminical Social Order planned to celebrate the golden jubilee of independence. We too planned to celebrate. But we have nothing to celebrate. It is independence for them. But it is dependence for us. We are dependent in independent India. Even after 50 years, our people still work on others' lands. They do not have their own land. Why did these ten crore people leave their villages? Because they have no independence in their villages. When we created BSP, Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Castes were not independent. They were running to different parties for tickets. Parties are nothing but tickets-printing machines. We thought why not we have our own machine. And hence we created BSP on April 14, 1984.

No more platform tickets: During the assembly election of March 1985 in UP. We gave tickets to 237 candidates. I told our candidates. "Our tickets are only platform tickets and hence you cannot reach Lucknow with these tickets." There was no demand for our tickets, then. But today there is a big demand. Every BSP candidate secures more than one lakh votes. Today ours are not platform tickets. Our ticket can take you to Lucknow and also to Delhi. Why there is such a demand for our party tickets?

Congress made BSP popular: In 1983, Congress Party had won 410 out of 425 assembly seats in UP. In 1985, it could get only 265 out of 425. It lost 145 seats because of BSP. Frustrated by this loss, they started calling BSP as a party of Chamars. This propaganda of Congress had really helped us. Our party became very popular among Chamars.

In 1985 elections, we secured 2% of votes. In 1989, our percentage of votes went up to 9% and in 1991, 11%. In 1993, it was 20.6%, in 1996 elections; we got 29% of votes. We did not ignore 'caste'. We took note of it and learnt to handle it. Today, 'caste' has no effect for Congress. For us, it has a growing effect. Victims should not wish away caste. They should learn to handle it.

Lessons of Maharashtra: We have

people from Maharashtra here. I learnt many things from them. Half of the lessons of the movement, I learnt from Babasaheb Ambedkar and other half I learnt from Mahars of Maharashtra. From Babasaheb Ambedkar, I learnt how to run the movement. From the Maharashtra Mahars, I learnt how not to run the movement. It is not just important to learn how to run the movement. Because, unless you know how not to run the movement, you will not know how to run the movement.

Mahars did not handle the 'caste' properly. They said that they were Buddhists and no more Mahars. At the same time, they fought for reservation as Mahars! They demanded reservation as Mahars! Even in Buddhism, you are Mahars! You dragged in the bad breath of 'caste' to Buddhism also. 'Caste' is the bad breath of Hinduism, but it polluted the whole world.

A Century of reservation: Chatrapathi Shahu Maharaj provided the educational facilities and gave reservation to Scheduled Castes in his government on July 26, 1902. On July 26, 2002, we will be completing a century of reservation. Now, it is my duty to prepare my people not to get the reservation but to grant reservation. How to grant reservation? It is easy to understand but difficult to practice.

Who can grant reservation? Only rulers can grant reservation. Even to grant your own people – to give from right hand to left hand – your must become rulers. Therefore, we must prepare ourselves to become rulers. We should become rulers....This is the only solution.

How can the victims become rulers?

What is important: I have not seen Babasaheb Ambedkar when he was alive nor have I heard him. I learnt Ambedkar only through Maharashtra leaders. Mr. Baji Rao Kamble, who is sitting before me here with blue cap, is also one among those who taught me Ambedkarism. When Maharashtra leaders ran after Congress Party tickets, I had heated arguments with them. They said, "If we stick to Ambedkarism, we cannot become MLAs". Is it important to run the movement or to become MLAs? Which is more important? I thought movement was more important and I decided to run the movement. It also came to my mind that we should also become MLAs to run the movement. But which party will give us such MLAs who can run the movement? Such MLAs can be produced only by our own party. Then, I left Bombay and landed in Lucknow.

Castes that supported Babasaheb: I gave a deep thought to 'caste factor'. I looked at the castes which supported Babasaheb Ambedkar. His movement was led by Mahars in Maharashtra, Paraiyahs in Tamil Nadu, Malas in Andhra Pradesh, Jatavas in Uttar Pradesh, and Chandals in West Bengal. Babasaheb could not get elected in 1952 and in 1954. Hence, naturally, his followers thought, "When Babasaheb Ambedkar himself could not get elected, how can we get elected?"

Again I thought over the electoral victory of Babasaheb. In 1946, Babasaheb got elected in Jaisur and Kulnar Constituency of Bengal. How? Chandals of Bengal had 52% of votes. They thought it was better to send Babasaheb than anybody else to the Constituent Assembly. Babasaheb got elected because of more votes. Mahars, Paraiyahs, Malas, Jatavas etc., were not in big number. Hence, they could not succeed. They were leaving the movement.

Babasaheb Ambedkar fought for all the victims of 'caste'. But are Mahars, Paraiyahs, Malas etc., the only victims of 'caste'? Are these the only castes which are victimized by the Brahminical Social Order? No, they are not the only victims of 'caste'.

6000 victimised castes: There are about 1,500 Scheduled Castes and 1,000 Scheduled Tribes and 3,743 Backward Castes, according to Mandal Commission Report. There are more than 6,000 castes which are victimized by the Brahminical Social Order. Why they should not struggle together against caste system? If they are separated, they are minorities. Some may be more in number and others may be less in number. If we add them all, they are a big majority. They form more than 85% of the Indian population. In Hindi, we call majority as "Bahujan".

Brotherhood among Bahujan Samaj: When Bahujan Samaj Party was started; there was no Bahujan Samaj in India. Bahujan Samaj Party can succeed only when Bahujan Samaj is created. Hence, we started creating Bahujan Samaj by developing brotherhood among the 6,000 victimised castes. In the last 15 years – that too in the last 5 years – we could bring together 600 castes, i.e., 10% of the total number of castes.

With 600 castes welded together, we are the fourth national party today. If we weld together another 400 castes and make it 1,000 castes, BSP becomes number one party of India.

I do not like speaking, though I keep

on speaking. I do not want to speak. I want my works to speak.... my results must speak. I tell my friends who do not agree with me, "I may be wrong. But look at the results of my work. What do you say about it?"

Welding of all the castes was difficult. The welder was criticized and advised not to attempt it. But when the welder started his operation, nothing could stop him. He could weld very well. If he could weld 600 castes, why can't he weld many more castes? By welding together all the castes, we can win the political power and become the rulers.

Capture Master Key: Babasaheb Ambedkar said, "Political Power is the master key." Yes, it is a master key by which you can open all the doors of progress.

In Maharashtra, you had agitated for over twenty five years to rename the Marathwada University as 'Babasaheb Ambedkar University'. You could not succeed, because you were not the rulers to rename the University. You did not have the master key in your hand. In 1989, Late Rajiv Gandhi came to Lucknow and laid the foundation for Dr. Ambedkar University. When his Congress Party was refusing to rename the Marathwada University after Babasaheb in Maharashtra, the same party was laying foundation in Lucknow for Dr. Ambedkar University. People of U.P. never demanded it. It was the Maharashtra people who were demanding it. Why did the Congress people want Dr. Ambedkar University in U.P.? Because, the people of U.P. were demanding the master key. Hence the rulers wanted to hide the master key behind the University! (Laughter)

By acquiring master key in U.P., we started many universities, not just one university, for which Maharashtra people were agitating for years. In 1994, we laid foundation for Shahu Maharaj University in Kanpur. In 1996, we opened Mahatma Phule University and Dr. Ambedkar University. And we acquired 200 acres of land for Gautam Buddha University. We created seventeen new districts of which the last one is Buddha Nagar, which is near Delhi.

You can acquire the master key of political power by properly handling the 'caste'.

Dali thing, a refined form of begging: Till now, I spoke about 'caste'. Now I want to speak about Dalits. I rarely go out of India. My followers were expecting that I would not participate in this Convention. Because I am perturbed by the Dalits. I am perturbed by their weaknesses. Their biggest weakness is dalithing. It has become a profession. Dalithing is a refined form of begging. Dalits and beggars go hand in hand. Beggars cannot become rulers. So also the Dalits. Direction of their begging hand must be changed, like this (turns his hand downward). If you do not become rulers, our problems, are going to remain forever. But how can you become rulers being Dalits, meaning beggars? You should cease to become Dalits. You should become rulers to get rid of all your problems. That is the only solution.

Brahminism kills all 'isms': Our intellectuals think that the solution lies in Marxism, communism, socialism etc. In a country where Brahmanism is existing, no 'ism' can succeed. Because no 'ism' has taken note of 'caste'. Therefore the duty of the intellectuals – it is my duty too – is to take note of the Brahminism and create our own 'ism'. They talk so much about unemployment.... about the one crore unemployed Brahmins.

But why don't they talk about those ten crore refugees, who are illiterate and unskilled. No party thinks about those ten crore people. They are our people and hence only our party can think about them.... Only our party can solve their problems. And we can solve every problem of our people by becoming the rulers of India.

We have become the fourth national party by welding together 600 castes and by welding 1,000 castes; we will become the rulers of India. Within three years, we will be the rulers of India.

Kanshi Ram Phenomenon: I am not thrusting my ideas on others. I only narrated my experience. It is for you to benefit from my experience.

You can create a casteless society by becoming rulers. This is my solution. Why should the beneficiaries of caste destroy the 'caste' system? Victims of caste alone have to destroy the 'caste' system. Rulers alone can destroy the caste system.

You may think that I am asking for the impossible. But I have always been asking for the impossible and I am getting it too. This is Kanshi Ram phenomenon. Kanshi Ram phenomenon is becoming the national phenomenon.

Have the right thinking to go further and a new vision to create a casteless society. My solution is that you can create a casteless society by becoming rulers. Rulers alone can create a new society.

Jai Bhim! Jai Bharat!!

Global Solidarity Statement for Dr. Anand Teltumbde and Gautam Navlakha

We, the undersigned (organizations and individuals) protest the impending arrest of Professor Anand Teltumbde and Gautam Navlakha and strongly condemn the attempt to malign their status as two of India's foremost civil rights activists and public intellectuals today. On March 16, 2020, the Supreme Court of India rejected the anticipatory bail application of Dr. Teltumbde and Mr. Navlakha. They now have until April 6, 2020 to 'surrender' to the police. We strongly urge the Chief Justice of India and the Supreme Court bench to take cognizance of the dangers posed by the pandemic COVID19 to the health and life of Dr. Teltumbde and Mr. Navlakha. Both are senior citizens with pre-existing medical conditions that puts them at high risk for a deadly infection if imprisoned. Incarceration at such a time will most definitely endanger their lives and health. At the very least, we urge the judicial authorities to amend their arrest order to after the global health crisis is fully subsided and there is no danger to their health and life.

Both Teltumbde and Navlakha are only the latest in an ongoing series of attacks on human rights lawyers, civil rights activists, and scholars by the ruling regime in India. They have been charged under a draconian colonial law (UAPA) against 'terrorists' and 'seditionists' which blatantly disregards fundamental rights enjoyed by all Indian citizens such as free speech, right to hold an opinion, or the right to dissent violent policies of the state, and right to due judicial process (see statements from Indian civil liberties organizations – PUCL, PUDR, WSS, Oxfam India). Their cases are part of what has come to be known as the 'Bhima Koregaon' case – a dubious and brazenly fabricated case (see the American Bar Association's report that documents the irregularities and violations of the freedom of expression and association in this case, and a more recent investigation points to the fabricated nature of the evidence). Since June 2018, nine other prominent intellectuals and civil liberties activists (Sudha Bharadwaj, Sudhir Dhawale, Arun Ferreira, Surendra Gadling, Vernon Gonsalves, Varavara Rao, Mahesh Raut, Shoma Sen, and Rona Wilson) have been imprisoned under this fabricated case (for a comprehensive compendium of news reports on the Bhima Koregaon cases see India Civil Watch). This group of eleven are among India's most respected activists and intellectuals who have consistently fought for the democratic rights of the socially marginalized and oppressed groups, such as Dalits, Adivasis (indigenous 'tribal' communities), workers, and religious minorities.

Professor Teltumbde is a distinguished scholar, civil rights activist, and one of India's leading public intellectuals with a long history of speaking truth to power, exposing the state's repressive practices against its most vulnerable populations such as Dalits and working classes, and society's entrenched regressive cultural institutions such as caste. Admired by many as an organic intellectual, Dr. Teltumbde's writings have contributed immensely to critical debates on democracy, globalization and social justice. A consummate polymath hailing

from very humble beginnings as a member of the Dalit community (India's long-oppressed 'Untouchable' castes), Dr. Teltumbde graduated from India's leading institutions of higher education with high scholarly achievements. He is an alumnus of the premier Indian Institute of Management (IIM – Ahmedabad), has had a long and illustrious career in the corporate sector in top management positions in the state-owned Bharat Petroleum Corporation Limited, and the petro-infrastructure company Petronet India Ltd (promoted by the Government of India in

activist and a journalist. He has been a longstanding member of the People's Union for Democratic Rights, Delhi. He has served as an editorial consultant of India's leading social science journal – the internationally well-known Economic and Political Weekly and has been a convener of the International People's Tribunal on Human Rights and Justice in Kashmir. His book Days and Nights: In the Heartland of Rebellion (Penguin, 2012) is one of the most serious interventions in understanding the Maoist movement in Chattisgarh.

The intention of the state is quite

clear from the vehemence with which the Central government took away the cases of Teltumbde and Navlakha from the Maharashtra government to the National Investigation Agency (NIA) just a few weeks ago. It appears evident that the state wishes to incarcerate them in jails for years just for advocating for the democratic and human rights of oppressed and marginalised sections of

Indian society. This, despite the fact that their methods of struggle for justice have always been within the provisions and freedoms provided by the Constitution of India. Neither of them has anything remotely to do with organising or the subsequent events that occurred around the Bhima Koregaon episode.

As long-time observers of Indian democracy, we are shocked by the state's vicious persecution of intellectuals and activists who have devoted their lives to the defense of the powerless and the weak, and are some of India's strongest defenders of democracy especially at a time when the world is witness to brazen attacks on it in India. Moreover, in targeting Dr. Teltumbde – a person of exceptional antecedents as a corporate leader, high caliber scholar, and a much celebrated public intellectual, but also coming from one of the founding families of Indian democracy – that of Dr. B.R. Ambedkar – the state is sending a message to the entire country that it could go to any extent to repress the voice of people if they dare to challenge and dissent.

In solidarity with and with unequivocal support to Dr. Teltumbde and Mr. Navlakha and all the others who are falsely implicated in the Bhima-Koregaon case, we urge:

The President of India, Shri. Ram Nath Kovind to uphold the Indian Constitution and Indian democracy by interven-

ing in this case and seeking the Supreme Court's opinion on the use of sedition and terrorism charges against human rights activists.

The National Human Rights Commission (NHRC) to elevate the case as its highest priority and constitute an immediate inquiry into the questions of fabrication of evidence reported widely in the media.

The Government of Maharashtra and the Maharashtra State Human Rights Commission to immediately constitute a Special Investigation Team (SIT) to independently investigate the matter.

The United Nations Human Rights Commission (UNHRC) and the Asian Human Rights Commission (AHR) to attend to the UN Special Rapporteur who has clearly challenged the basis of this case.

So far, 3747 organizations or individuals have signed this petition. The following is a partial list of highlights:

Committee for the Protection of Democratic Rights (CPDR), India
 India Civil Watch International, USA
 Indian American Muslim Council, USA
 Dalit Solidarity Forum, USA
 Ambedkar King Study Circle, USA
 Noam Chomsky, Professor Emeritus, MIT and Laureate Professor, University of Arizona
 Arundhati Roy, Writer, India
 Cornel West, Professor of practice of public philosophy, Harvard
 Robin D. G. Kelley, Distinguished Professor of History, UCLA, USA
 Partha Chatterjee, Senior Research Scholar, Anthropology Columbia University, USA
 Gayatri Spivak, University Professor, English and Comparative Literature, Columbia University, USA
 Angela Davis, UC Santa Cruz, USA
 Sukhdeo Thorat, Professor Emeritus, School of Social Sciences, JNU, and Former Chairperson of University Grants Commission and ICSSR
 Kshama Sawant, Member, City Council, Seattle, WA USA
 Anand Patwardhan, Film maker, India
 Jayati Ghosh, Professor of Economics, JNU India
 Gyan Prakash, Professor of History, Princeton
 Chandra Talpade Mohanty, Distinguished Professor, Syracuse University
 Akeel Bilgrami, Sidney Morgenbesser Professor of Philosophy, Columbia University
 Arjun Appadurai, Paulette Goddard Professor of Media, Culture, and Communication, New York University, NY
 Rajeshwari Sunder Rajan, Global Distinguished Professor, New York University, NY
 Justice Kolshe-Patil, retired High Court Judge
 Justice P. B. Sawant, Former Supreme Court Judge and President, World Association of Press Councils
 Prakash Ambedkar, ex-Member of Parliament (Lok Sabha), India
 Ramachandra Guha, Historian and Economist
 V. Geetha, Feminist Historian and Writer
 Professor Manoranjan Mohanty, Durgabai Deshmukh Professor of Social Development at the Council for Social Development, New Delhi and Co-chair of the Institute of Chinese Studies.

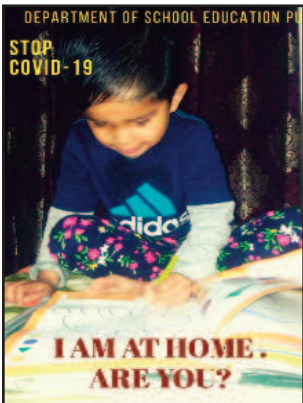
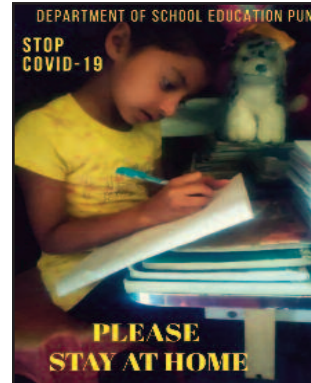
Painting by Mr. Siddesh Gautam

the private sector). After his corporate stint, he has been Professor of Business Management at the premier Indian Institute of Technology (IIT-Kharagpur) and is currently a senior professor and chair of Big Data Analytics at Goa Institute of Management. His astute analysis on the dynamics of caste and class and on the relevance of Dr. B.R. Ambedkar (the much revered chief architect of the Indian Constitution and Mahatma Gandhi's most important interlocutor) for contemporary society are essential references for scholars and are required reading at many universities around the world. He is frequently an invited speaker at international conferences, demonstrating the respect his work commands all over the globe.

Dr. Teltumbde has contributed immensely to improving the lives of people and decided to devote time to make an intellectual contribution for making the world a little more just. This instinct naturally led him to actively build civil society organisations such as the Committee for Protection of Democratic Rights (CPDR) of which he is the general secretary, and the All India Forum for Right to Education (AIFRTE) of which he is a presidium member. None of the organizations he is associated with are banned organizations in India.

Gautam Navlakha has been a well-known democratic and human rights

Corona Virus Awareness Campaign of Department of School Education Punjab

Tributes to Dr BR Ambedkar

Dr Suresh Babu Prof KGMU Lko

01 अप्रैल- नये आर्थिक वर्ष की शुरुआत-
01 अप्रैल के दिन डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर द्वारा लिखे गये ग्रंथ **"The Problem of the Rupee"** का आधार लेकर **01** अप्रैल **1935** को **" Reserve Bank of India"** की स्थापना की गई थी। इसलिए हर वर्ष **1** अप्रैल को नये आर्थिक वर्ष की शुरुवात की जाती है।

-शालिक शाक्य

Bharatratna, **Dr. Bhimrao Ambedkar**
 Father of Modern India
 Architect of the Indian Constitution

1st APRIL 1935
RESERVE BANK OF INDIA (RBI)
FOUNDATION DAY

RBI was conceptualized as per the guidelines, working style and outlook presented by **Dr B R Ambedkar** in his book. It was titled **"The Problem of the Rupee – Its origin and its solution"** and presented to the Hilton Young Commission. The bank was set up based on the recommendations of the 1926 Royal Commission on Indian Currency and Finance, also known as the Hilton-Young Commission.

It was **Dr Ambedkar's** tireless efforts due to which the **Reserve Bank of India** came into existence. On this day we pay our hearty tributes to the master of Economics and the champion of Human Rights, who's vision shaped today's Modern India.

SKY TRANSPORT SOLUTIONS
 ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ
 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ
PHONE: 209-855-6938

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ

Postal Address
Desh Doaba
 5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843

www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

VOL - 8 ISSUE - 51
April 1, 2020

Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ
 ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੇ
 ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ
 ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600
 Email: myfuturetruck@gmail.com

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੋਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਾਦਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1 ਤੋਂ 2 ਲੱਖ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪਰਕੋਪ ਇਸ ਕਦਰ ਜਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਆਕਤੀ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾਤੀ ਹਾਲਤ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਤਕ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 188578 ਸੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 4054 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ 1715 ਸਿਰਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਕ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 'ਤੇ)

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਥਿਤੀ ਹੋਈ ਭਿਆਨਕ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ, 65 ਹਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ)— ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਥਿਤੀ ਭਿਆਨਕ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤਕ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਰੀਬ ਇਕ ਲੱਖ 65 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਅਗਲੇ 30 ਦਿਨ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਹੋਣਗੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਚੀਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਚੀਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ 3,300 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ 30 ਦਿਨ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲੇ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੀ ਦਰ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ

ਸੀ। ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ 33 ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਲਾਕਡਾਊਨ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 25 ਕਰੋੜ ਆਬਾਦੀ ਘਰਾਂ 'ਚ ਕੈਦ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਰਾਜ ਨੇ ਮਦਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਐਂਡਰਿਊ ਕੁਓਮੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੋ। ਇਕੱਲੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਹੀ 67 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ ਅਤੇ 1,300 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਸਪਤਾਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਹਨ। ਕਈ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਓਮੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਲੋੜੀਂਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੁਨੀਆ ਦੀ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਘਰਾਂ 'ਚ ਕੈਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ

ਪੈਰਿਸ (ਬਿਊਰੋ)— ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਰੂਸ ਅਤੇ ਲਾਗੋਸ ਵਿਚ ਵੀ ਲਾਕਡਾਊਨ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਲਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੀ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਰਜੀਨੀਆ, ਮੈਰੀਲੈਂਡ, ਕੰਸਾਸ ਅਜਿਹੇ ਸੂਬੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਲਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ 'ਚ ਲਾਕਡਾਊਨ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਆਬਾਦੀ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤਹਿਤ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰ ਰਹੇ ਲੁਸਿਆਨਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਾਨ ਬੈਲ ਐਡਵਰਡ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਆਰਥਿਕ

ਝਟਕੇ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਆਗੂ ਜੁਗਲਬੰਦੀ ਕਰਦੇ ਦਿਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਨ ਨੇ ਮਹਾਮਾਰੀ 'ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ 'ਤੇ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਕਮੀ ਆਈ ਤਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ 'ਚ ਕੁਝ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਥੇ 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

—ਫਿਨਲੈਂਡ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਥੇ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।

—ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਾਕਡਾਊਨ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਥੇ 26 ਮਾਰਚ ਨੂੰ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼-ਪੱਧਰੀ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਨੇ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੰਗਾਲੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

—ਠਾਈਜੀਰੀਆ ਨੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਬਾਬਵੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Indian Grill
Indiangrillsanleandro.com
Pal343@yahoo.com
 510-878-2704, 510-332-1074 Mobile

We do Outdoor & Indoor Catering for all your Events
 1600 Washington Ave. San Leandro, CA 94577

Open 7 days a week
 Lunch Buffet : 11:00 AM - 2:30 PM
 Fine Dining: 4.30 PM - 9:30 PM

GINNY WALIA
 Law Offices, Inc
 Ginny H. K. Walia

Experienced Jury Trial Lawyer
 Featured as a legal analyst on Fox News, MSNBC and Kron 4

Tel: (408) 724-9200
 Fax: (408) 724-9202
 Toll Free: 1 (800) 379-9330

ginny@waliafirm.com
www.waliafirm.com

FAMILY LAW, CRIMINAL DEFENSE AND CIVIL LITIGATION

BAGGA JEWELERS
 916-912-8842, 916-329-8772
jewelers.Bagga@gmail.com

SINCE 1996

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਵਿਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Sandeep Jony Bagga

6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823

MAJESTIC HOMES

Office (925) 779-1234
 Direct (925) 366-3618
 Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752

RAMESH SUMAN
 Broker Realtor
 RCS-D TM

www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SAROAY INVESTMENT REALTY

Ram Saroay
 Broker/Realtor
 Business License 031035
ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
 Office: (510) 742-8120, Cell: (510) 368-3983

Amrik Chand (CPA)

Phone : 510-490-8200
 Fax : 510-490-8202
 Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation (Individual, Corporation & LLC)
 Payroll Services & Bookkeeping Services
 * We are in this business since 1989.
 Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.

959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

Raja

SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS

ITEMS SERVING

All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor

ADDITIONAL SERVICE

Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders

CATERING SERVICE

Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que

CONTACT US:
RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619

Email: mrbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com

Find us on [facebook.](#) Follow us on [Twitter](#)
[rajasweetsandcatering](#) [rajasweets](#)

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

Kash

FABRICS

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿੰਗੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਥ ਵੀਥ ਡੀਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਥ ਪੀਥ ਐਂਡ ਰਾਗੋਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

KASH FABRICS

ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward. Ca 94544
www.kashfabrics.com
Tel: 510-538-1138

INDIA BAZAAR

Jai Ram Gaught

Harjit Gaught (Happy)

INDIAN, PAKISTANI & FIJIAN GROCERIES

WE ARE OPEN 7 DAYS A WEEK
9:00am to 8:30pm

RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES

WE ACCEPT FOOD STAMPS

CALL TO **HAPPY**

Cell: (209)-487-2127
Ph: (209) 478-0285
Fax: (209) 477-3206

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।

EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES

1304-E HAMMER LANE, SUITE 12, STOCKTON CA, 95210
EMAIL: indiabazaar08@yahoo.com

INDIA MARKET

SWEETS & SPICES

CHAAT PAPDI, SAMOSA, CHAAT, PANI PURI
DAHI VADA, BHEL PURI CHAAT

ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਸਟੋਰ

ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

WE HAVE **LARGEST COLLECTION** FOR INDIAN FIJIAN & PAKISTANI **GROCERY**

MUSIC, FABRIC ARTIFICIAL JEWELRY, SWEETS, FRESH VEGETABLES & MORE..

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ   ਬਰਿੰਦਰ ਬੰਗੜ

Super Eyebrow Threading Now Open

Eyebrow Threading & Henna Tattoo

7 times, Get 8th one free!

Inside India Market

SACRAMENTO
5203 EKLHORN BLVD
SACRAMENTO CA 95842
916- 338-5511

WALK
INS
WELCOME

ROSEVILLE
1265 PLEASANT GROVE BLVD.
100 ROSEVILLE, CA 95747
916- 786-7666

Cell : **916-798-8142**

Email: IndiaMarketRoseville@gmail.com

ਕਾਬੁਲ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਫਿਦਾਈਨ ਹਮਲਾ, 25 ਸਿੱਖ ਮਾਰੇ ਗਏ

ਕਾਬੁਲ- ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਾਬੁਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਤੇ ਅੱਜ ਭਾਰੀ ਅਸਲੇ ਨਾਲ ਲੈਸ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 25 ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਅੱਠ ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੇਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ 7.45 (ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ) ਵਜੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ 150 ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਟੋਲੇ ਨਿਊਜ਼ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਬੁਲ ਦੇ ਪੀਡੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਤੇ ਹੋਏ ਫਿਦਾਈਨ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 25 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਅੱਠ ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਫਗਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਲਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਕਰੀਬ ਛੇ ਘੰਟੇ ਚੱਲੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਚਾਰੋਂ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਆਈਐਸਆਈਐਸ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਹੈ। ਖਾਮਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਕਾਬੁਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਟੈਚਰ 'ਤੇ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਦਿਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਬੁਲ ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰੀਬ 11 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰੀਬ 150 ਲੋਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਫਸੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਨੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਨਿਕਲ ਪਏ।

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤਾਰੀਕ ਆਰੀਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਫਗਾਨ ਬਲਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਲਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਫਸੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਭਿਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ 'ਤਾਲਿਬਾਨ' ਨੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਜ਼ਬੀਉਲਾ ਮੁਜਾਹਿਦ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਬੁਲ ਦੇ ਸ਼ੇਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੁਲਾਈ 2018 ਵਿੱਚ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹੰਦੂਆਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈਐਸਆਈਐਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੰਬ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 19 ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 20 ਜਣੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਯੂਐਨਓ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇ

ਪੈਰਿਸ- ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੁਲ ਦੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਨਾਲ ਸਤਾਈ ਸਿੱਖਾਂ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ, ਬੀਬੀਆਂ, ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਨਾ ਪੱਖੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਦਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ, ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆਂ, ਅਗਵਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਪਰੋਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਲ ਆਲਮ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਨਸਲੀ, ਫਿਰਕੂ, ਨਫਰਤੀ ਘਾਣ ਦਾ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਯੋਗ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਸਭ ਥਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਕੁਚਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਲੋਂ ਤਸੱਲੀ ਯੋਗ ਕਦਮਾਂ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੇ ਸੁਧਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਭਾਰਤ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਚਿੱਠੀ ਸਿੰਘ ਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ੇ ਤਰਤਾਲੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕੇ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿ ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਾ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਫੜੇ ਗਏ, ਨਾ ਸਜਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਯੂਰਪ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਯੂਥ ਸ.ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁੱਮਣ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਯੂ ਐਨ ਓ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅੰਦਾਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ' (ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ) ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ 30 ਅਪਰੈਲ ਤੱਕ ਵੱਧ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸੂਬੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, 'ਚ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਐਂਡਰਿਊ ਕੂਮੋ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਕਟ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਜਾਨ ਗੁਆ ਬੈਠਣਗੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਸਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 1,43,025 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ 2,509 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਡੇਟਾ ਜੌਹਨ ਹੋਪਕਿਨਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ

ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਜੂਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰੇਗੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੀਡੀਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ- ਡਾ. ਡੇਬੋਰਾਹ ਬਿਕਸ ਤੇ ਡਾ. ਐਂਥੋਨੀ ਫੌਚੀ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਮੁਤਾਬਕ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਸਬੰਧੀ ਨੇਮ 30 ਅਪਰੈਲ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੇਗੀ ਤੇ ਮੌਤਾਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਯੋਗਦਾਨ ਤੇ ਯਤਨ ਕਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਚਾਉਣਗੇ।

ਮਿਲਟਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਬੇੜਾ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਪੁੱਜਾ
ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮਿਲਟਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾਲ ਲੈਸ ਬੇੜਾ 'ਕੰਫਰਟ' ਅੱਜ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਲਸੈਨਾ ਦੇ ਇਸ ਬੇੜੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 1000 ਬਿਸਤਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਬੇੜੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੀ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੋਵੇਗੀ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

STRIVE FOR MORE

WE PROVIDE
ALL TRUCKING
RELATED
PERMITS AND
SERVICES

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ
ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ
ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:

NOTARY PUBLIC SERVICES.
ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES.
DOT OUT OF SERVICES??
AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER.
WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS
FOR OUT OF SERVICE DOT.

SPECIAL DOT COMPLIANCE
FOR SAFETY, AUDITS AND
RECORD KEEPING.

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION

PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540

Email: skytransportsolution@gmail.com Give us a chance to provide you best services

2680 N TRACY BLVD, SUITE 4, TRACY, CA 95376

ਡੇਰਾ ਸ੍ਰੀ 108 ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਦੇ ਰਹਿਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਜਲੰਧਰ- ਡੇਰਾ ਸ੍ਰੀ 108 ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ) ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਹਿਬਰ ਮੌਜੂਦਾ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਰੰਜਣ ਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੱਡੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਊਵਾਲੀ ਰੋਡ, ਨੂਰਪੁਰ, ਸੇਰਪੁਰ, ਸੇਖੇ, ਲੰਮਾ ਪਿੰਡ, ਰੇਰੂ ਪਿੰਡ ਤੇ ਆਦਮਪੁਰ ਵਿਖੇ ਲੰਗਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸੰਪਾਦਕ ਦੇ ਨਾਂ ਖੱਤਰ ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

ਮਹਾਮਾਰੀ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਨਿਪਟਨ ਤੇ ਇਸਦੀ ਚੇਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਪਟਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹੈ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਜੜ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸੱਬ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਲੋਕ ਹੁਣ ਵੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਬਰਤਨੇ ਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰੇਆਮ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਘੁੰਮ-ਫਿਰ ਰਹੇ ਨੇ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਗੱਲ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਇਹਨੀ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਬਾਰ ਇਹਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਚੀਨ, ਇਟਲੀ ਤੇ ਸਪੇਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਜੂਝ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਓਥੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਚ' ਲੋਕ ਸੰਕਰਿਮਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨੇ। ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਘੜੀ ਚ' ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਾਲਣ ਕਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਲੜੀਏ। ਬਸ ਮੈਂ ਇਹੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਚਾਹਾਂਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਘਰ ਰਹਿਣ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪ ਨੂੰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਚਪੇਟ ਤੋਂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਚੇਨ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

- ਭਾਵਨਾ, ਜੀਏਨਡੀਯੂ ਰੀਜਨਲ ਕੈਂਪਸ ਲੱਧੇਵਾਲੀ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ।

ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ

ਡੇਰਾ ਸ੍ਰੀ 108 ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ) ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗੱਦੀਨਸ਼ੀਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਰੰਜਣ ਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਦਕਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਵੀ 6ਵਾਂ ਦਿਨ ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਨਰ ਲਾਲ ਨੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਡੇਰਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ, ਭੱਠਿਆਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਪਿੰਡ ਨੰਗਲ ਸਲੇਮਪੁਰ, ਲੰਮਾ ਪਿੰਡ ਚੌਕ, ਪ੍ਰੇਮ ਨਗਰ, ਸ਼ੈਲਾਨੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਿਰ ਵਾਲੀ ਗਲੀ, ਹਰਦੀਪ ਨਗਰ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਚੌਕ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਨਗਰ, ਸਰਬ ਮਲਟੀਪਲੈਕਸ ਰੋਡ, ਫੋਕਲ ਪੋਇੰਟ ਚੌਕ, ਮੁਹੱਲਾ ਸਈਪੁਰ, ਗਲੋਬ ਕਾਲੋਨੀ, ਸੈਣੀ ਕਾਲੋਨੀ, ਇੰਦਰਾ ਕਾਲੋਨੀ, ਜਿੰਦਾਂ ਪਿੰਡ ਤੇ ਦੋਦੇ ਤਲਵੰਡੀ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤੇ ਦੋਦੇ ਤਲਵੰਡੀ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ

ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਕੋਸਲਰਾਂ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਰਿਪੋਰਟ :- ਡਾ. ਕਮਲ ਸ਼ਾਪਲਾ, ਮਨੂੰ ਮਹਿਤਾ ਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਬਿਰਦੀ

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਖੂਬੀਯ ਹੈ।

We Do Complete Engine Transmission, Body and Paint Work We Sell Used Cars at a Good Price

Prop. Jasbir Singh Takhar
510-755-2132

Free Estimates
Free Towing

510-733-2222

1421 Industrial PKWY West #F Hayward, CA 94544

Harmandeep Singh

L.A. MERCHANDISE

Whole Sale + Retail

500 N. Palora Ave. Yuba City, CA 95991

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

Loose Fabrics, Groceries, Blankets, Vegetables

ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਸਤੇ ਰੁਟਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ

Toilet Water Pressure (Elite 2 Bio Bider) A budget Friendly solution for your desire to feel exceptionally clean and reduce toilet paper waste Only \$ 42.99 + Tax

New folding bed verities

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਗੈਨਿਕ ਦਾਲਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

Baksho Kaur Bisla

Hardev Singh Bisla

530-671-0439, Fax 530-822-0439 Cell- 530-844-3250

ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Matterss ਸਸਤੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ॥

ਲੜੀ ਨੰਬਰ-129

ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ

ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਉਣੀਆਂ ਹੀ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮਹਾਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰ-ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿੱਕਲ ਪੈਣਗੇ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਹਾਨਗਰਾਂ ਦੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਮੇ ਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ-ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਲਈ ਉਮਤ ਪਏ, ਉਸ ਨਾਲ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਅਚਾਨਕ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਆ ਖੜੀ ਹੋਈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ? ਇਹ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਉੱਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ 'ਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਤਬਕੇ ਵੱਲੋਂ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ, ਰਾਸ਼ਟਰਭਾਵ ਨੂੰ ਬਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਹੈ। ਮਹਾਨ-ਗਰਾਂ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿਜਰਤ ਮਨੁੱਖੀ ਤਰਾਸਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇਸ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਇਕ-ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਹਾਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿੱਕਲ ਪਏ? ਜਦੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਜਿੱਥੇ ਹੈ, ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਰਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਜਿਹੀ ਨੌਬਤ ਕਿਉਂ ਆਈ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਅਣਜਾਣੇ ਖਦਸ਼ੇ ਨਾਲ ਘਿਰ ਗਏ ਤੇ ਆਪਣਾ ਟਿਕਾਣਾ ਛੱਡ ਕੇ ਨਿੱਕਲ ਗਏ? ਆਖਰ ਆਪਣੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੇ ਮਹਾਨਗਰ ਏਨੇ ਬੇਰੁਖ ਕਿਉਂ ਨਜ਼ਰ ਆਏ? ਇਹ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿਆਸੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੁੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਹੋ ਸਿਆਸੀ ਵਰਗ ਹੈ, ਜੋ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਗ਼ਰੀਬਾਂ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਹੇ ਨੂੰ ਸਾਰਥਿਕ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਕਾਮੀ ਦੀ ਇਬਾਰਤ ਲਿਖ ਗਿਆ। ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਹਿਜਰਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਖੁਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਤਰਾਸਦੀ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇਪਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਦ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਲਾਕਡਾਊਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਸਹੀ ਹਨ। ਲਾਕਡਾਊਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਜਿਹੇ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਿਹਤ ਵਸੀਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹੋ ਉੱਚਿਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦਾ ਜਲਦ ਐਲਾਨ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਜੁਟ ਜਾਵੇ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲ ਕੇਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਘਰ ਲਫਜ਼ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਥ ਵਿਆਖਿਆ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋਸ਼ ਮੁਤਾਬਿਕ ਘਰ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਰਥ ਹਨ। ਘਰ-ਸਾਸ਼ਤਰ-ਛਿਅ ਘਰ ਛਿਅ ਗੁਰ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ਼॥(ਆਸਾ ਮ:੧-੧੨) ਘਰ-ਗਿਹ, ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ-ਘਰ ਮੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਮ ਕੀ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਪਰਵਾਰੁ॥ (ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮ:੧-੧੬) ਘਰ-ਖੇਹੁ ਖੇਹੁ ਰਲਾਈਐ ਛੋਡਿ ਚਲੈ ਘਰ ਬਾਰੁ॥(ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮ:੩-੬੩) ਘਰ-ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਮੰਨਈ ਤਾ ਘਰ ਹੀ ਅੰਦਰਿ ਦੁਰਿ॥(ਗੁਜਰੀ ਮ:੩-੫੧੦) ਘਰ-ਮਨ, ਦਿਲ, ਹਿਰਦਾ ਅੰਤਸਕਰਣ-ਪੁਠੁ ਅਭਿਨਾਸੀ ਘਰਮਹਿ ਪਾਇਆ॥(ਮਾਝ ਮ:੫-੯੭) ਘਰ-ਗਿਹਸਤ-ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸੁ॥(ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮ:੩-੨੬) ਘਰ-ਅਸਲੀ ਕੰਮੋ-ਜੋ ਗੁਰ ਕੀ ਜਨੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਸੋ ਘਰ ਕੈ ਕੰਮਿ ਹਰਿ ਲਾਇਆ॥(ਗਉੜੀ ਮ:੪-੧੬੬) ਘਰ- ਮਹਿ ਸੁਖ ਬਾਹਰਿ ਫੁਨਿ ਸੁਖਾ॥(ਆਸਾ ਮ: ੫) ਘਰ-ਸਰੀਰ-ਜੀਤ ਹਾਰਕੀ ਸੋਝੀ ਕਰੀ॥ ਤਉ ਇਸੁ ਘਰ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਰੀ॥(ਗਉੜੀ ਮ:੫-੨੩੬) ਘਰ-ਗੋਲਕਾਂ ਨੱਕ ਕੰਨ ਆਦਿਕ ਇੰਦ੍ਰੇ-ਨਉ ਘਰ ਦੇਖਿ ਜੁ ਕਾਮਨਿ ਭੁਲੀ ਬਸਤ ਅਨੂਪ ਨ ਪਾਈ॥(ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ-੩੩੯) ਘਰ-ਸਵੈ ਸਰੂਪ ਮਨ-ਬਾਹਰਿ ਜਾਦਾ ਘਰ ਮਹਿ ਆਇਆ॥(ਬਸੰਤ ਮ:੩-੧੧੭੫) ਘਰ-ਪੁਠੁ ਗੁਜਰੀ ਅਸਲ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ-ਜਿਹ ਘਰ ਮਹਿ ਤੁਪੁ ਰਹਿਨਾ ਬਸਨਾ ਸਿ ਘਰੁ ਚੀਤਿ ਨ ਆਈਓ॥(ਮਾਰੂ ਮ:੫-੧੦੧੭) ਘਰ-ਇਸਤ੍ਰੀ, ਪੁੱਤ, ਧੀ-ਬਾਹਰ ਕਾ ਮਾਸੁ ਮੰਦਾ ਸੁਆਮੀ ਘਰ ਕਾ ਮਾਸੁ ਚੰਗੇਰਾ॥(ਮਲਾਰ ਮ:੧-੧੨੯੦)

ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ-੧. ਗਿਹ, ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਥਾਂ-ਘਰ ਮਹਿ ਸੁਖ ਬਾਹਰਿ ਫੁਨਿ ਸੁਖਾ॥(ਆਸਾ ਮ:੫) ੨. ਦੇਹ, ਸਰੀਰ-ਘਰ ਮਹਿ ਪੰਚ ਵਰਤਦੇ..॥(ਆਸਾ ਮ:੩) ਭਾਵ ਸਰੀਰ 'ਚ ਪੰਜ ਕਾਮ ਆਦਿਕ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ੩. ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ-ਦਰਸ਼ਨ, ਉਹ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੱਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ-ਛਿਅਘਰ ਛਿਅਗੁਰ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ਼॥(ਸੋਹਿਲਾ) ੪. ਰੁਤਬਾ ਪਦਵੀ-ਸੋ ਘਰੁ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦੀਆ॥(ਗਉੜੀ ਮ:੫) ਉਹ ਰੁਤਬਾ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੫. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਨੁਸਾਰ ਘਰ ਦੇ ਦੋ ਅਰਥ ਹਨ ਇਕ ਤਾਲ, ਦੂਜਾ ਸਵਰ ਅਤੇ ਮੂਰਛਨਾ ਦੇ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ਇਕ ਹੀ ਰਾਗ ਦੇ ਸਰਗਮ ਪ੍ਰਸਤਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਣ ਦੇ ਪੁਕਾਰ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ੧ ਤੋਂ ੧੭ ਤੀਕ ਘਰ ਲਿਖੇ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਗਵੈਯੋ ਨੂੰ ਸੁਸਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਰਾਗ ਦੇ ਇਤਨੇਵੇਂ ਨੰਬਰ ਦੇ ਸਵਰ ਪ੍ਰਸਤਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਓ। ੬. ਮਨ, ਦਿਲ, ਅੰਤਸਕਰਣ-ਘਰ ਭੀਤਰਿ ਘਰੁ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ॥(ਸੋਰਠਿ ਮ: ੧) ੭. ਘਰ ਵਾਲੀ, ਵਹੁਟੀ, ਜੇਰੂ-ਘਰ ਕਾ ਮਾਸੁ ਚੰਗੇਰਾ॥(ਮਲਾਰ ਮ:੧) ੮. ਸਰੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਗ ਅਤੇ ਨਾੜਾਂ-ਬਹੁਤਰਿ ਘਰ ਇਕੁ ਪੁਰਖੁ ਸਮਾਇਆ॥(ਸੂਹੀ ਕਬੀਰ) ੯. ਛੰਦ ਦਾ ਚਰਨ-ਦਸ ਦੁਇ ਲਘੁ ਵਸ ਘਰ ਘਰ(ਰੂਪਦੀਪ) ੧੦. ਕੁਲ, ਵੰਸ਼, ਖਾਨਦਾਨ-ਉਹ ਆਦਮੀ ਵੱਡੇ ਘਰ ਦਾ ਹੈ। ੧੧. ਘੜਨਾ ਆਦਿਕ ਹਨ।

ਘਰ ਦਾ ਅਰਥ ਸਹਿਜ ਵੀ ਹੈ-ਹਰਿ ਸੰਗਿਰਾਤਾ ਸਹਜ ਘਰਿ ਵਸੈ॥(੨੦੧) ਘਰ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਕਿਸਤੀ, ਮੋਬਾਇਲ ਘਰ ਜਾਂ ਝੌਂਪੜੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਪਣਾ

ਘਰ ਟਿਕਾਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਾਗੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਫਰੀਦਾ ਬਾਰਿ ਪਰਾਇਐ ਬੈਸਣਾ ਸਾਈ ਮੁਝੈ ਨਾ ਦੇਹਿ॥ਜੇ ਤੂ ਏਵੈ ਰਖਸੀ ਜੀਉ ਸਰੀਰਹੁ ਲੇਹਿ॥੪੨॥(੧੩੮੦) ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਆਪਣੇ ਘਰ ਉਹ ਪਰਾਏ ਜਾਂ ਕਰਾਏ ਵਾਲੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਆਪਣਾ ਮੁਲਕ ਵੀ ਆਪਣਾ ਘਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਵਤ ਹੈ "ਜੇ ਸੁਖ ਛੱਜੂ ਦੇ ਚਬਾਰੇ। ਉਹ ਬਲਖ ਨਾ ਬੁਖਾਰੇ" ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ "ਧੋਬੀ ਦਾ ਕੁੱਤਾ ਘਰ ਦਾ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ" ਇਹ ਤਾਂ ਸੀ ਬਾਹਰੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਘਰ ਪਰ ਮਨ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਘਰ ਅੰਦਰਲਾ ਹਿਰਦਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਾਰ ਆਦਿਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਘਰ ਦੀ ਲੋਪਾ-ਪੋਚੀ ਤੇ ਸਫਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਇਵੇਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਘਰ ਦੀ ਸੁਭ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਲੋਪਾ-ਪੋਚੀ ਤੇ ਔਗੁਣ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਹਿਰਦਾ ਘਰ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਗ ਤਾਲ ਨਾਲ ਵੀ ਘਰ ਦਾ ਗੁਣਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜੇ ਰਾਗ ਦੇ ਘਰ 'ਚ ਨਾ ਗਾਇਆ ਜਵੇ ਤਾਂ ਬੇ-ਸੁਰਾ ਤੇ ਬੇ-ਰਸਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਵੇਹਣ ਤੋਂ ਹੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਹਾਵਤ ਹੈ "ਘਰ ਦੇ ਭਾਗ ਵਿਹਣ ਤੋਂ ਹੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ" ਇਵੇਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਰਤੱਬਾਂ, ਰਵਈਏ ਤੇ ਚਾਲ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਬਾਹਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਜਰਜਰੇ ਹੋ ਆਖਰ ਢੰਢ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਸਰੀਰ ਘਰ ਦੀ ਵੀ ਮਨਿਆਦ ਹੈ ਜੋ ਬਚਪਨ, ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਬੁਢੇਪੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਦਿਨ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਹੀ ਸੁਹਣਾ ਸੁਹੰਦਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਉਸ 'ਚ ਮਾਲਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਵੀ ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਹੀ ਸੁਹਣਾ ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਆਪਾ ਰੂਪ ਮਾਲਕ ਆਪ ਇਸ 'ਚ ਜਿੰਦਾ ਵਸਦਾ ਹੈ। ਇੰਟੋ ਗਾਰੇ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਤੇ ਸਰੀਰ ਘਰ ਵੀ ਇਕ ਦਿਨ ਛੱਡਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ-ਘਰ ਛੱਡਣੇ ਰਹੇ ਨ ਕੋਈ॥(ਮ:੧-੯੯੦) ਇਸ ਲਈ ਘਰ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚਾਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਹੀ ਸੱਚਖੰਡ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੱਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ-ਸਭ ਕਿਛੁ ਘਰ ਮਹਿ ਬਾਹਰਿ ਨਾਹੀ॥ਬਾਹਰਿ ਟੋਲੈ ਸੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਹੀ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨੀ ਅੰਤਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੁਹੇਲਾ ਜੀਉ॥੧॥(ਮ:੫-੧੦੨)

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ
510-432-5827

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1 ਤੋਂ 2 ਲੱਖ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪਰਕੋਪ ਇਸ ਕਦਰ ਜਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਰੋਜ ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਆਕਤੀ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਤਕ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 188578 ਸੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 4054 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੋਂ 1715 ਸਿਰਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇਥੇ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਕ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਤੱਕ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਉਦਿਆਂ ਗਿਣਤੀ 1 ਤੋਂ 2 ਲੱਖ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਡਜ਼ੀਜ ਕੰਟਰੋਲ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਕ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਅੰਡਰਿਓ ਐਮ. ਕੁਓਮੋ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਕ੍ਰਿਸ ਕੁਓਮੋ, ਜੋ ਸੀ ਐਨ ਐਨ ਦਾ ਐਂਕਰ ਵੀ ਹੈ ਨੂੰ ਵਾਇਰਸ ਹੈ। ਹੁਣ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹਰ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਡਾ. ਰਾਬਰਟ ਹੈਡਫੀਲਡ, ਸੀ ਡੀ ਸੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਅੰਕੜਾ, ਸੰਕਰਮਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੂੰਹ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੀ.ਡੀ.ਸੀ.

ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੇ ਮੂੰਹ ਢੱਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੈਦੀ ਰਿਹਾ : ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੈਦੀ ਰਿਹਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਚ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀਆਂ ਅਸੰਭਵ ਹਨ, ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ-ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ, ਡਾਕਟਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਣਾਅ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਟਾਫ ਲਈ, ਘਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਾਗ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਝ ਕਾਉਂਟੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ 'ਚ 2,000 ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਨਿਊਜਰਸੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਗਭਗ 1000 ਨੂੰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡੇਗਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਗਭਗ 650 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕਲੀਫੋਰਨੀਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਉਂਟੀ ਜੇਲ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਕਰ ਕੇ ਲਗਭਗ 1000 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੈਰਿਫ ਦੇ ਡਿਪਟੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਰਫਤਾਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁੰਝਾਗਰਦੀ, ਨਸ਼ੇ ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿੱਚ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨਾ।

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਜਨੂੰ ਕਾ ਟੀਲਾ 'ਚ ਕਈ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰ

ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਡੀਐਸਜੀਪੀਸੀ) ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਜਨੂੰ ਕਾ ਟੀਲਾ 'ਚ ਰੁਕੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਲ ਚੱਲ ਕੇ ਲਗਪਗ 300 ਲੋਕ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਰੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਖਾਂਸੀ ਅਤੇ ਬੁਖਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਉਪਲੱਬਧ

ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਖ਼ਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਏ। ਜੇ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਟਵਿੱਟਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਦੇ ਆਪ ਕੀ ਤੇ ਕਦੇ ਬਾਪ ਕੀ

ਮਿੱਟੂ ਬਰਾੜ
+61 434 289 905

ਵਕਤ ਬੜੀ ਬਲਵਾਨ ਸੈਮ ਹੈ, ਬਦਲਦੇ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ। ਕਦੋਂ ਰਾਣੇ ਤੋਂ ਰੰਕ ਬਣਾ ਦੇਵੇ ਤੇ ਕਦੋਂ ਭਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਮਹਿਲੀ ਬਿਠਾ ਦੇਵੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਲੋਕ 'ਚ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਕਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਕੁ ਬਦਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਲਈਏ।

ਧਰਮਯੁੱਗ ਮੋਰਚੇ 'ਚ ਨਿਕਲੀ ਪਾਰਟੀ ਯਾਨੀ ਕਿ 'ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੌ ਸਾਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੱਬਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹਰ ਬਾਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਧਰਮ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਗਰ ਲਾਉਂਦੀ ਰਹੀ। ਪਰ ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਕਤ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕਰਵੱਟ ਲਈ ਕਿ ਉਹੀ ਧਰਮ ਸੀ ਤੇ ਉਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸੁਖ ਭੋਗੀ ਸਨ। ਪਰ ਬਰਗਾੜੀ ਕਾਂਡ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਦਿਨ ਲਿਆ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਕਹਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਉਹ ਰਾਜੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਚੋਂ ਹੀ ਮੂੰਹ ਵੱਕ ਕੇ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਆਪ ਕੀ ਚੱਲਣੇ ਹਟ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਬਾਪ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮਾਲਕ ਨੇ ਭੁੱਲਣਹਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਅਸੀਂ ਛੇਤੀ ਭੁੱਲ ਕੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਹੀ ਜੈਕਾਰੇ ਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਇਕੱਲੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨ ਨਾਲ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਖੂਹ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੁਕਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕੱਲੇ-ਇਕੱਲਿਆਂ 'ਚ ਤਾਂ ਸੱਦਾਮ ਹੁਸੈਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਭਵਾਨੀ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਾਮ ਇੱਥੇ ਗਿਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਦੇ ਪੱਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਿੱਲਦਾ ਪਰ ਵਕਤ ਨੇ ਖੁੱਡੀ ਵਾੜ ਦਿੱਤੇ ਸਭ। ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਇਕੱਲੇ ਵਕਤ ਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ! ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਅੱਖਾਂ ਫੇਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਪਰਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਪਰਵਾਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਮੋਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਕਈ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਰੀ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸ਼ੌਕ। ਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤੇ ਉਤਮ ਬਣਨ ਲਈ ਅਕਸਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੀ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਸਰਾਪੇ ਇਨਸਾਨ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਬਾਰ ਮਾੜੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ 'ਵੱਸਦੇ ਰਹੋ' ਤੇ ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ 'ਉਜੜ ਜਾਓ' ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਚੰਗਿਆਈ ਖਿਲਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਚਲੋ ਗ਼ਾਲਿਬ ਦੇ ਕਹਿਣ ਵਾਂਗ ਦਿਲ ਪ੍ਰਚਾਉਣ ਨੂੰ ਇਹ ਖ਼ਿਆਲ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੇਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਰਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜੀਅ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ 'ਚ ਤਰਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ

ਤਬਲੀਗੀ ਮਰਕਜ਼ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਾਰਵਾਈ, ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਰਚਾ ਦਰਜ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਤਬਲੀਗੀ ਮਰਕਜ਼ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੌਲਾਨਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਐਫ਼ਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਈਪ-1 ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 269, 270, 271, 120 ਬੀ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਦਿਖਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਦ ਅਤੇ ਤਬਲੀਗੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਹਾਮਾਰੀ ਰੋਕ ਐਕਟ 1897 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐ-

ਕਿ ਭਾਈ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਡਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਰੋਗ ਲੱਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਬਾਰ ਗਿਆ ਬੰਦਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁੜਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਫੇਰ ਸਾਲਾਂ-ਬੱਧੀ ਮੌਤਾ ਪੈਂਦਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਰਵਾਸੀ ਪਿੰਡ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਜਿੰਨਾ ਚਾਅ ਹੁੰਦਾ। ਰਾਤ-ਰਾਤ ਭਰ ਉਸ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਇਕ ਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿੰਦਾ। ਫੇਰ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਵਕਤ ਬਦਲਿਆ। ਪਰਵਾਸੀ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਪੰਜੀ-ਸੌਤੀ ਸਾਲੀ ਪਿੰਡ ਗੋਤਾ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੁੰਡੇ ਖੁੰਦੇ ਕੌਰ-ਕਾਫ਼ ਦੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦੇ, ਉਥੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੀ ਮੁੱਛਾਂ ਥਾਣੀ ਹੱਸਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੱਛਮੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਦੀ ਕਦਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਯੁੱਗ ਬਦਲਿਆ। ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪਿੰਡ 'ਚੋਂ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ਾਂ ਆਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰ ਮੈਂ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਆਉ ਜਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉ। ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਮੇਲੇ ਲੱਗਦੇ। ਜਾਣਾ ਇਕ ਨੇ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਸਾਰਾ ਕੁਝਮ ਕਬੀਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਆ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੱਲ ਸੁਫ਼ਨਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕਰ ਲਈਏ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਸੁਫ਼ਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਉਠਦਾ-ਬਹਿੰਦਾ ਹਰ ਵਕਤ ਲੈਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਰਵਾਸ ਵਾਲਾ ਹੁਲਾ ਫੱਕਣ ਦੀ ਸੋਚਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਜਾਗਦਿਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੁੱਤਿਆਂ ਵੀ ਸੁਫ਼ਨੇ 'ਚ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੀ ਦਿਸਦਾ। ਚਲੋ ਕਈਆਂ ਦੇ ਇਹ ਸੁਫ਼ਨੇ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਹੀਆ ਉਲਟਾ ਘੁੰਮਦਾ ਉਸੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਸੁਫ਼ਨੇ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਰਵਾਸ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਉਸ ਦਾ ਪਿੰਡ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆ ਕੇ ਅਟਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਸੁਫ਼ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਚੱਬ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕੁਝ ਕੁ ਵਰ੍ਹੇ ਤੇ ਬੱਸ ਫੇਰ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਆਪਣਿਆਂ 'ਚ ਤੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕ ਵਰਗਾ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਫੇਰ ਕੀ, ਜਾਗਦਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਬੁਣਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁਫ਼ਨੇ 'ਚ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗੱਲੀਆਂ 'ਚ ਭਟਕਦਾ ਫਿਰਦਾ। ਜਦੋਂ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਦੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਕੋਈ ਕੈਂਪ ਲਗਵਾਉਂਦਾ, ਕਦੇ ਕੋਈ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਤੇ ਕਦੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਖੋਲ੍ਹਦਾ।

ਕਰੋਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਦਲਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਇਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਗੁਰੂ ਘਰ 'ਚੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸੂਚਨਾ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਭਾਈ ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਲੱਭਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਆਓ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗ ਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਸਫ਼ਰ ਕਰਕੇ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਪਰਵਾਸੀ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਉਂ? ਜੇਕਰ ਇਕੱਲੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ 'ਚ ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਕਸਰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰ ਚਾਈਨਾ ਤੋਂ ਮੁੜਨ

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਆਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹਨੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਚੋਲ ਕੇ ਦੇਖ ਲਵੋ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਨਾਲ ਮੂਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਖਲੋਏ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਫੁਕਾਰਾ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਵੀ ਉਥੇ ਦਿਹਾੜੀ ਕਰਦਾ ਤੇ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਬਣਦਾ ਫਿਰਦਾ। ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਰੁਕਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲਦਾ? ਆਪਣੀਆਂ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਫਿਕਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਖਾਂਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਆਉਂਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹਰ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ

ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਸੋ ਉਹ ਵਪਾਰੀ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਗਾਰਦਾਨੇ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਰਵਾਸੀ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਣਦਾ। ਚਲੋ ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਕ ਬਾਰ ਸਭ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ

ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਪਰਵਾਸੀ ਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਜੇ ਆਏ ਹੋਏ ਨੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਮਾਫ਼ੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਰਵਾਸੀ ਦੀ ਸੋਚ ਵੀ ਇਕ ਮਰਾਸੀ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਦਾ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਭਲਾ ਹੀ ਲੋਚਦਾ ਆਪਣੇ ਗਰਾਂ ਖੇਤੇ ਦਾ।

ਇੱਥੇ ਇਕ ਗੱਲ ਗੌਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਐਸਾ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਜੋ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲਣ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਬਣੇ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਕਤ ਬਲਵਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬੁਰਾ ਦੌਰ ਵੀ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਆਣਪ ਇਸੇ 'ਚ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਛੱਡ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਦਲੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਜੀਬ ਖੇਡ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸੀ ਘਰ ਬੈਠੇ ਵਿਹਲਤ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਪਰ ਇਸ ਖਾਸ ਬਿਮਾਰੀ 'ਚ ਤਾਂ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਬੈਠਾ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਤੇ ਜੋ ਬੰਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਤੇ ਟਿੱਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ।

ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਹੱਟ ਕੇ ਪਰ ਹਾਲਤਾਂ ਤੇ ਢੁਕਦੀ ਗੱਲ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਮਿੱਤਰ 'ਸਪਨ ਮਨਚੰਦਾ' ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਇਹ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕੁੱਟ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ ਉਹ ਵੀਡੀਓ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੁਆਦ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਹੱਥੋਂ ਹੋਏ ਜ਼ਲੀਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਰਾਸ਼ਨ 'ਲੱਭਣ' ਗਏ ਬਾਪ ਦੀ ਘੀਸੀਆਂ ਤੇ ਛਿੱਤਰ ਖਾਂਦੇ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਦੇਖ ਕੇ ਪੁੱਤ ਦਾ, ਧੀ ਦਾ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਮਰਨਾ ਕਰੋਨਾ ਨਾਲ ਮਰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਇਕ ਵਾਰ ਮਾਰੇਗਾ। ਪਰ ਮੋਬਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਇਹ ਵੀਡੀਓਜ਼ "ਨਾਸੂਰ" ਬਣਨਗੀਆਂ। ਜੇ ਰੋਜ਼ ਮਾਰਨਗੀਆਂ। ਬੰਦੇ ਬਣੇ ਸ਼ਰਮ ਕਰੋ।"

ਦੇ.ਟੀ.ਐੱਮ. ਮਸੀਨ ਹੀ ਸਮਝਦਾ, ਵੀ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕਾਰਡ ਘਸਾ ਲਵੋ। ਬਹੁਤੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਲਈ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਆਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਸੈੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਚ ਸੋਨੇ ਦੇ ਆਂਡੇ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੁਰਗੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਯਾਨੀ ਐੱਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਦੇ ਫੇਰ ਉਹ ਲਾਹੁਣ ਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਫੇਰ ਵੀ ਇਕ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ। ਇਹ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤਾਜ਼ਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ

A & S

Auto Repair & Services

Specializing in Brakes & Axles

Mon-Fri
9:00 AM
to 6:00 PM
Saturday
9:00 AM to
5:00 PM

Free Tire Rotation and Brake Inspection with purchase of Oil Service for most cars

Diagnose check Engine light pre-buyers inspection tune-ups and more

Dealer Recommended Service Shocks/Struts A/C Services

Ph: 916-238-4431
649 W. Elkhorn Blvd. Suite B2
Rio Linda, CA 95673

Amarjit Sandhu

ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ 'ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ' ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਾ-ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ

ਐਂਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਯੂਨੀ-ਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਟਸਮਾਨੀਆ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਤੇ 'ਰੈਸਪਾਏਟਰੀ ਰਿਸਰਚ ਗਰੁਪ' ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਨਸ਼ਾ (ਸਿਗਰਟਾਂ ਅਤੇ ਬੀੜੀਆਂ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸਮੋਕਿੰਗ) ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਖੋਜ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਚਾਈਨਾ ਦੇ ਵਿਚ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ 50% ਤੱਕ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਕ ਤੰਬਾਕੂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ 14% ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧੂਮਰਪਾਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ

ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਤੰਬਾਕੂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ। 2 ਅਕਤੂਬਰ 2008 ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸਦੇ ਪੀਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਵਰਲਡ ਹੈਲਥ ਸੰਸਥਾ ਮੁਤਾਬਿਕ 120 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ 12% ਬਣਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ 10 ਲੱਖ ਇਸੇ ਤੰਬਾਕੂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰਦਾ ਹੈ। 2015 ਦੇ ਵਿਚ 108 ਮਿਲੀਅਨ ਮਰਦ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਪੀਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਧਾ 1998 ਤੋਂ 2015 ਤੱਕ 36% ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਪੀਣ ਦੀ ਕਾਫੀ ਆਦਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਤੋਂ ਕਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਭਿਆਨਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਜਲਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸੋ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲਾਕਡਾਊਨ ਬੰਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਤਮਾ

ਚਾਰ ਦਿਨ (ਚੌਥਾ), ਤੇਹਰਾਂ ਦਿਨ (ਤੇਹਰਵਾਂ), ਇੱਕੀ ਦਿਨ, ਸਵਾ ਮਹੀਨਾ- ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ/ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੋਗਾਉਣੂ/ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸਰਕਿਰਿਆ/ਐਕਟਿਵ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਮਾਨਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਰੋਗਾਉਣੂਆਂ/ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅੰਤ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ।

ਲਾਕਡਾਊਨ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਵਾਇਰਸ/ਰੋਗਾਉਣੂ ਫੈਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲਗਾਤਾਰ ਦੁਆਬਾ/ਪਾਲਤੂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਅੰਦਰ ਵੱਕੋ ਰਹਿਣ, ਮੁਰਗੀਆਂ, ਸੂਅਰ, ਭੇਡ-ਬੱਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਲਤੂ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਅੰਦਰ ਡੱਕੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਨਵੇਂ ਵਾਇਰਸ/ਰੋਗਾਉਣੂਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ ਹੀ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ ਹੀ ਤੰਬੂ ਜਾਂ ਕੁਲੀ-ਝੋਪੜੀ ਅੰਦਰ ਜਿਆਦਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਕੋ ਰਹਿਣਾ ਨਵੇਂ ਵਾਇਰਸ/ਰੋਗਾਉਣੂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲਗਾਤਾਰ ਲਾਕਡਾਊਨ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਮਾਰ ਸਹਿ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਯੋਰਪ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸੰਸਾਰ/ਭਾਰਤ/ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਆਦਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁਦ ਹੀ ਹੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਛੇਤਛਾੜ੍ਹ, ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਬੇ-ਬਜ਼ਹਾ ਛੇਤਛਾੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਰੋਗਾਉਣੂ/ਵਾਇਰਸ ਹੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਚਾਰ ਵਿੱਚ 4 ਦਿਨ (ਚੌਥਾ), 13 ਦਿਨ (ਤੇਹਰਵਾਂ), 21 ਦਿਨ, ਸਵਾ ਮਹੀਨਾ ਵਾਇਰਸ/ਰੋਗਾਉਣੂ ਕੰਟਰੋਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਮੌਤ/ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਾਇਰਸ/ਰੋਗਾਉਣੂਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਰਕਿਰਿਆ ਹੋਣ ਦੇ ਇਹ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਅਹਿਮ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕਲਾ ਲਾਕਡਾਊਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਮਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਰਫਿਊ ਦੇ ਚਲਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਮਰਗਾ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਆਰਵਟ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖਮਰੀ ਮਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲਾਕਡਾਊਨ/ਕਰਫਿਊ ਲੱਗੇ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਗਲੀਆਂ/ਨਾਲੀਆਂ/ਮੁੱਹਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੈਨੇਟਾਇਜ਼ਰ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਘਰ-ਘਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਦੀ ਹੋਮ ਡਲਿਵਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸੈਨੇਟਾਇਜ਼ਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸੈਨੇਟਾਇਜ਼ਰ ਦੀ ਸਪਰੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਮਲਾ/ਸੇਨਾਪਾਵਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਪੈਕਜ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਖੁਦ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਡੀ.ਏ. ਦੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸਤਾਂ, ਸੱਤਵੇਂ ਵੇਤਨ ਅਯੋਗ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੋਹਨਤ ਬਦਲੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੇਤਨ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੱਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਕੂਲ ਵੇਤਨ ਬਜਟ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਡੀਡੀਓਜ ਪਾਵਰਾਂ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਜਾਨੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਓਬਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਭਾਰੀ ਟੈਕਸ

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਪੈਸਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਟੈਕਸ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਔਖੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੈਕਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬਕਾਇਆ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਾਕਡਾਊਨ ਕਰਨਾ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਸੈਨੇਟਾਇਜ਼ਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਮਾਜ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਰਾਹਤ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਰਲੀਜ਼ ਰਾਹਤ ਰਾਸ਼ੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੱਕ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਘਰ-ਘਰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜਰਾਂ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਆਮ ਜਨਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ/ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ/ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਕਡਾਊਨ ਹੋਏ ਹਫਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਘਰ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਆਮ ਜਨਤਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਹੋਮ ਡਲਿਵਰੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਹੋਮ ਡਲਿਵਰੀ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਗਰਾਉਂਡ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਨਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਲੈਣ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤਸਸਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਮ-ਨਾਗਰਿਕ ਲਾਜ਼ਤਾਊਨ ਕਰਕੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਤੰਗ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਮੋਰਚਾ ਨਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਮਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੁੱਟਖੋਹ ਦਾ ਮਹੌਲਾ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਿੱਛਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਨਤਾਂ ਦਾ ਮੰਦਾ ਹਾਲ ਹੋਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁਜਰ ਸਮੁਦਾਇ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਭੁੱਖ ਨਾਲ

ਮਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੁੱਧ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਘਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਜਹਿਰੀਲਾਪਣ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਰ ਗੀ ਖਾਣੇ / ਸੂਅਰ ਪਾਲਣ/ਭੇਡ ਬੱਕਰੀ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਬਾਂਵਾਂ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਿਗੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਸੂਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲਿਫਟੀਗ ਦੀ ਸੱਮਸਿਆ ਖੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਤਪਾਤਨ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਬੀਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ/ਸੱਬਜੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਸੂਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਿਲਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਸਟਰ ਹਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ
91-83607-27221

ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਧੇ ਦਿਨ ਦਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਰਾਤ ਦਾ ਲਾਕਡਾਊਨ ਕਰਫਿਊ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਸਬੰਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੋਗਾਉਣੂਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮਕਾਜ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਟੈਸਟ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਤੀਜੀ ਮੌਤ, 54 ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ

250 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ, ਜਿਸਦੀ ਲੱਤ ਟੁੱਟ ਗਈ, ਉਸਨੂੰ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਪਤੀ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 43 ਸਾਲਾ ਪੂਜਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਅੱਜ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਰਾਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਮ ਤੌੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸੱਜਰੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਦੁਬਈ ਤੋਂ ਪਰਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਧਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 54 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਅੱਜ ਦੋ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਮੁਹਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਨਵਾਂ ਗਰਾਉਂਦੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵਸਨੀਕ ਦੀ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆਉਣ ਸਬੰਧੀ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅਮਰਪੁਰਾ ਬਸਤੀ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਅੱਜ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਰਾਜਿੰ-

ਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਮ ਤੌੜ ਦਿੱਤਾ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਔਰਤ ਦੇ ਸੈੱਪਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਜਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਹਿਲਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਖੇਤਰ ਸੰਘਣੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲੀ ਬਸਤੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਮੁੱਚੇ

ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਜਿਸ ਔਰਤ ਦੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੈੱਪਲ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਵਾਂਗਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੀਜੀਐਈ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੋਫੀਆ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਵਾਪਿਸ ਫੈਮਲੀ ਵਿੱਚ ਪਰਤੀ। ਤਸਵੀਰ-ਦਿਲਾਵਰ ਸ਼ੁੱਧੂ

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’
 ਹਰ ਹਫਤੇ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਅਖਬਾਰ
 ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
 ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
 ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ “ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ” ਵਿੱਚ ਲਗਵਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਹਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
 ਰਚਨਾ ਸਿਰਫ ਅਣਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।
 ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ
 ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।
1-916-947-8920 (ਫੋਨ), 1-916-238-1393 (ਫੈਕਸ)
 E-mail : deshdoaba@yahoo.com
www.deshdoaba.com www.ambedkartimes.com

BERKSHIRE HATHAWAY

Home Services

Shangara Ram **ELITE REAL ESTATE**

Realtor CalBRE# 01969522
 Cell: 916-479-5587
 Fax # 916-721-2373
 Office: 916-681-5112
shangararam2@gmail.com

* ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
 ਤਿੰਨੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
 ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਘਰੇਲੂ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਲੈਂਡ
 ਅਤੇ ਲੈਨ ਸਮੇਤ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਕ ਸਿੱਧ

7412 Elsie Ave., Sacramento, CA 95828

ਨੰਗਲ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ/ਕਰਿਆਨੇ ਦਾ ਸਮਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਕੀਤੀ ਜਾਰੀ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਈਰਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਰਫਿਊ ਦੌਰਾਨ ਨੰਗਲ ਸ਼ਹਿਰ /ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ/ਮੈਡੀਕਲ/ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੰ: 01887-221030 ਤੇ ਨੋਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੰਗਲ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ/ਕਰਿਆਨੇ ਦਾ ਸਮਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਬੁਝਾਏ ਹੀ ਸਮਾਨ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਨੰਗਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਮੰਨਨ ਅਜੋਲੀ ਮੋੜ 98765 67996, ਗੋਤਮ ਅਜੋਲੀ ਮੋੜ 88726 28999, ਭਾਖੜਾ ਸ਼ਰਮਾ ਸਟੋਰ 94631 04786, ਨਰੂਲਾ ਮਹਾਵੀਰ ਮਾਰਕੀਟ 98158 24722, ਕਸਯਪ ਅੱਡਾਮਾਰਕੀਟ 94171 94800, ਰੀਹਲ ਮੋਜ਼ੇਵਾਲ 82721 04345, ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਸੈਕਟਰ 4 ਨਯਾ ਨੰਗਲ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਨੰਗਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੁਭਾਸ਼ ਪੁਰੀ ਅਜੋਲੀ ਮੋੜ 9815093990, ਲਲਿਤ ਕੁਮਾਰ ਅਜੋਲੀ ਮੋੜ 9914783519, ਕਟਾਰੀਆ ਜਨਰਲ ਸਟੋਰ ਵਾਰਡ 14 ਸਿਵਾਲਿਕ ਐਵਿਨਿਊ 9464004007, ਬਲਰਾਮ ਸਿਵਾਲਿਕ 9501473378, ਅਸ਼ੋਕ ਜਨਰਲ ਸਟੋਰ ਵਾਰਡ 14 ਸਿਵਾਲਿਕ ਐਵਿਨਿਊ 9478791289, ਰਾਜੂ ਦੁਕਾਨ

459 ਸਿਵਾਲਿਕ ਐਵਿਨਿਊ 90418 24872, ਕੋਸਲ ਸ਼ਰਮਾ ਸਟੋਰ ਨੰਗਲ 94171 81056, ਸੁਨੀਲ ਪਹਾਤੀ ਮਾਰਕੀਟ 78143 23908, ਪਰਮਾਰ ਏਜੰਸੀ ਜਵਾਹਰ ਮਾਰਕੀਟ 98724 94844, ਸੱਚਾ ਸੋਦਾ ਸਿਵਾਲਿਕ ਐਵਿਨਿਊ 70094 98191, ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੇਨ ਮਾਰਕੀਟ 90411 09585, ਜੈ ਲਕਸ਼ਮੀ ਮਾਰਕੀਟ 98760 16605, ਗੁਲਾਟੀ ਸੈਕਟਰ 2 ਨਯਾ ਨੰਗਲ 83608 18322, ਸ਼ਰਮਾ ਰਾਜ ਨਗਰ 94172 34086, ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਜਵਾਹਰ ਮਾਰਕੀਟ 99158 10769 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਨੰਗਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਭਨੂਪਲੀ: ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ ਹੰਸ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 94174 68362, ਨੱਡਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 98769 67333, ਹੰਸ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 94174 68362 ਅਤੇ ਲੱਕੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 83607 70966, ਭੱਟੋਂ: ਦੀਪ ਮੈਡੀਕਲ ਹਾਲ 95926 36328, ਭਲਾਣ: ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 98727 98873, ਸੁਖਸਾਲ: ਸ਼ਿਵਮ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 94653 71800, ਬ੍ਰਹਮਪੁਰ: ਸੈਣੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 98557 58307 ਅਤੇ ਜੇ.ਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 99154 86345 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਨੰਗਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ

ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਨੰਗਲ-ਭਨੂਪਲੀ ਕਲਜੀਤੀ ਸਬਜੀ ਵਾਲਾ 98728 61326, ਸ੍ਰੀ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 94636 52188, ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ 89680 06777, ਬਲੂਹ ਮੋਹਿਤ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 98722 96836, ਨੰਗਲ ਨਿੱਕੂ ਬਖਸ਼ੀਸ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 70876 58347, ਰਾਏਪੁਰ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲਾਲ 81467 64453, ਕਲਸੇੜਾ ਮੰਗਤ ਰਾਮ 95690 63615, ਭਲਾਣ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ 94173 49058, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ 94643 11143 ਅਤੇ ਪੁਰੀ ਜਨਰਲ ਸਟੋਰ 98158 68377, ਟੱਪਰੀਆਂ: ਸੋਨੀ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 98146 37274, ਚਮਨ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 94631 00914, ਸਾਮ ਸੁੰਦਰ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 75268 80080 ਅਤੇ ਤਿਲਕ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 94170 95391, ਗੋਲਣੀ: ਹਰਪਾਲ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 83606 72896, ਮੋਜ਼ੇਵਾਲ: ਹਰੀ ਨਰਾਇਣ 94178 10636, ਸੁਖਸਾਲ: ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 94170 93809, ਬ੍ਰਹਮਪੁਰ: ਮਾਰਟ ਬਿੱਲਾ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ 79734 69544, ਡੁਬੋਟਾ: ਚਿਰੰਜੀ ਲਾਲ 95306 71489, ਨੰਗਲੀ: ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ 9463596435, ਗੋਗ: ਚੋਧਰੀ ਜਨਰਲ ਸਟੋਰ, ਪੱਟੀ ਲੋਅਰ: ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ 97794 01736, ਭਨਾਮ: ਜਤਿਨ ਸਟੋਰ 94173 47033,

ਦਿਆਪੁਰ: ਕੰਬੋਜ ਟਰੇਡਰਜ਼ 94175 84574, ਨਾਨਗਰ: ਕਿਸ਼ੋਰੀ ਲਾਲ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਟਰੇਡਰਜ਼ 94176 61737, ਮੋਜ਼ੇਵਾਲ: ਬਾਸੂਦੇਵ ਜਨਰਲ ਸਟੋਰ 99158 19357 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੁੱਧ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਆ ਰਹੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਦੇਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਮਾ ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਰਫਿਊ ਲਗੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਫਿਊ ਦੌਰਾਨ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਆਦਿ ਅਤਿ ਜਰੂਰੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਗਿਆ (ਪਰਮੀਸ਼ਨ) ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੀ ਪਰਮੀਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀਆ ਜਾਣਗੀਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਦਫਤਰ ਦੇ ਵੈਟਸਐਪ ਨੰਬਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਲਿਖਤ ਪੁੱਛਰਮੇ ਤੇ ਮੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ 94631 47855, ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ 99156 09077 ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ 99883 03296 ਦੇ ਵੈਟਸਐਪ ਨੰਬਰ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਨੰਗਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜੀ ਹੱਥੀ, ਦਸਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। - ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ 9417563054

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵਿਸ਼ਵ ਮਹਾਂਪੀਠ ਦੇ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਸ਼ਿਅੰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਸਦੀ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਈਰਸ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਵਿਚ 1 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵਿਸ਼ਵ ਮਹਾਂਪੀਠ ਦੇ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਸ਼ਿਅੰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਸਦੀ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਈਰਸ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਵਿਚ 1 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਪੀਰੀਅਡ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ ਮੁਆਫ ਕਰ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ - ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਘਾ

ਫਗਵਾੜਾ- ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਦੇ ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਘਾ ਨੇ ਅੱਜ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਦੀ ਵਜਾ ਨਾਲ ਲੋਕ ਕੰਮਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ ਓਨੇ ਦਿਨ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਬਿਲਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਤਰੀਕ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਐਲਾਨੀ ਸੀ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰੋਸ ਸੀ ਕਿ 14 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਉਹ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੈਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਬਿਲਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਜੁਗਾੜ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬੋਸ਼ਕ ਮੁੱਖਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਬਿਲ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਵਰਗ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਉਪਰ ਦੋ ਬਿਲਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਭਾਰੀ ਬੋਝ

ਪਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਈਰਸ ਕਾਰਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਓਨੇ ਦਿਨ ਦਾ ਬਿਲ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੁਲਿਸ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਫਰੰਟ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਵੀ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਰਜੀਕਲ ਮਾਸਕ ਤੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਦਸਤਾਨੇ ਜਰੂਰ ਪਾਉਣ। ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਘਾ ਨੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਵਜਾ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿਕਲਣ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲੋਕਡਾਊਨ 21 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 21 ਦਿਨ ਦੇ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਜੇ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਬਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਲ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ। ਪ੍ਰੈੱਸ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ, "ਕਈ ਅਫਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 21 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਲੋਕਡਾਊਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਧਾਰਹੀਣ ਹਨ।" ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਸਮੂਹ ਦੀ ਬੈਠਕ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਲੋਕਡਾਊਨ ਮਗਰੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵੱਡਾ ਖਦਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਡਾਊਨ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਮੁਲਕ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ 'ਹਫ਼ਤਾ-ਦਫ਼ਤੀ' ਅਤੇ 'ਦੁਬਿਧਾ' ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰੋਨਾਵਾਈਰਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਰੋਜ਼ ਕਮਾ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀਆਂ

ਆਰਥਿਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਊਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਫਰਜ਼ੀ ਕਰਾਰ ਫੌਜ ਨੇ ਮੁਲਕ 'ਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਨਸ਼ਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਨੂੰ 'ਫਰਜ਼ੀ' ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਨੇਹਿਆ 'ਚ ਆਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾਵਾਈਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮੁਲਕ 'ਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾਵਾਈਰਸ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਫੌਜੀਆਂ, ਐਨਸੀਸੀ ਅਤੇ ਐਨਐਸਐਸ ਦੇ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਰੰਭੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪਰੈਲ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਐਲਾਨ ਬਾਰੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਫਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਾਲੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨਸ਼ਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਫਰਜ਼ੀ ਸੁਨੇਹੇ ਹਨ। ਦਹਿਸ਼ਤ ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਈਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਮਿਆਂ-ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਸਬਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿ-ਜੱਠਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੇ ਭੈਅ ਕਾਰਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਣਾ ਕੋਰੋਨਾਵਾਈਰਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

Law Office of NIRWAN & ASSOCIATES

www.nirwanlaw.com

Business Incorporation
Articles of Incorp
Dissolution
501 © Non-Profit

Jagdip S. Nirwan, Esq **916-832-3144**

IMMIGRATION LAW * Adjustment of Status * Citizenship * Employment * Appeals-1J/ * Family & Finance Visa * Board /Federal Ct * Labor Certification * Asylum * Removal & Deportation Defense	TAX LAW * Offer in Compromise * Payment Plans * File Back Taxes * Tax Preparation * Audits, Appeals * Tax Court Rep * IRS/EDD/FTB Representation * Personal & Business * Income Tax Filling 1040/1020
--	---

1104 Corporate Way Sacramento, CA 95831

ਅਖੌਤੀ ਮੁਸਲਿਮ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖੱਤ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ

ਆਈ. ਐਸ. ਆਈ. ਐਲ, ਆਈ ਐਸ. ਆਈ. ਐਸ., ਤਾਲਿਬਾਨ ਜਾਂ ਆਪੋ ਬਣੀਆ ਜ਼ਹਾਦੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆ ਜੋ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਮਾਰੂ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਇਹ ਮੇਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖੱਤ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਜਾਂ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ?

ਕੀ ਮੈਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ (ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਜ਼ਹਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆ) ਇਹ ਜ਼ਹਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ (ਧਰਮਯੁੱਧ) ਉਦੋਂ ਕਿੱਥੇ ਸੀ? ਜਦੋਂ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਰੋਹੰਗੀਆ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਭੋਇਂ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦੀ? ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ, ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਲਗ ਲੋਕ ਸੀਰੀਆ ਦੇ ਵਿਚ ਜਬਰਦਸਤੀ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ? ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕ੍ਰਾਈਸਟ-ਚਰਚ ਵਿਖੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ? ਜਾਂ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਦਰਮਿਆਨ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹੋ? ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਲੜਦਿਆਂ ਲੱਕ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂਅ ਉਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੁਣ ਸਵੈ ਸੇਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗੱਲ

ਸੁਣੋ ਜੋ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਹਾਇਤਾ ਚਾਹੇ ਬੇਘਰਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੀ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਪੱਕੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੋਵੇ ਉਹ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਭਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚ। ਸਿੱਖ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਅੱਗ ਵੇਲੇ ਸਹਾਇਤਾ, ਕ੍ਰਾਈਸਟਚਰਚ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ

ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅੱਗੇ ਵਾਸਤਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਕਾ ਹੈ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਅਤੇ ਇਸ ਘਿਨਾਉਣੇ ਮਾਰੂ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਸਾਂਝੀ ਪਸੰਦ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

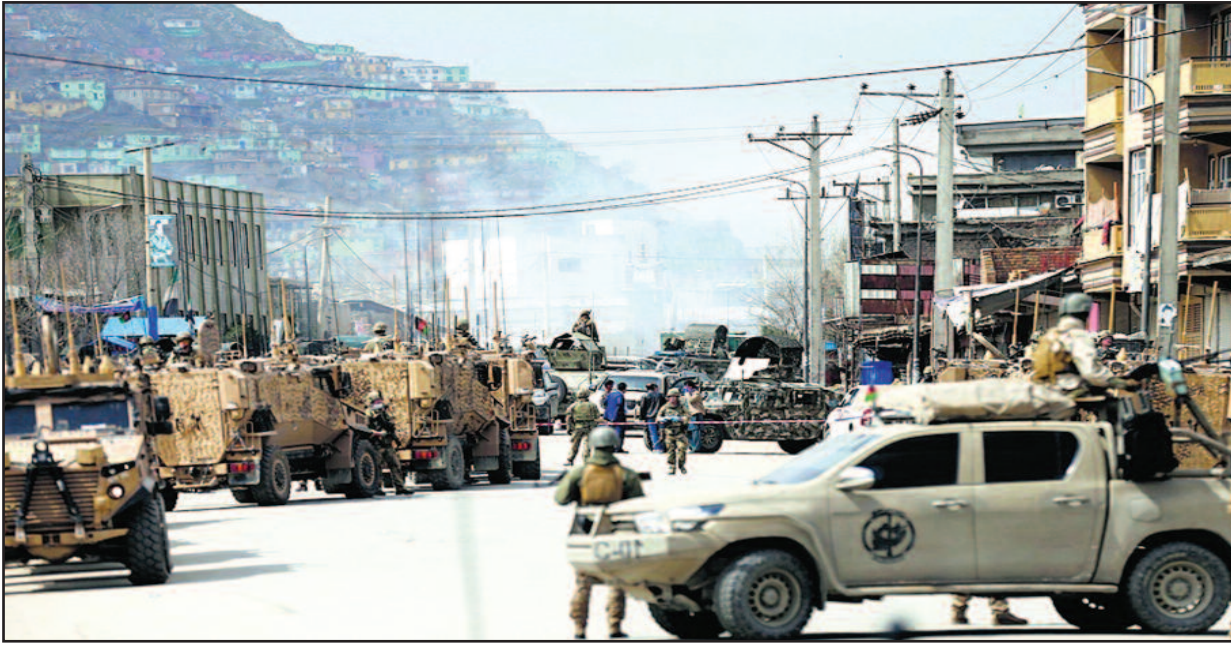
ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਪਰਉਪਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਿਰਫ ਹਾਲ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੈਂ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਨਰ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੋ। ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਸੈਟਿਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਮਾਣਯੋਗ ਨੇਤਾ ਸਾਇਮਨ ਬ੍ਰਿਜਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਵੱਈਆ ਵੀ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਆਇਆ ਹੈ।

ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਣਯੋਗ ਜੈ-ਸਿੰਭਾ ਆਰਡਨ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਗਪਗ 400 ਅਜਿਹੇ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਾਥ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਟੈਕਸ ਦਾਤਾਵਾਂ ਉਤੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਨਾ ਪਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਹਰ ਸਿੱਖ ਹਰ ਦਿਨ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ) ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਸਹਿਯੋਗ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ।

ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਠੀਆ
ਲਿਸਟ ਐਮ. ਪੀ. ਮੈਨੁਕਾਓ ਈਸਟ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੇ ਸੀਰੀਆ ਦੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਕੋਰਲਾ ਦੇ ਵਿਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਅਤੇ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਚ ਪਏ ਸੌਕੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਕਸਰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਪਜਦੀ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਰਤਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਹੀ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕ੍ਰਾਈਸਟਚਰਚ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸਲਾਮਿਕ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ, ਇਸਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਲੈ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਿਖੇਧੀ ਸੁਣਾਏਗੇ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਇਕ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਸਾਇੰਸ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਨਵ-ਸਥਾਪਿਤ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹਿਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸੇਵਾ ਵਿਚ

ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ

ਜੈਤੋ (ਅਸ਼ੋਕ ਧੀਰ): ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਬੱਦਲ ਮੱਛਰਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਲੇ ਰੋਕ ਕੇ ਅੱਗੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਂ ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾਂ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਫੈਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੋ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਆਪਣੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ? ਅਧਿਆਪਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾਂ ਪਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਲਾਤ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਗਏ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਚੰਗਾ ਇਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ

ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਹਲੇ ਨਾਂ ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਅਵੇਸਲੇ ਨਾਂ ਹੋਵੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਵਟਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਚਕੇ ਰਹੋ ਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਤਿਆਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ: ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰਮੋਦ ਧੀਰ ਜੈਤੋ

ਘਰ ਵਿਚ ਬਾਹਰੀ ਵਸਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਲਫਾਫੇ, ਗੋਟ ਦੇ ਕੁੱਡੇ, ਕੁੰਡੀਆਂ, ਗਰਿਲਾਂ, ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਬਜਾਰੀ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੋ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਵੀ ਪਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ, ਹੱਥਾਂ, ਨੱਕ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਕੇ ਜਾਓ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਮਾਸਕ ਪਹਿਨ ਕੇ ਨਿਕਲੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਅਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰੱਖੋ। ਠੰਡੀਆਂ, ਖੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਤਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਸਾਫਾ ਖਾਣਾ, ਸਲਾਦ ਅਤੇ ਫਲ ਖਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਧੋਂਦੇ ਰਹੋ। ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸਬੰਧੀ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਢਿੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ, ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰਨਾਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਤਦ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰੋਗੇ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਫਿਊ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਤੇ ਕਰੋਨਾ ਤੋਂ

ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ: ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿਚ ਅਵੇਸਲੇ ਨਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ। ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਢਿੱਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿੱਥੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਸੋ ਲੋੜ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਅਵੇਸਲੇ ਪਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਮਹਾਂ ਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਰਾਹੀਂ ਘਰ ਬੈਠੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਲਾਸ ਵਾਈਸ ਵਟਸ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਕਸ਼ੀਟਾਂ, ਈ ਕੰਨਟੈਂਟ ਆਦਿ ਜਰੀਏ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸਲਾਹੁਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਲ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵੱਟਸ ਐਪ ਗਰੁੱਪਾਂ, ਫੋਨਾਂ ਅਤੇ ਮੈਸਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਕਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਉਪਰਾਲੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮਹਾਂ ਮਾਰੀ ਤੋਂ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਾਪੇ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ: ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕਟਾਰੀਆ

ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ

ਵਿਚ ਵਿਅਸਤ ਕਰਕੇ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂ ਮਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਰੁੱਚੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਥੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾਂ ਨਿਕਲ ਕੇ, ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿਓ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਵੀ ਖਾਤਮਾ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀ ਹਾਸਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਆਓ ਇਲਾਜ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਚੰਗਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿ ਕੇ ਇਸ ਮਹਾਂ ਮਾਰੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਕਰੋਨਾ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਈਏ।

- ਕਰੋਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੀ ਕਰੀਏ ? ਲੇਖਕ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੌਤ

- 1 : ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ 40 ਸੈਕਿੰਡ ਤਕ ਲਗਾਤਾਰ ਹੱਥ ਧੋਂਦੇ ਰਹੋ।
- 2 : 70 ਫੀਸਦੀ ਅਲਕੋਹਲ ਦੇ ਨਾਲ ਅਲਕੋਹਲ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈਂਡ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ਰ ਦੀ 20 ਸੈਕਿੰਡ ਤਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- 3 : ਜੇਕਰ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਮਿੱਟੀ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਗੰਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਲਕੋਹਲ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈਂਡ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
- 4 : ਖੰਘ ਅਤੇ ਜੁਕਾਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨੱਕ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਰੁਮਾਲ ਜਾਂ ਪੇਪਰ ਟਿਸ਼ੂ ਨਾਲ ਢਕ ਕੇ ਰੱਖੋ।
- 5 : ਜੇਕਰ ਰੁਮਾਲ ਜਾਂ ਪੇਪਰ ਟਿਸ਼ੂ ਉਪਲੱਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕੂਹਣੀ ਰੱਖ ਕੇ ਖੰਘੋ।
- 6 : ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੱਥ ਧੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਟਿਸ਼ੂ ਨੂੰ ਪਰ੍ਹੇ ਸੁੱਟ ਦਿਓ, ਚਿਹਰੇ, ਮੂੰਹ, ਨੱਕ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਕਰੋ।
- 7 : ਆਪਣੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਪਰਖਦੇ ਰਹੋ।

ਨੌਰਥ ਅਮੈਰੀਕਨ ਸਿੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਡਿੰਟਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (NASMDA) ਵੱਲੋਂ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉਪਰਾਲਾ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਨੀਟਾ ਮਾਫੀਕੋ/ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ— ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਰੀਬ 200 ਦੇਸ਼ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ 8 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਨਿਕ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਕੋਈ ਡਾਕਟਰ ਬਣਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਪੂਰਾ ਗਰਮ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਕੱਢਣ ਲਈ ਨੌਰਥ ਅਮੈਰੀਕਨ ਸਿੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਡਿੰਟਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (NASMDA) ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਸਾਂਝਾ ਸਲਾਹਯੋਗ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਹਰਕੇਸ਼ ਸੰਧੂ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਓਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19): ਸੱਚ ਅਤੇ ਅਫਵਾਹ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ
ਹਰ 15 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ
ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਗ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕੀਟਾਣੂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਪਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੀਓ, ਤਾਂ ਕਿ ਸਰੀਰ ਕਨੂੰਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਦਾ ਗਰਮ, ਨਮ ਅਤੇ ਠੰਢੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਓ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੀ-19 ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਗਰਮ ਅਤੇ ਨਮ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਠੰਡੇ ਮੌਸਮ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਗੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੋਟੇ ਕਪੜਿਆਂ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਠੰਡ ਲੱਗਣ ਦਾ ਡਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਸਤਰੇ ਅਤੇ ਤੌਲੀਏ 60°C ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਣ ਨਾਲ ਕੀਟਾਣੂ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਏਨਾਂ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਾਂ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਨਾਲ ਸੜਨ, ਨਿਰੰਜਨ ਜਿਲਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੱਟ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਇਕ ਵਾਰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਸਰੀਰ ਪਵਿੱਤਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਆਪ ਹੀ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਪਾਕੇ ਖਤਮ ਕਰੇਗਾ।

ਅਲਟਰਾ-ਵਾਇਲੇਟ (UV) ਲੈਪ
ਅਲਟਰਾ-ਵਾਇਲੇਟ (UV) ਲੈਪ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਤਹ ਸਾਫ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਲਟਰਾ-ਵਾਇਲੇਟ (UV) ਲੈਪ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਹੱਥ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕੇ ਅਲਟਰਾ-ਵਾਇਲੇਟ (UV) ਲੈਪ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਸੜ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ
ਕਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਜੇਕੇ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਚੜੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮਿਰਗੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੱਛਰ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਾਓ
ਹੁਣ ਤਕ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਮੱਛਰ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਫੈਲ ਸਕਦਾ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਿਮਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬੁੱਕ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਦੀ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੰਘਣ ਅਤੇ ਛਿੱਕ ਮਾਰਨ ਵੇਲੇ, ਪਰ ਮੱਛਰ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ

ਤਾਂ ਕਿ ਮਲੇਰੀਆ ਤੇ ਡਗੂ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾ ਫੈਲਣ।
ਥਰਮਲ ਸਕੈਨਰ
ਥਰਮਲ ਸਕੈਨਰ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਆਮ ਨਾਲ ਵੱਧ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਦੀ ਲਾਗ ਹੈ ਪਰ ਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਠੀਕ ਹੈ ਤਾਂ ਥਰਮਲ ਸਕੈਨਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਬੁਖਾਰ ਚੜਦਿਆਂ 2 ਤੋਂ 10 ਦਿਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਲਕੋਹਲ ਜਾਂ ਕਲੋਰੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰ ਤੇ ਛਿੜਕਾਅ
ਅਲਕੋਹਲ ਜਾਂ ਕਲੋਰੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰ ਤੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਕੀਟਾਣੂ ਨਹੀਂ ਮਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਜੇ ਇਹ ਰਸਾਇਣ ਅੱਖ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਣ ਤਾਂ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਲਕੋਹਲ ਜਾਂ ਕਲੋਰੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੋਂ, ਪਰ ਸਰੀਰ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਨਿਮੋਨੀਆ ਦੀ ਵੈਕਸੀਨ (ਟੀਕਾ)
ਨਿਮੋਨੀਆ ਅਤੇ ਫਲੂ ਦੀ ਵੈਕਸੀਨ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਛੋਟੀ-19) ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਟੀਕੇ ਲਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (ਛੋਟੀ-19) ਬਹੁਤ ਨਵੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਇਸ ਦੀ ਵੈਕਸੀਨ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨੱਕ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ
ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨੱਕ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਾਇਰਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ (ਲਾਗ) ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ। ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ (ਸੋਲੀਨ ਰਿੰਜ) ਨਾਲ ਨਜ਼ਲਾ ਜੁਕਾਮ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (ਛੋਟੀ-19) ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ।

ਲਸਨ ਅਤੇ ਪਿਆਜ਼ ਖਾਣਾ
ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪਿਆਜ਼ ਅਤੇ ਨਮਕ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਪਿਆਜ਼ ਜੀਵਾਣੂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਊਥ-ਵਾਸ਼, ਸਿਰਕਾ ਅਤੇ ਨਮਕ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਗਰਾਰੇ ਕਰਨ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਗਲੇ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਊਥ-ਵਾਸ਼, ਸਿਰਕਾ ਜਾਂ ਨਮਕ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਗਰਾਰੇ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਗਲੇ ਨੂੰ ਜਲਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਤਿਲਾਂ ਦਾ ਤੇਲ
ਤਿਲਾਂ ਦਾ ਤੇਲ ਬਹੁਤ ਸਵਿਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (ਛੋਟੀ-19) ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ
ਕਈ ਲੋਕ ਨਜ਼ਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਵਾਨ ਲੋਕ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?
ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਮ, ਸੂਗਰ, ਹੋਰ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ) ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਖਤਰਾ ਹੈ।
ਕੀ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-

19) ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਕੇਵਲ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਤੋਂ ਹੀ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (ਛੋਟੀ-19) ਇਕ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਅਤੇ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਾ ਇਸਤਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਾਖਲ ਹੋ ਤਾਂ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਂਟੀ ਬਾਇਓਟਿਕਸ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕਿਹੜੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.?
ਹੁਣ ਤਕ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ। ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਦੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਲੱਛਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੇ ਹੋਣ ਜਾ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (COVID-19) ਦਾ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਵੈਕਸੀਨ ਲੱਭਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

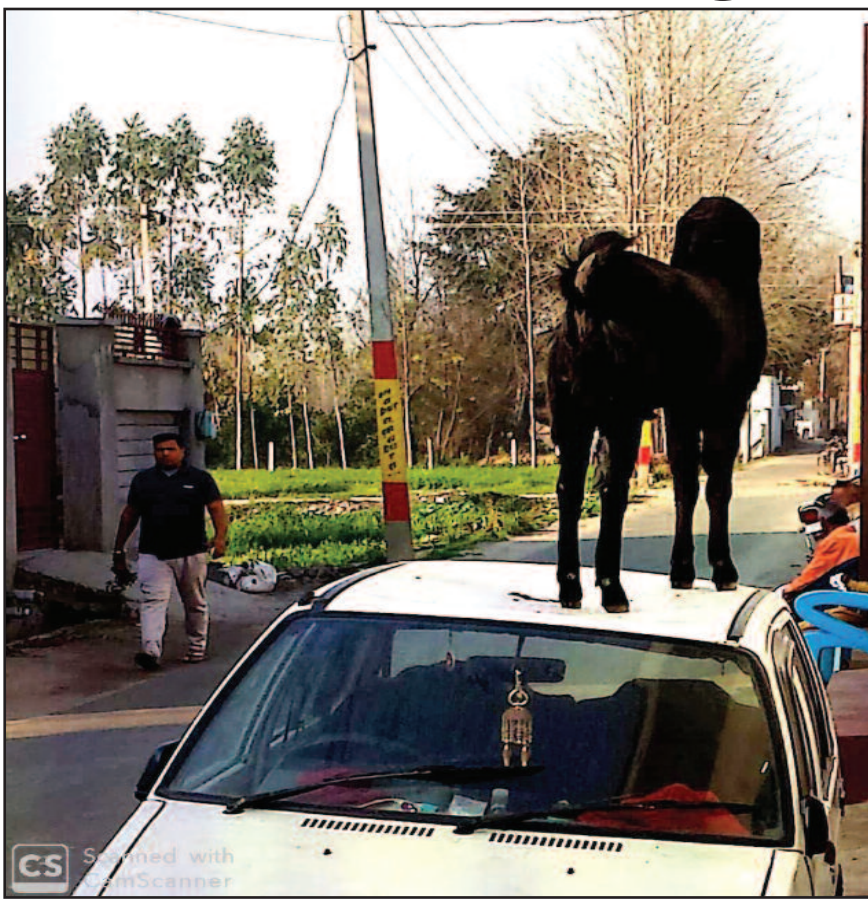
ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੱਥ ਧੋਵੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਬਿਮਾਰੀ ਪੈਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੇ ਕੀਟਾਣੂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੱਥ ਧੋਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਣ। ਜੇ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਖੰਗਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਛੱਕਦੇ ਹੋਣ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ।

ਇਹ ਵਿੱਦਿਅਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਸਭੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਮਵਰ ਸਰੋਤਾਂ, ਸਿਹਤ ਜਾਣਕਾਰਾਂ, ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ, ਸਿੱਖ ਕਿਮਊਨਟੀ ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਤਾਲਮੇਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ, ਇਹ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਜਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਮਵਰ ਸਰੋਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਡੀਸੀ ਅਤੇ ਡਬਲਊ.ਐਚ.ਓ. ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਿਹਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੇਖੋ:

- WHO: <http://bit.ly/COVIDmythbusters> | <https://twitter.com/WHO> BBC: <http://bit.ly/bbcmmythbust> SCMP: <http://bit.ly/2xUUGpS> HKU Med: <https://twitter.com/hkumed> NPR: <http://bit.ly/nprmyth> The Jakarta Post: <http://bit.ly/jakartapostmyth> India Today: <http://bit.ly/2IW5t7K> KP.org: <http://bit.ly/kpmyth> Snopes <http://bit.ly/snopesmyth> CDC: <http://bit.ly/disinfectcdc> NASMDA (Punjab) <http://bit.ly/punjabicovid> Flyer questions to: VirsaCollaborative@gmail.com

ਚਿੱਤਰ, ਚਰਚਾ ਤੇ ਚੁਟਕਲਾ!

ਕਲਹਿਣੇ ਕਰੋਨੇ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਮਨਹੂਸ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਥਾਂ ਮੱਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈ ਭੈਣਾਂ ਇਸ ਆਫਤ ਬਾਰੇ ਫੇਸ ਬੁੱਕ ਉੱਤੇ ਡਰਾਉਣੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਦੁਖਦਾਈ ਖਬਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿਲੀ ਵਲਵਲੇ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਬਹੁਤਾਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਘੋਰ ਉਦਾਸੀ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਸੇ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਕੁੱਝ ਲਿਖ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਸੱਜਣ ਨੇ ਅਫਸਾਨਾ ਨਿਗਾਰ ਰਜ਼ਿਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਦਾ ਕਥਨ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਦੋ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਹੱਸ ਰਹੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਗੇ, ਲਿਖਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਫਿਤਰਤ ਬਾਰੇ ਇਕ ਲਤੀਫਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਅਖੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈ ਕਿਤੇ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਦੇ ਗਾਡਰ ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਰੱਖ ਕੇ ਲੰਮਾਂ ਪਿਆ

ਸੀ।ਕੋਲੋ ਲੰਘ ਰਹੇ ਇਕ ਰਾਹੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਸੱਜਣਾ ਏਥੇ ਕਿਉਂ ਪਿਆ ਏਂ? ਪੰਜਾਬੀ ਰੋਣਹਾਕਾ ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾ ਕੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਭਰਾਵਾ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਗੱਡੀ ਥੱਲੇ ਸਿਰ ਦੇ ਕੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਰਾਹੀ ਜਰਾ ਉਹਦੇ ਨੇੜੇ ਜਿਹੇ ਹੋਇਆ।
ਲਾਗੇ ਹੀ ਪਿਆ ਇਕ ਝੋਲਾ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਸਾਫਿਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਸ ਝੋਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਪਿਆ ਐਂ? “ਰੋਟੀ ਐਂ ਭਰਾਵਾ!”
ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮੁਸਕਾਉਂਦਿਆਂ ਰਾਹੀ ਕਹਿੰਦਾ- ਇਕ ਪਾਸੇ ਮੌਤ ਸਹੇਤ ਰਿਹਾ ਏਂ ਤੇ ਨਾਲੋਂ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਰੋਟੀ ? ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਿਆ- “ਗੱਡੀਆਂ ਲੇਟ ਆਉਂਦੀਆਂ ਐਂ, ਭੁੱਖੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮਰਨਾ ਆਪਾਂ !”
ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਰੋਲਾ ਪੈਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਹਿੰਦਰ ਪੁਰ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਂ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਮੋਹਰੇ ਇਕ ਕਾਰ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਇਕ ਭੂਤਰਿਆ ਬੱਕਰਾ ਇਉਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਮੁਸੜੈਦੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ!
ਕੋਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਨਿਆਣੇ ਸਿਆਣੇ ਹੱਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਹਸਾਉਣਾ ਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚ ਲਈ। ਹਫਤੇ

ਕੁ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਦ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਰਥੱਲੀ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੱਕਰੇ ਵਾਲੀ ਉਹ ਫੋਟੋ ਦੇਖ ਕੇ ਸੁਣੀ ਹੋਈ ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆ ਗਈ। ਕਹਿੰਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜੇ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਮਲਾਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇਕ ਬਿੱਲੀ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਕਿ ਮਲਾਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮੌਸਮ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਗਾਹ ਕਰਦੀ ਸੀ।
ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖੁੰਡੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਬਿੱਲੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਭੱਜਦੀ ਹੋਈ ਗਲੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਰੱਸੀ ਤੁੜਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲਗਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਓਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਉਲਟ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੁਫਾਨ ਉੱਠਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਕੇ ਮਲਾਹ ਉਧਰ ਨਾ ਜਾਂਦੇ।
ਕਾਰ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਬੱਕਰੇ ਵਾਲਾ ਸੀਨ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਵੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋਵੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜਿਆਂ ਵਾਲੀਬਿੱਲੀ ਵਾਂਗ ਉਹ ਬੱਕਰਾ ਵੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ 'ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸ' ਹਦਾਇਤ ਬਾਰੇ ਅਗਾਊਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ! ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਦਰਸ਼ਕ ਸਮਝ ਹੀ ਨਾ ਸਕੇ!!
ਹਜ਼ੂਰ ਮੇਰੀ ਫਿਤਰਤ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰੂੰ ਮੇਰੀ ਆਦਤ ਹੈ ਮੁਸਕਾਨੇ ਕੀ !

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲਪੁਰ'
91-81950-25579

ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ 'ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ' ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਜਾਰੀ

ਚੀਨ ਦੇ ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਖਤਰਨਾਕ 'ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ' (ਕੋਵਿਡ 19) ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਡਾਊਨ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸਹਿਮੇ ਬੈਠੇ ਨੇ। ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧਦਾ 7 ਲੱਖ ਵਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਤਕ ਕਰੀਬ 31000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਰੀਬ 1.50 ਲੱਖ ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਵੀ ਹੋਏ ਨੇ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੇ ਹੁਬੇਈ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਦਿਖਾਇਆ। ਕੁੱਝ ਹੀ ਸਮੇਂ 'ਚ ਚੀਨ ਅੰਦਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 81000 ਪਾਰ ਕਰ ਗਈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਕ 3300 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਵੁਹਾਨ ਤੋਂ ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਫੈਲਦਾ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਖੁੱਦ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਹਾਜ਼ ਭੇਜ ਕੇ ਕੱਢਿਆ। ਚੀਨ ਤੋਂ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ, ਇਰਾਨ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਨੇ ਯੂਰਪੀਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ, ਫਰਾਂਸ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ 199 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਹੇਠ ਲੈ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਦਰਜਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ-3 ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੇ ਜਲਦੀ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਤਬਾਹੀ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਨੇ।

ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ: ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ

ਸਿਰਫ ਚੀਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸਮਝਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿਠਣ ਦੀ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ। ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਦੇਖਣਾ ਹੀ ਬਹੁਤੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਭਾਰੀ ਪਿਆ। ਚੀਨ ਪਿੱਛੋਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਟਲੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਦੇਖਦੇ ਦੇਖਦੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਚੀਨ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਈ ਹੈ, ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਰੇਲ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਉਦਯੋਗ, ਦਫਤਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 22 ਮਾਰਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਲਾਕਡਾਊਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੰਜ ਵਜੇ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਘਰ ਤਾਲੀਆਂ, ਬਾਲੀਆਂ ਆਦਿ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੱਡੇ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਪੀੜਤ ਹੋ ਕੇ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਅਤੇ ਸਪੇਨ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸਸ ਮਾਰੀਆ ਟਰੇਸਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ 21 ਦਿਨਾਂ ਲਡਾਉਨ : ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੁਹਾਨ, ਇਰਾਨ, ਇਟਲੀ ਆਦਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚੋਂ ਭਾਰਤੀ

ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਅਦਾਰੇ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਸਕੂਲ, ਹਵਾਈ ਉਡਾਣਾਂ ਬੰਦ ਨੇ ਅਤੇ ਲੋਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕਮਰਕੱਸੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਨੇ। ਵੱਡੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿਠਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਧਿਰਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਤੇ ਹਨ। ਕਰਫਿਊ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾ ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ। ਕੈਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗਰੀਬ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਵੈ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਈਆਂ ਨੇ, ਗੱਲ ਕੀ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿਠਣ ਲਈ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਜੁਟ ਚੁੱਕਾ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਬਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ, ਮੁੰਬਈ ਸਮੇਤ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਘਬਰਾਹਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੁਭਿਆ ਵਲ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪੈਦਲ ਵਗੀਰਾ ਘੱਤ ਦਿਤੀਆਂ ਨੇ, ਇਸ ਨਾਲ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਹੋਰ ਫੈਲਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ 193, ਕੇਰਲ 187, ਤੇਲੰਗਾਨਾ 67, ਯੂਪੀ 'ਚ 61, ਕਰਨਾਟਕ 58, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ 45 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 38 ਮਰੀਜ਼ ਜ਼ੇਰੇ ਇਲਾਜ ਹਨ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਕਰ
91-99158-36543

ਕੋ 10000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 92 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਸਪੇਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਨੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੇਰਿਆ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 66 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਅਤੇ 6 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਨੇ। ਹੁਣ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮੁਲਕ ਅਮਰੀਕਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਝੱਲ ਰਿਹਾ। ਉਥੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਸਵਾ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕਾ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਮਜਬੂਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਡਾਊਨ ਲਗਾ ਰਿਹਾ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੋਰਿਸ ਜੋਹਨਸਨ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਮੱਟ ਹੰਕੋਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸ ਚਾਰਲਸ, ਕਨੇਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਇਰਾਨ ਦੀ ਉਪ

ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ। ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਵਾਪਿਸ ਆਏ। ਹਵਾਈ ਉਡਾਣਾਂ ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ 'ਚ ਕੀਤੀ ਦੇਰੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੀ ਪੈਂਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਕੇ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। 84 ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਵੀ ਹੋਏ ਨੇ ਅਤੇ 21 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਨੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਭਿਆਨਕਤਾ ਭਾਂਪਦੇ 24 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 21 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼-ਵਿਆਪੀ ਲੋਕਡਾਊਨ (ਕਰਫਿਊ) ਲਗਾ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤੇ। ਸਿਰਫ ਸਹੀ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋੜੀ ਕੇ

ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ

ਅੱਜ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਚੀਨ ਦੇ ਵੁਹਾਨਾ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁਣ ਲੱਗਭੱਗ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ 10 ਜਨਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ 29 ਮਾਰਚ, 2020 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 664621 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 30891 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ

ਗਈ ਹੈ, ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਰੇਲ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਉਦਯੋਗ, ਦਫਤਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 22 ਮਾਰਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਲਾਕਡਾਊਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੰਜ ਵਜੇ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਘਰ ਤਾਲੀਆਂ, ਬਾਲੀਆਂ ਆਦਿ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੱਡੇ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 1404 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ 01 ਡਾਕਟਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਜੋ ਕਿ ਪਿੱਛਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਪਿੱਛਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਖੱਸਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੱਗਭੱਗ 10926 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ 01 ਡਾਕਟਰ ਹੈ। ਦੇਸ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 7 ਲੱਖ 14 ਹਜ਼ਾਰ ਬੈੱਡ ਹੀ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਹ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ

ਇਲਾਜ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲਤਫਹਿਮੀ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਕੁੱਝ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ

ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ
91-9417563054

CORONA
ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ
ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਧਰਮੇ ਕੇ ਲਿਓ ਜਿਫ਼
ਕਿਯਾ ਤੁਧਾ ਗਾਬੀਯਾ ਯਕੀ ਜਿਫ਼ਗਾ ਹੈ।
ਸੌ- 9839066351

ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੇ ਨਾਮ ਪੁਰ ਆਏ ਇਸ ਮੈਸੇਜ਼ ਸੇ ਰਹੋ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿੰਕ ਪਰ ਨਾ ਕਰੋ ਕ੍ਰਿਕ

Novel Coronavirus (2019-nCoV)
Know about Coronavirus
Travel advisory to travelers visiting China

ਜਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਮੈਸੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਂ ਦੇ ਮੂਤਰ ਅਤੇ ਗੋਰੇ ਸਮੇਤ ਕੁੱਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤਾਂ ਖਾਣ ਨਾਲ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਆਦਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੰਬਲਭੁਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਂ ਕਰਨਾਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਬਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਦੀ ਪੋਲ ਖੋਲ੍ਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪੂਰਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ

142368 ਵਿਅਕਤੀ ਠੀਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਹੀ ਹੱਲ ਹੈ। ਚੀਨ, ਅਮਰੀਕਾ, ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਦਿ ਜੋ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹਨ ਵੀ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਅੱਗੇ ਲਾਚਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਦੇ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੀ ਹੁਣ ਇਸਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਚੀਨ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ 29 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਲੱਗਭੱਗ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ 29 ਮਾਰਚ, 2020 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ 987 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 25 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ 87 ਵਿਅਕਤੀ ਠੀਕ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮਈ 2020 ਤੱਕ ਲੱਗਭੱਗ 13 ਲੱਖ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਦੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ 22 ਮਾਰਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਲਾਕਡਾਊਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ 24 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 21 ਦਿਨ ਲਈ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਲਾਕਡਾਊਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁੱਝ ਰਾਜਾਂ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਫਿਊ ਤੱਕ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ

ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਕੁਤਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂ ਅਤੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਅੱਗੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਜੋ ਕਿ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਅਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਕਾਫਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੌ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੈਦਲ ਤੁਰਕੇ ਭੁੱਖੇ ਭਾਣੇ ਅਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਛੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਚਾਰ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਤਾਂ ਅਪਣੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਹੱਥ ਧੋ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਅਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੈ ਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਕੜ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਮਜਬੂਰਨ ਕਈ ਸੌ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 2008-2009 ਤੋਂ ਲੈਕੇ 2019-2020 ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਜੀ ਡੀ ਪੀ ਦਾ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਬਜਟ 1.2 ਫਿਸਦੀ ਤੋਂ ਲੈਕੇ 1.6 ਫਿਸਦੀ ਤੱਕ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭੂਟਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਭਤ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਅਨੁਸਾਰ 1000 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ 01 ਡਾਕਟਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ

ਕੋਲ ਸਿਰਫ 8432 ਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਪਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੱਗਭੱਗ 40 ਲੱਖ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਿਤ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੱਗਭੱਗ 314 ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 290 ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਭਤ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਚੌਕਸ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਬੇਸ਼ੱਕ 29 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੂਰਾ ਦੇਸ ਸੰਕਟਮਈ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਸੂਬਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਲੱਗਭੱਗ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਫੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਠਾਣਵਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪਾਠੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਇਟਲੀ ਹੋਕੇ 7 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੌਲੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਾਜਟਿਵ ਪਾਏ ਗਏ 38 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੀ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਬਚਾਓ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਬਚਾਓ ਅਤੇ ਇਸਦੇ

ਰਮਾਇਣ ਅਤੇ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਸਿਰੀਅਲ ਫਿਰ ਤੋਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਲੋਕ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੁੱਝ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਤੇ ਸੀਰੀਅਲ ਵੇਖਣ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਆਣਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਅਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਦੁਸਮਣੀਆਂ ਵੀ ਕੱਢਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਹੈ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਕਹਿਕੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਹੀ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਓਮਾਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਹੈ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਵਰਗੀ ਮੁਸਕਿਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਭਤ ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਦੇਸ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਠੋਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲਘਣਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਠੋਸ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਿਆਨਕ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੀ ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਜੰਮਿਆਂ 'ਭਗਤ ਸਰਦਾਰ'

ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਹੋਈ ਨਤਮਸਤਕ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ 16 ਕਰੋੜ 70 ਲੱਖ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੀ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣ ਰਹੀ ਕਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ
91-70876-19800

ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਬੋਲਿਆ/ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦੀ

ਜੁਲਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ,

ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ

ਬਦਲਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਵਾਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਲਿਆਣ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਵਾਲਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਤ/ਪਾਤ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਕਰੇ।

ਸ਼ਹੀਦੀ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਨੇੜੇ ਬੰਗਾ (ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ) ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਆਦਮ ਕੱਦ ਬੁੱਤ ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਲੇਖਕ, ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ, ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਜੱਦੀ ਘਰ ਅਤੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਪਾਰਕ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਸ਼ਬਦ ਅਰਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਗਵਾਹ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਿੱਚ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੱਜ ਤੇ ਨਿੱਜਤਵ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੇ ਸਹੇ ਅਕਿਹ ਤੇ ਅਸਿਹ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵਾਬ, ਰਾਜਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਜਾਂ ਸੁਲਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਬੇਲੋਕ ਦੇਸ਼ / ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦ ਦੇਸ਼ / ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ

ਦਾ 'ਅਫ਼ੂਤ ਦਾ ਸਵਾਲ' ਨਾਮੀ ਲੇਖ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਰਨ ਵਿਵਸਥਾ/ਅਫ਼ੂਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਤਲਾਅ 'ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਫ਼ੂਤ ਨਹੀਂ।

ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਉਹ

ਪਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸੈਂਕੜੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ / ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ / ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਗੈਰ ਬਰਾਬਰੀ ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ 73% ਸਰਮਾਇਆ ਸਿਰਫ 1% ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਵਾਪਰਦਾ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਸੰਗਠਿਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾ ਤੇ ਜੋ ਦਬਾਓ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੀਆਂ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਅਜੇ ਵੀ ਨੀਵਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਯਤਨ ਹਨ, ਉਹ ਘੱਟ ਹਨ। ਜਦ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰੀਕਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਸੂਲਾਂ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੇ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਤਹਿਤ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਹੁਜਨਾਂ ਦੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ

ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ 4000-4500 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਬਾਦ ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਨੂੰ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਮਕਖ ਸ਼ਾਤਿਰ, ਚਲਾਕ ਅਤੇ ਮੱਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ, ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾ ਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਰਾਜ ਭਾਗ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਧਿਰ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਖੌਤੀ ਰੱਬ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਰਵ ਤਵਖਸ਼ਤ ਮਨੁੱਖ ਐਲਾਨਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੂਲਨਿਵਾਸੀ, ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਸੂਦਰ, ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਨੁਮਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਬਾਗਤ ਗੋਤਮ ਬੁੱਧ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ 100 ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਚੇਤਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼, ਤਪੱਸਿਆ, ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਬਗ਼ਾਵਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਕੀਤਾ।

ਕਰੀਏ'। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਗ੍ਰਹਿਸਤ, ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਤਿਲਾਜਲੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਾਹ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪੰਛੀ ਝਾਤ ਮਾਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਇਕਲ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਸਬਜ਼ੀ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਜਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਚੀ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਗੂ ਬਣ-ਇਆ। ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਅਧਿਆਪਕ, ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ, ਪਰ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੋਹਰੀ ਲੜਕੀ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਮਿੰਨੀ ਭਾਰਤ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਦੀ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਰਾਦਾ ਨੇਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਸਤੇ ਨਿਕਲ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੂਰਜ-ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨ-ਛਿਪਣ ਵਾਂਗ, ਵੀਹ ਵਿਸ਼ਵੇ ਸੋਲਾ ਆਨੇ ਅਤੇ ਕੰਧ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਸੱਚ ਵਾਂਗ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵੇਗਾ।

ਸੱਚ ਜਾਣਿਓ ਅੱਜ ਵੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਛਦਾ ਲੱਗਦੈ ਕਿ ਸੱਚ ਦੱਸਿਓ, ਸੱਚ ਬੋਲਿਓ ਕਿ ਮੇਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਦੇਵੀ' ਮੰਨਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ? ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਦਲਿਤਾਂ, ਬਹੁਜਨਾਂ, ਸ਼ੋਸ਼ਿਤਾਂ, ਪੀੜ੍ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਚੇਤਨਤਾ ਤੇ ਜਗਿਆਸਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਚ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਕਪੂਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਮਾਲ ਰੋੜ੍ਹ 'ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਮੌੜ੍ਹ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦਲਿਤ ਵੀ ਪੂਰੇ ਜਾਹੋ-ਜਲਮ; ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਵੈਮਾਣ ਨਾਲ, ਮੱਥੇ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਸੂਰਜ ਬਾਲ ਕੇ, ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸੁਫਨੇ ਲਟਕਾ ਕੇ ਅਤੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਰੀਝਾਂ ਜਗਾ ਕੇ ਨਵੀਆਂ ਪੁਲਾਘਾਂ ਪੁੱਟਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਲੰਘ ਜਾਣਗੇ'।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ, ਸਮਾਨਤਾ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ ਤੇ ਨਿਆਂ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ, ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਦਲਿਤ, ਬਹੁਜਨ, ਸ਼ੋਸ਼ਿਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਰਾਜਸੱਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ, ਸਮਰਪਿਤ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜੋਕਾ ਸਮਾਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ, ਵਿਚਾਰ, ਸੋਚ, ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਜਨੂੰਨੀ ਭਾਵਨਾ, ਜਗਿਆਸਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬੂਰ ਜ਼ਰੂਰ ਪਵੇਗਾ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗ ਬਣ ਕੇ ਮੁੜ ਮੌਰੀਆ ਵੰਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਾ ਸਕੇਗਾ। ਮੁੜ ਪੂਰਨ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਇਮ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਾਲਕ ਹਾਂ।

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅੰਦੋਲਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੋਚ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਬਜਗਵਰਤਨ, ਆਰਥਿਕ ਹਮਦਸ਼ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਠੋਕ ਵਜਾ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਕਾਰਨ ਅੱਗੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇ ਸਬਕ, ਕੀਤੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ, ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈ ਕੇ ਆਓ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵਧੀਏ।

ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੈਦਲ, ਸਾਈਕਲ, ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਤੇ ਚੌਥੇ ਦਰਜੇ 'ਚ, ਕਾਰ, ਜੀਪ, ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਤੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਭਰਿਆ।

ਜਿਵੇਂ ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਜੋ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਝੋ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲਦਿਆਂ 20ਵੀਂ-21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਦਲਿਤ, ਬਹੁਜਨ ਜਰਨੈਲ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀ ਪਲ ਗਵਾਏ ਬਗੈਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਰ ਪਲ, ਹਰ ਛਣ 'ਪਖ ਵਧਾਇਆ।

ਹੁਣ ਕੌਣ 'ਤੇ ਸਪੀਕਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ

ਕਤਕਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੈ ਸੁਣਦੈ 'ਕਿ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਓ ਜੇ ਲੈਣੇ ਹੱਕ ਬਰਾਬਰ ਦੇ।'

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (ਸੰਕਰ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ) ਪਾਸ ਜਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਬੂਝ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਹ ਘਟਨਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਨਾਇਕ ਬਣਾਇਆ

ਇਹ ਘਟਨਾ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਲ 1962-63 'ਚ ਪੂਨੇ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ) ਦੇ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ 'ਚ ਤਬਾਗਤ ਗੋਤਮ ਬੁੱਧ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਬਾਲ ਗੰਗਾਧਰ ਤਿਲਕ ਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਾਪਰੀ। ਇਸ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਨਾ ਭਾਨਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤਲਖ-ਬਿਆਨੀ ਹੋਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦੀਨਾ ਭਾਨਾ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਿਸਟਰ ਖਾਪਰਡੇ ਤੇ ਦੀਨਾ ਭਾਨਾ ਨੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਾਡਾ ਬੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖਣ 'ਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਖਾਪਰਡੇ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ "Annihilation of Caste" (ਭਾਵ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਬੀਜ ਨਾਸ਼) ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ 7 ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੀ, ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ। ਨੌਕਰੀ ਛੱਡੀ, ਘਰ ਛੱਡਿਆ, ਪਰਿਵਾਰ ਛੱਡਿਆ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ ਛੱਡੇ ਤੇ ਖੁਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬੰਦਾ ਬਣ ਕੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਅੱਜ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਹ ਬੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਬਿੰਬ ਬਣ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। 'ਰੁਫ਼ਜ਼ ਗਮਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਖੇਡ ਖੇਡੀ ਕਿ ਪੂਰਨ ਬਹੁਮਤ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕਦੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਦੇਖੀਆਂ। ਬਹੁਜਨ ਨਾਇਕ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਈ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਕਾਰਨ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੱਕ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿੱਲਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

- ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ

ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਲਿਪੀਕਾਰ, ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ, ਸੁਚੇਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ। ਧਰਮ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਬਰ ਨੂੰ ਸਰਬ ਨਾਲ ਹੱਢਾਇਆ। ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਿੱਖ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀ ਕਿ- ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਰਾਏ ....

ਪੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ
510-781-0487

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਮਾਰਚ 1644 ਈ: ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਅਲੀਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜੱਫਰਗੜ੍ਹ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਮਾਈ ਦਾਸ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਮਧਰੀ ਬਾਈ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਂ ਮਨੀ ਰਾਮ (ਮਨੀਆ) ਸੀ। ਉਹ 1657 ਈ: ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਆਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 1659 ਈ: ਵਿਚ ਲਖੀਰਾਇ ਦੀ ਧੀ ਸੀਤੋ ਬਾਈ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੋਲ ਦਿੱਲੀ ਚਲੇ ਗਏ। ਫਿਰ 1664 ਈ: ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕੋਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਜਦੋਂ 1675 ਈ: ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਰਵਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਛੱਡ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵੇਲੇ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਵੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਬਲਦੀ ਦੇਗ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਰਾਮ ਦੇ ਭਰਾ ਸਨ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਰਾਮ ਜੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਵਿਚ ਰਹੇ। ਸੰਨ 1688 'ਚ ਭੰਗਾਣੀ, 1690 'ਚ ਨਦੌਣ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਨ 1691 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਮਿਲੀ।

ਸੰਨ 1599 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਬਣ ਗਏ। ਸੰਨ 1704 ਈ: ਦੀ 6-7 ਪੱਗ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਕਿਲਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਏ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸੋਂ 'ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਦਮਦਮੀ ਬੀੜ' ਲਿਖਵਾਈ ਸੀ।

ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰ ਮਰਿਆਦਾ ਪ੍ਰੱਕ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਨ 1738ਈ: ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ 'ਬੰਦੀ ਛੋੜ' ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣਾ ਜਕਰੀਆ ਖਾਂ ਗਵਰਨਰ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 5000 ਮੋਹਰਾਂ ਦਾ ਕਰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਜਕਰੀਆ ਖਾਂ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨ ਲਖਪਤ ਰਾਏ ਨੇ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਲਈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਮੁਗਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਚਾਲ ਦਾ ਪਤਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ

ਨੂੰ ਪੁਰਬ 'ਤੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾ ਪੁੱਜਣ ਕਰਕੇ ਚੜ੍ਹਤ ਦੀ ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਵਿਚੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਾਖੀ ਪੁਰਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ। ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੂਬਾ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਫਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੋਆਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਫਿਰ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਚਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸੰਗਤ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਗਏ ਤਾਂ ਸੂਬਾ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਲਖਪਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਲਾਹੌਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰ ਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਕੇ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਜਬਰੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੇਠ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਡਰਾਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਜਕਰੀਆ ਖਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਆਰੇ ਨਾਲ ਚੀਰਨ, ਭਾਈ ਗੁਲਜ਼ਾਰ

ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪੁੱਠਿਆਂ ਲਟਕਾ ਕੇ ਖੱਲ ਲਾਹ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਖਾਸ ਚੌਕ ਲਾਹੌਰ ਲੰਡੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ 90 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ 24 ਜੂਨ 1734 ਨੂੰ ਬੰਦ ਬੰਦ ਕੱਟ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਭਾਈ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲਾਹੌਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮਸਤੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਪਰ ਸਾਹੀ ਕਿਲੇ ਕੋਲ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਗੰਜ ਦੂਸਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਸਿਦਕ, ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ। ਮੌਤ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਵੀ ਨਾ ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਮਰਨ ਵਿਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।
ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸੇਧ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਬਾਹਰ 'ਕੋਰੋਨਾ', ਅੰਦਰ 'ਭੁੱਖ' ਨਾਲ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ

ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਵਰਗੀ ਭਿਆਨਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਕੋਰੋਰਾਮ ਮੱਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਚੀਨ ਦੇ ਵੁਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਅੱਜ ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਨਾਂ ਕੋਵਿਡ-19 ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਕਹਿਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਟਲੀ 'ਚ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਿੱਥੇ 6 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਟਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਕਾਫੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਨਰਸਾਂ, ਸਪੋਰਟਰ ਸਟਾਫ ਤੇ ਪੈਰਾਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸ ਕਾਫੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਫਾਸਲਾ ਇਕ ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਮੂੰਹ ਤੇ ਮਾਸਕ, 20 ਸਕਿੰਟ ਤੱਕ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ਰ ਨਾਲ ਸਾਫ ਕਰਨਾ, ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹਿਣਾ, ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਆਦਿ।

'ਕੋਰੋਨਾ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋ-ਕੋਈ ਵੀ, ਰੋ-ਰੋਡ 'ਤੇ, ਨਾ- ਨਾ ਜਾਣੇ। ਭਾਵ ਕੋਈ ਵੀ ਰੋਡ 'ਤੇ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 'ਕੋਰੋਨਾ' ਤੋਂ ਨਿਜ਼ਾਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ 22 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ 'ਲਾਕ ਡਾਊਨ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰਾ

20 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦਰਜਨਾਂ ਕੇਸ ਪਾਜੇਟਿਵ ਤੋਂ ਨੈਗੇਟਿਵ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਕੇ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾ ਕੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ 33 ਪਾਜੇਟਿਵ ਕੇਸ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਠਲਾਵਾ 'ਚ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 5ਵੀਂ, 8ਵੀਂ, 10ਵੀਂ ਤੇ 12ਵੀਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਵਾਜਾਈ ਬੱਸਾਂ, ਰੇਲਾਂ, ਹਵਾਈ ਉਡਾਣਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸਪਰੇਅ ਨਾਲ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਵੀ ਸਭ 'ਲਾਕ ਡਾਊਨ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਪੂਰਨ ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਨਾਲ ਆਮ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ। ਲੋਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਘਰੇਲੂ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਰਮਜੀਤ ਜੱਸਲ
91-98721-80653

ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸੰਸਦ (ਲੋਕ ਸਭਾ), ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨੇ

ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਬਸਪਾ ਸੁਪਰੀਮੋ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਅੱਖੀ ਘੜੀ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਕੋਰੋਨਾ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਨਿਜ਼ਾਤ ਪਾਉਣ ਲਈ 50-50 ਲੱਖ, 25-25 ਲੱਖ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ 5-6 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ਰ ਤੇ ਮਾਸਕ 'ਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਜਲੰਧਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੇ 100 ਬੈੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅੱਡਾ ਕਠਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ 280 ਬੈੱਡਾਂ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੱਤਪਰ ਹੈ।

ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੂਝਵਾਨ ਸਾਬੀ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਿੱਤ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਬਿਮਾਰੀ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਤਕੜੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕੇ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਿਖਾ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਕੇ, ਇਕ ਮੀਟਰ ਦਾ ਫਾਸਲਾ ਰੱਖ ਕੇ, ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ ਕਰਕੇ, ਮਾਸਕ ਪਹਿਨ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇ।

ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ 'ਚ ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਈ ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ 'ਲਾਕ ਡਾਊਨ' ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਘਰਾਂ 'ਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਚੀਨ ਨੇ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਭਾਵੇਂ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਜਰਮਨੀ, ਫਰਾਂਸ, ਤੁਰਕੀ, ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ, ਸਪੇਨ, ਫਰਾਂਸ, ਬੈਲਜੀਅਮ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਇਟਲੀ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕ 'ਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਇਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਾਲ 23,963 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਚੀਨ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਫੈਲੀ ਹੈ।

'ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ' ਭਿਆਨਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਰੋਗ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ

ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਨਰਸਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਲਈ ਤਾਲੀਆਂ ਤੇ ਬਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ। ਜਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ, ਬੇਸਮਝ ਤੇ ਤਮਾਸ਼ਬੀਨ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਆਏ। ਜੋ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਸੀ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਫੀ ਚਿੰਤਤ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ 21 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸੰਪੂਰਨ ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਭ ਕੁਝ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨ ਬੱਸਾਂ, ਰੇਲਵੇ, ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਲਾਅ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਵੀ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਕਈ ਪੱਖੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਏ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਦੂਜੇ ਪੱਖੋਂ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਵੀ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 745 ਕੇਸ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ 'ਚ

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਟੀਕਾ: ਇਹ ਕਦੇ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ?

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਬਿਮਾਰੀ (ਕੋਵਿਡ -19)

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਬਿਮਾਰੀ (ਕੋਵਿਡ -19) ਅਤੇ ਵਾਇਰਸ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੂਬਰ
91-94636-01616

COVID-19 (ਪਹਿਲਾਂ "2019 ਦੇ ਨਵਲ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ, ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਵਾਇਰਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਾਮ ਹਨ:

ਬਿਮਾਰੀ- ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਬਿਮਾਰੀ (ਕੋਵਿਡ -19)
ਵਾਇਰਸ- ਗੰਭੀਰ ਤੀਬਰ ਸਾਹ ਸਿੰਡਰੋਮ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ 2 (ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ -2)
ਵਾਇਰਸ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਹਨ?

ਵਾਇਰਸ, ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅਕਸਰ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਨਾਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਐਚ ਆਈ ਵੀ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜੋ ਏਡਜ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਸਰਾ, ਪਰ ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰੁਬੋਲਾ।

ਵਾਇਰਸਾਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ।

ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਟੈਸਟਾਂ, ਟੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਵਾਇਰਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਵਾਂਝੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਾਇਰਲੋਜਿਸਟ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਵਾਇਰਸਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮੇਟੀ ਆਨ ਟੈਕਸੋਮੀ ਆਫ ਵਾਇਰਸ (ਆਈਸੀਟੀਵੀ) ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਫੈਲਣ, ਸੰਚਾਰਣ, ਤੀਬਰਤਾ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ WHO ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਬਿਮਾਰੀ (ਆਈਸੀਡੀ) ਵਿੱਚ WHO ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਈਸੀਟੀਵੀ ਨੇ 11 ਫਰਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਨਾਮ ਵਜੋਂ "ਗੰਭੀਰ ਤੀਬਰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸਿੰਡਰੋਮ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ 2 (ਸਾਰਸ-ਸੀ ਓ ਵੀ -2)" ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਇਰਸ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ ਤੇ 2003 ਦੇ ਸਾਰਸ ਫੈਲਣ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦੋਵੇਂ ਵਾਇਰਸ ਵੱਖਰੇ ਹਨ।

ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਨੇ 11 ਫਰਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਵਜੋਂ "ਕੋਵਿਡ -19" ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਲਡ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਐਨੀਮਲ ਹੈਲਥ (ਓਆਈਈਈ) ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਗਠਨ (ਐਫਏਓ) ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਟੀਕਾ: ਇਹ ਕਦੇ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ?
ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ- ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਟੀਕਾਕਰਨ ਸੰਭਵ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ।

ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ- ਅਤੇ ਕਠੋਰ-ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਫੈਲਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਹੌਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਾਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਇੱਕ ਟੀਕੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਟੀਕਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਕਰੀਬਨ 35 ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀ ਟੀਕਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾਂ- ਬੋਸਟਨ ਸਥਿਤ ਬਾਇਓਟੈਕ ਫਰਮ ਮੋਡੇਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਬੇਮਿਸਾਲ ਗਤੀ ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ-2, ਵਾਇਰਸ, ਜੋ ਕੋਵਿਡ -19 ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਚੀਨੀ ਮੁਢਲੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਨੇ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਖੋਜ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਈਵ ਵਾਇਰਸ ਫੈਲਣ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸੈੱਲਾਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਛੁੱਤ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਇੱਕ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗੀ-ਫਲੂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਖਤਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਟੀਕੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ

"ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ" ਜਰਾਸੀਮਾਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਓਸਲੋ-ਅਧਾਰਤ ਗੈਰ-ਮੁਨਾਫਾ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਐਪੀਡੀਮਿਕ ਤਿਆਰੀ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨਜ਼ (ਸੀਪੀਆਈ) ਦੇ ਸੀਈਓ, ਰਿਚਰਡ ਹੈਚੇਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, "ਜਿਸ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਸ ਤਰਾ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਟੀਕਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ "ਓਸਲੋ-ਅਧਾਰਤ ਗੈਰ-ਲਾਭਕਾਰੀ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਐਪੀਡੀਮਿਕ ਤਿਆਰੀ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨਜ਼ (ਸੀਪੀਆਈ) ਦੇ ਸੀਈਓ, ਰਿਚਰਡ ਹੈਚੇਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਕੋਵਿਡ-19 ਟੀਕੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਲਈ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਮਹਾਂਮਾਰੀ- ਸਾਲ 2002-04 ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਤੀਬਰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸਿੰਡਰੋਮ (ਅਤੇ ਸਾਰਸ), ਅਤੇ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਵਿੱਚ 2012 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸਿੰਡਰੋਮ (ਮੇਰਸ)। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਟੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਰੋਕਥਾਮ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਇਕ ਕੰਪਨੀ, ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਸਥਿਤ ਨੋਵਾਵੈਕਸ, ਨੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੀਕਿਆਂ ਨੂੰ

ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ -2 ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਸੰਤ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਮੋਡੇਰਨਾ, ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਬੈਥੇਸਡਾ, ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਦੇ ਯੂਐਸ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਔਫ ਐਲਰਜੀ ਅਤੇ ਫੂਡ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਮਾਰਸ ਵਾਇਰਸ' ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

(Sars-Cov-2) ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ-2 ਇਸਦੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਪਦਾਰਥ ਦਾ 80% ਅਤੇ 90% ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ (Sars) ਸਾਰਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ- ਇਸ ਲਈ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਕੈਪਸੂਲ ਦੇ ਅੰਦਰ Ribonucleic acid (RNA) ਰਿਬੋਨੁਕਲਿਕ ਐਸਿਡ (ਆਰ ਐਨ ਏ) ਦੀ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਪਾਈਕਸ ਨਾਲ ਢਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਪਾਈਕਸ ਮਨੁੱਖੀ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈੱਲਾਂ ਦੀ ਸਤਹ 'ਤੇ ਰੀਸੈਪਟਰਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ- ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਕਿਸਮ ਦਾ ਰੀਸੈਪਟਰ- ਵਾਇਰਸ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸੈੱਲ ਦੀ ਪੁੰਜਨ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਹਾਈਜੈਕ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਵਧੇਰੇ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਟੀਕੇ ਇੱਕੋ ਮੁਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਜਰਾਸੀਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੀਕੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਘੱਟ ਖੁਰਾਕ' ਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂਆਂ ਲਈ ਐਂਟੀਬਾਡੀਜ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਂਟੀਬਾਡੀਜ਼ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇਮਿਊਨ ਮੈਮਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਵਾਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜੁਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਡੋਜ਼ ਹੋਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਟੀਕਾਕਰਨ ਲਾਈਵ, ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਵਾਰ ਗਰਮੀ ਜਾਂ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਈਵ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਸਟ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਦੇ (virulence) ਵਾਇਰਲੈਂਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅਸਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉੱਚ ਜਾਂ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੁਰਾਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ -19 ਟੀਕੇ ਦੇ ਕੁਝ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੁਸਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਤਾਜ਼ਾ ਰਣਨੀਤੀ - ਇਕ ਜਿਹੜੀ ਨੋਵਾਵੈਕਸ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ - ਇੱਕ "ਰੀਕਾਮਬਿਨੈਂਟ" ਟੀਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ -2 ਦੀ ਸਤਹ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਸਪਾਈਕ ਲਈ ਜੈਨੇਟਿਕ ਕੋਡ ਕੱਢਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਜਾਂ ਖਮੀਰ ਦੇ ਜੀਨੋਮ ਵਿੱਚ ਚਿਪਕਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਨਵੀਂ ਵੀਹੋਰ ਪਹੁੰਚ ਜੋ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਅਤੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੀ ਟੀਕੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਹਾਲ ਮੋਡੇਰਨਾ ਅਤੇ ਬੋਸਟਨ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀ ਕੂਰਵੈਕ ਦਾ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਮੈਸੋਜਰ ਆਰਐਨਏ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਵਿਡ -19 ਟੀਕੇ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚਾਰ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਕੋਵਿਡ -19 ਟੀਕੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਸੇਪੀ ਦਾ ਅਸਲ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਵੱਲ ਭਾਰੀ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਨੋਵਾਵੈਕਸ ਨਾਲ ਅਤੇ ਓਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ

ਵੈਕਸੀਨ ਟੀਕੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਲਈ ਫੰਡ 4.4 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (£ 3.4M) ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। "ਟੀਕੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਾਡਾ ਤਜਰਬਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਠੋਕਰ ਖਾ ਰਹੇ ਹੋ," ਹੈਚਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਠੋਕਰ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਲੀਨਿਕਲ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ।

ਕਲੀਨਿਕਲ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼, ਨਿਯਮਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵਗਾਮੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਕੁਝ ਦਰਜਨ ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਸ਼ਾਮਲ, ਉੱਤੇ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਟੀਕੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਕਈ ਸੌ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੀਕਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਟੀਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹਨ। "ਸਭ ਘੋੜੇ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫਾਟਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਦੌੜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ," ਬਰੂਸ ਗਲਿਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਅਧਾਰਤ ਗੈਰ-ਲਾਭਕਾਰੀ, ਸਬਨ ਟੀਕਾ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਟੀਕਾ-ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਇਹ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹ ਬੇਅਸਰ ਹਨ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ। ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਲੀਨਿਕਲ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਲਦੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸਲਾਨਾ ਫਲੂ ਦੀ ਟੀਕਾ ਇਕ ਚੰਗੀ-ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਲਾਈਨ ਦਾ ਉਤਪਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਸਿਰਫ ਇਕ ਜਾਂ ਕੁਝ ਮੈਡਿਕਲ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ -2 ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਜਰਾਸੀਮ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀਕੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਵੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹਨ। ਜੈਨੇਟਿਕ ਪਦਾਰਥ - ਆਰ ਐਨ ਏ ਜਾਂ ਡੀ ਐਨ ਏ - ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਟੀਕਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਵਿਡ -19 ਟੀਕੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਟੀਕਾ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਲਿਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: "ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਰਟਕੱਟ ਨਾ ਲੈਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।"

ਇਸਦਾ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਇਕ ਟੀਕਾ ਹੈ ਜੋ 1960 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਈਨੀਸੀਅਲ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਦਾ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਕ ਆਮ ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਠੰਡ ਵਰਗੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕਲੀਨਿਕਲ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਟੀਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਸਾਰਸ ਟੀਕੇ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ, ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਸ-ਸੀਓਵੀ-2 ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਖਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਟੀਕੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੱਪ ਨੇ 2 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਟੀਕਾ ਜਲਦੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਪਾਇਆ? ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਚੋਣਾਂ- ਇੱਕ ਅਸੰਭਵ ਅੰਤਮ ਤਾਰੀਖ। ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਹਾਈਜੀਨ ਐਂਡ ਟ੍ਰੋਪਿਕਲ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਉਭਰ ਰਹੀਆਂ ਛੂਤ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਐਨੀਲੀਅਸ ਵਾਈਲਡਰ-ਸਮਿੱਥ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਟੀਕੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਟੀਕਾ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਕੁਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਤ ਸਮੱਸਿਆ ਵੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਟੀਕਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ- ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ -19 ਟੀਕਾ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੀਕੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਲੀਨਿਕ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੇੜੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਮੁਸਕਿਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਖਾਸ ਟੀਕਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੇਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਉਤਪਾਦ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। Confederation of European Paper Industries (CEPI) ਸੇਪੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੁਝ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਟੀਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੇਪੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ -19 ਟੀਕਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ 2 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਕ ਵਾਰ ਕੋਵਿਡ-19 ਟੀਕਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਨੌਰਥ ਕੈਰੋਲਾਇਨਾ ਦੀ ਡਿਊਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਹੈਲਥ ਮਾਹਰ ਜੋਨਾਥਨ ਕੁਇੰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਟੀਕਾ ਲਗਵਾਉਣਾ ਜੋ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਗਲੋਬਲ ਟੀਕਾਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮਹਾਂਮਾਰੀ (2018) ਦੀ। "ਵਾਇਰਸ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਟੀਕਿਆਂ ਦੀ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਸੀਮਤ ਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਟੀਕਾਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।"

ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਟੀਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਫਲੂ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਯੂਕੇ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਟੀਚੇ ਦੇ ਨਾਲ- ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਸਮੇਤ - ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਾਕਟਰੀ ਜੋਖਮ ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਵੇਗਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਰਿਪੋਰਟ. 28 ਮਾਰਚ 2020. ਸਵੇਰ 11 ਵਜੇ ਤਕ

ਟਕਸਾਲ ਕੋਵਿਡ ਟ੍ਰੈਕਰ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਗਰਾਫ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਯੂ ਐਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਨਾਲੋਂ ਕੁੱਝ ਨਰਮ ਗਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਐਮਐਚਐਫਡਬਲਯੂ) ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਵਿਡ -19 ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 21 ਫੀਸਦ ਵੱਧ ਕੇ 873 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇਜ਼ ਵਾਧਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਕੇ 724 ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਐਕਟਿਵ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 21 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਕੇ 775 ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਚਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲੋਂ ਢਿੱਲੀ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਵਿਡ -19 ਦਾ ਨਵਾਂ ਗਲੋਬਲ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੇਸਾਂ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ, ਵਧੇਗੀ ਜਾਂ ਘਟੇਗੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਚਾਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੇਸ ਗਿਣਤੀ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਚਾਲ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਅਗਲੇ 16 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

10,000 ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬਿਸਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 1000 ਕੋਵਿਡ -19 ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ।

ਹਰੇਕ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਜੀਰੋ ਵੱ ਦਿਨ ਦੇ 50 ਵੱ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

28 ਮਾਰਚ 11 ਵਜੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾਟਾ। 27 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡੇਟਾ। ਭਾਰਤ ਲਈ ਡੇਟਾ ਐਮਐਚਐਫਡਬਲਯੂ 28 ਸਵੇਰ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੋਤ: ਜੌਨ ਹਾਪਕਿਨਜ਼ ਕੋਵਿਡ ਟਰੈਕਰ, ਐਮਐਚਐਫਡਬਲਯੂ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 100,000 ਐਕਟਿਵ ਕੋਵਿਡ -19 ਕੇਸ

ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

ਹਰੇਕ ਦੇਸ਼ ਲਈ 0 ਵੱ ਦਿਨ ਦੇ 50 ਵੱ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

28 ਮਾਰਚ 11 ਵਜੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾਟਾ। 27 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡੇਟਾ। ਭਾਰਤ ਲਈ ਡੇਟਾ ਐਮਐਚਐਫਡਬਲਯੂ 28 ਸਵੇਰ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

162 ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇ ਕੇਰਲਾ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਕੇਸ ਮੌਤ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ (150) ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਨਾਟਕ (50) ਹੈ। 47 ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਚੌਥੀ

ਨੰਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਸਥਾਨ (45) ਹੈ।

ਉਤਰ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹੁਣ ਤਕ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ: ਮਨੀਪੁਰ ਅਤੇ ਮਿਜੋਰਮ, ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ-ਇਕ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਕੇਸ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ 111 ਤੋਂ 150 ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ 126 ਤੋਂ 162 ਹੋ ਗਈ।

ਹੁਣ ਤੱਕ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੇਰਵੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ 724 ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ (47 ਕੇਸ) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੇਸਰਗੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ (45 ਕੇਸ) ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ (27 ਕੇਸ) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂਗਰਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ (24 ਮਾਮਲੇ) ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭੀਲਾਵਾੜਾ (17 ਕੇਸ) ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਹੁਣ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਹਿੱਸਿਆਂ

ਨੇ ਨਾਵਲ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਤਾਲਾਬੰਦ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ, ਕੋਵਿਡ -19 ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 27,364 ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਟਲੀ ਦੀ ਮੌਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ (9,134) ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੇਨ (5,138) ਹੈ। ਚੀਨ, ਜਿਥੇ ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ, ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤਕ 3,299 ਕੋਵਿਡ -19 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਯੂਰਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਵਿਡ -19 ਲਈ ਨਵਾਂ ਹੋਟਸਪੌਟ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤਕ 1,702 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਛੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ 1,04,661 ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ, ਅਮਰੀਕਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 19 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਰੀਖਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਸਖ਼ਤ ਹਨ ਅਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਵੀਆਂ ਲੈਬਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਵੱਧਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੈਸਟਿੰਗ ਫੈਲਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਸਰ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੰਜੀ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ 9463601616

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਟੀਕਾ: ਇਹ ਕਦੋਂ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ?

ਮਾਰਚੀ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਟੀਕਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਸਹਿਣਕ ਸੰਤੁਲਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, 2009 ਦੇ ਐਚ-1 ਐਨ-1 ਫਲੂ ਦੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟੀਕੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ, ਕਹਿ ਲਓ, ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਟੀਕਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਪਲਾਇਰ- ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਪਣੀ 1.3 ਬਿਲੀਅਨ- ਵੱਡੀ ਅਬਾਦੀ

ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਸਟੀਕੋ-ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਬਾਹਰ, ਡਬਲਯੂਐਚਐਫ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਟੀਕਾ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਵੰਡ ਰਣਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਾਵੀ, ਟੀਕਾ ਗਠਜੋੜ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਨਤਮ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆਈਆਂ ਹਨ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਪਰ ਹਰੇਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਡਬਲਯੂਐਚਐਫ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ- ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਛੱਡ ਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਗਾਵੀ

ਦੇ ਸੀਈਓ ਸੇਠ ਬਰਕਲੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ: "ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਹੈ?"

ਇਸ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਦਾ ਹੈ। ਵਾਲੀਲਡਰ-ਸਮਿਥ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਂਮਾਰੀ, "ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਟੀਕਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸਿਖਰ ਵੀ ਘਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ"। ਇੱਕ ਟੀਕਾ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰ ਜੇ ਵਾਇਰਸ ਗ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਫੈਲਣ ਵਾਲੇ- ਫਲੂ ਵਰਗਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ ਤੇ ਮੌਸਮੀ, ਪ੍ਰਕੋਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ

ਉਦੋਂ ਤੱਕ, ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਉਮੀਦ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ: ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਬਾਰਬਾਰ ਧੋਵੋ।

ਇਸ ਲੇਖ ਨੂੰ 19 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਵਰਜਨ ਨੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਬਿਨ ਟੀਕਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਕੋਵਿਡ -19 ਟੀਕੇ 'ਤੇ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਐਪੀਡੀਮਿਕ ਤਿਆਰੀ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨਜ਼ (ਸੀਪੀਆਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਦ ਗਾਰਡੀਅਨ ਵਿੱਚ 27-3-2020 ਨੂੰ ਛਪੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੇਖ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਤਾ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

SUNSHINE AUTO CARE INC.

DBA

PHILLIPS AUTO CARE

Auto Services:

- ★ Oil Change Services
- ★ Factory Scheduled Maintenance
- ★ Transmission Repair / Replacement
- ★ 4WD Repairs Clutch Replacement
- ★ Power Door Lock & Windows Repairs
- ★ Electrical / Battery Service & Repair
- ★ Engine Diagnostic Service
- ★ Air Conditioning Service & Repair
- ★ Cooling System Service & Repair
- ★ Major Engine Repair
- ★ Brake Repairs
- ★ And Much More...

Trucks & Trailers Services:

- ★ DPF Filter Cleaning
- ★ Clutch
- ★ Transmission
- ★ New / Use Tires
- ★ Oil changes
- ★ Wheel Balancing
- ★ Truck & Trailer Repair
- ★ All Major & Minor Repairs
- ★ We Do Aluminium Welding
- ★ Computer Check
- ★ Differential
- ★ Inspections
- ★ Van/Reefer Work

ਅਸੀਂ ਕਸਟਮਰ ਨੂੰ ਪਿਕ ਅਪ ਅਤੇ ਡਰੋਪ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ

hablamos español

We Speak English, Spanish & Punjabi

We Provide Towing & 24/7 Mobile Road Services For All Autos, Trucks & Trailers

Open Monday to Saturday

ACCEPTED HERE

We Provide All Autos, Trucks & Trailers Repair

Contact: Deep Suman: (408) 561-1846, (209) 239-1551 (24/7 Available)

Address: 1003 Moffat Blvd, Manteca CA 95336

ਦੀਪ ਗੁਰਦੀਪ
+91-92053-65098

ਕੋਰੋਨਾ ਕਿਦਾਂ ਜੰਮਿਆ

ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਸੁਣਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਚਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸਹੀ ਗਲਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਮਾ ਇਸਨੂੰ 84 ਲੱਖ ਜੂਨਾਂ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬੋਲ ਸਕਦਾ, ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ, ਲਿੱਖ ਸਕਦਾ, ਦੋੜ ਸਕਦਾ, ਦੇਖ ਸਕਦਾ, ਹੱਥ ਪੈਰ ਚਲਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਸਬ ਕੁੱਝ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਇਹ ਇੱਕ ਅੱਲਗ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ। ਬਾਂਦਰ ਅੱਗ ਨੀ ਲਾ ਸਕਦਾ, ਉਲੂ ਦਿਨੇ ਨੀ ਦੇਖ ਸਕਦਾ, ਪਸ਼ੂ ਬੇਜ਼ਬਾਨ ਹਨ, ਸੱਪ ਰੋਂਗ ਹੀ ਸਕਦਾ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘਾਟ ਹੈ।

ਪਾਤ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਗੁੰਬ ਵੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋਣੇ ਕਿ ਆਪਣਾ ਵੀ ਬਟਵਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਜ਼ ਲੜਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਅੱਲਗ ਅੱਲਗ ਦਲ ਬਣ ਗਏ ਨੇ। ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਪੈਸੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹੇ ਇੱਕ ਰੁਪਏਆ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾਸਾ, ਤੇ ਜਿਸਨੇ ਜਿਆਦਾ ਉਸਦੀ ਝੋਲੀ ਡੱਬਾ। ਜਾ ਫਿਰ ਲੱਖ ਦੇ ਦੇ ਜੇ ਸਰੋਪਾਂ ਪਾ ਕੇ ਫੋਟੋ ਕਰਾਉਣੀ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਦਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਮਰਾਂ ਮਗਵਾਉਂਦੇ ਕੇ ਮੈਂ ਇਨੀ ਭੱਟ ਚਾੜ੍ਹਨੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਕਿ ਬਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਗੱਲਬਾਤ, ਕੇ ਫਲਾਣੇ ਵਲੋਂ ਇੰਨੀ ਮਾਇਆ। ਪੱਖੇ ਤੇ, ਨੀਹ ਪੱਥਰ ਤੇ ਨਾਂ। ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਚ ਨਾਓ ਵਾਲੀ ਥਾਲੀ।

ਇਨਸਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦਈ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਤਲ ਕੁਝ ਕੁ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਪੁੱਤ ਮਾਰਦੀ ਦੇਖੀ, ਪੁੱਤ ਪਿਉ ਨੂੰ, ਦਾਜ ਖਾਤਰ ਬਾਬਲ ਦੀ ਲਾਡਲੀ ਦੇ ਗਲੇ ਵੀ ਘੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

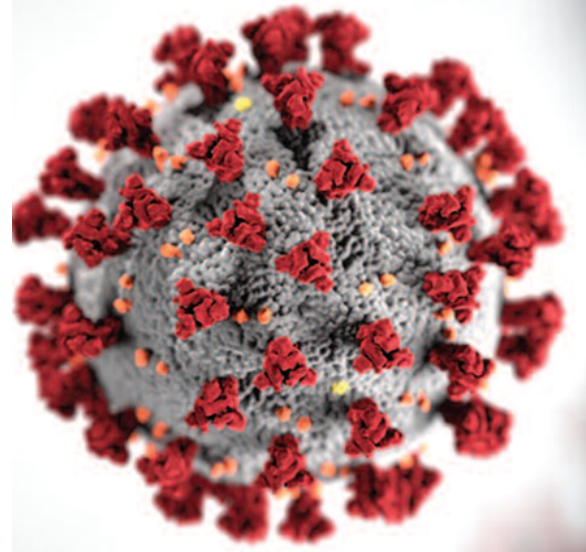
ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਮਖੋਲ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਸੁਣਿਆਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਪ ਦੇ ਘੜੇ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ ਉਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਭਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਉਦੀ ਮਾਂਗਪਰਲੇ, ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਵੋ ਕੋਰੋਨਾ। ਇਹ ਰੱਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਆ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਤਫਾਕ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਰਾਰਤ। ਕਿ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਲੜੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਦੇਸਾਂ 'ਚ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਜੰਗ ਜਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਹੁਣ ਸਭ ਪ੍ਰਸਨ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਚੀਨ ਨੂੰ ਗਲਾ ਕੱਢਦਾ ਤੇ ਚੀਨ ਉਸਨੂੰ। ਕਿਤੇ ਜਨਤਾ ਕਰਫੂ ਤੇ ਕਿਤੇ ਲੋਕਫਾਉਨ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਇਹ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਬਦਲਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਬੰਦਾ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਸਪੱਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲੱਖ ਬੰਦਾ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਚ ਆ ਜਾਣਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸੀ। ਇਨਸਾਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹਦੇ ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸਨ ਚਿਨ੍ਹੇ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਪੱਕਾ ਰੱਬ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਸਮਝਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾਕੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦਾ। ਕਹਿੰਦੇ ਸੱਪ ਵੀ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਛੇੜੇ ਡੰਗ ਨੀ ਮਾਰਦਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੰਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਇੱਕ ਪਾਲਤੂ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਜੇ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਪੁੱਛ ਗਿਲਾ ਦੇਣੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਮਿਲਣ ਲੱਗਾ, ਇਹ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਦੇ ਕੇ ਉਸਦਾ ਡਿਠ ਪਾੜ ਕੇ, ਵਿੱਚ ਚੌਲ ਪਾ ਕੇ ਚੱਬ ਜਾਦਾ। ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਝਟਕੇ ਦਾ ਮਾਫ, ਕਿਤੇ ਕਲਮਾਂ ਪੜ ਕੇ, ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਬਲੀ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਔਲਾਦ ਹੋਣੀ। ਕੋਈ ਗਊ ਮਾਤਾ ਵੀ ਖਾਂ ਜਾਂਦੇ।

ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਝੂਠਾ ਲਿਖਵਾ ਛੱਡਿਆ ਗੱਡੀਆ ਤੇ ਕਿ "ਨਿਰਭਓ ਨਿਰਵੈਰ " ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵੈਰ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਸੀ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੈਅ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਕੀਤਾ, ਰੱਬਾਂ ਮਾਫ ਕਰਦੀ ਮੈਨੂੰ। ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਹੁਣ ਮਾਫੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਦੇਖੋ ਹੁਣ ਕਿਦਾਂ ਉਸਨੇ ਇਹਨੂੰ ਅੰਦਰ ਤਾੜ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਛਿਕਲੀ ਪਵਾ ਛੱਡੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਦਾ ਹੁਣ ਨਸ਼ਕਰਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖੰਗਣ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਦਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਫੋਨ ਨਾ ਕਰਦੇ, ਚਕਵਾ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਜੇ ਚੇਕ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੰਮ ਖਤਮ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਸਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਸਨੇ ਗਲਤ ਬੋਲਿਆ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਪੁੱਤ ਜਿਹੜਾ ਕਰੂ ਆਪੇ ਭਰੂ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਮਝ ਆਈ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਨੂੰ। ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਰੁੱਖੀ ਸੁਖੀ ਖਾਹਿ ਕੇ ਠੰਡਾ ਪਾਣੀ ਪੀਓ। ਪਰ ਇਹਨੂੰ ਤਾਂ ਆਦਤਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ। ਭਲਾ ਕਿਥੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਸੀਖਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਬੇਜ਼ਬਾਨ ਟੰਗੇ ਆਂ, ਮੈਕ ਡੀ, ਕੇ ਐਫ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਦੋ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਬਲਰੋਟੀ ਨੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਪਰ 200 ਰੁਪਏ ਦਾ ਛਫੜ ਚ ਕੋਫੀ ਦਾ ਕੱਪ ਜਰੂਰ ਪੀ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਹੁਣ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੀ ਅੰਦਰ ਡਰਪੋਕ ਹੋਈ ਬੈਠਾਂ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਜੇ ਕੋਰੋਨਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹਨੇ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਖੰਘਣਾ ਵੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਭੈੜੀਆਂ ਨਿਗਾਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਵੀ ਹੈ, ਤੇ ਫਰਜ਼ੀ ਹੱਥ ਵੀ ਮਿਲਾਉਣੇ। ਇਹਨੇ ਆਵਾਗੋਣ ਮੇਲੇਆਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰਨੇ, ਕਿ ਮੇਰੀ ਬੋਲ ਗੱਡੀ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਈ ਆਂ, ਮੈਂ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦਾ ਪੀਪਾ ਜਿਤਿਆ ਆ। ਪਰ ਜਿਤਾਇਆ ਕਿਸਨੇ ਆ ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਾਬ ਪਿਲਾਈ ਤੇ ਕੁੱਟਿਆ ਵੀ। ਉਸਦੇ ਚੰਮ ਵਿੱਚ ਸੁੱਬਾ ਵੀ ਖੋਬੀਆਂ। ਉਸਦੇ ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਦਰਦ ਹੋਣੀ ਤੇ ਇਹਨੇ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦਾਲ ਚ ਪਾ ਕੇ, ਖਾ ਕੇ ਸੋ ਜਾਣਾ ਤੇ ਘੜਾਤੇ ਮਾਰਨੇ। ਬੱਲੇ ਉਦੇ ਤੇਰੇ ਨਿਰਦਈਆ ਬੱਕੇ ਹੋਏ ਬੱਕੇ ਹੋਏ ਬਲਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਣੇ ਸਮਝਦਾਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ।

ਸੁਣਦੇ ਆ ਰਹੇ ਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਖੇਤ ਦਾ ਦਾਣਾ ਉੱਡ ਕੇ ਜੇ ਦੂਜੇ 'ਚ ਚਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਵੀ ਹਿਸਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨੀ

ਕਿਨੂੰ ਦਾਣੇ ਕੁੱਤੇ ਚ ਰੋਲ ਦਿੱਤੇ। ਜੋ ਕਿ ਅਜੇ ਮੁਰਗੀਆਂ, ਕਬੂਤਰਾਂ ਨੇ ਚੁਗਣੇ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਉਹਦੇ ਲੈਗਪੀਸ ਵਿਸਕੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਨਾਲ ਖਾ ਗਿਆ। ਕਿਉਂ ਜੀ ਹੁਣ ਹੋ ਗਿਆ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ..... ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਲੇ ਪਏ ਹੋਏ ਆ ਕਿ ਕਰਫੂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਰਾਸ਼ਣ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਜਲਦੀ ਦੁਕਾਨ ਖੁੱਲੇ ਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂ। ਪਰ ਫਰਕ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਹੀ ਪੈਣਾ ਆਂ, ਅਮੀਰ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਇੱਕ ਫਿਲਮ ਦੇਖਦਾ ਘਰ ਬੈਠਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਿਆਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਣੀ, ਲਹੂ ਪੀਤਾ ਤਾਂ ਹੋਇਆ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦਾ.... ਸਰਕਾਰ ਜੇ ਕਿਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਕਿ ਜਿਆਦਾਂ ਪੈਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਇੱਕ ਇੱਕ ਲੱਖ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕੋਰੋਨਾ ਜੰਮ ਜਾਣੀ.....। ਡੰਡੇ ਗਰੀਬ ਹੀ ਖਾ ਰਿਹਾ ਜਿਸਦੇ ਘਰ ਰਾਸ਼ਨ ਨੀ ਉਹ ਬਾਹਰ ਦੁਕਾਨ ਦੇਖਣ ਜਾਂਦਾ ... ਖੁੱਲੀ ਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਡੰਡਾ ਪਰੇਟ ਕਰਾਂ ਕੇ ਆ ਜਾਂਦਾ, ਕਿ ਕਰੇ ਵਿਚਾਰਾ ਰੁਲਦੂ ਰਾਮ ਘਰ ਬੱਚੇ ਛੋਟੇ ਆ..... ਮਾਮਲਾ ਡਿੱਠ ਦਾ ਆ ਕਾਹਰੀ ਸਾਹਰੀ ਵਾਲਿਆ। ਨਾ ਐਵੇਂ ਪੈਸੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜ ਬੰਦੇਆ ਜਾਗ ਬੰਦੇਆ ਧੋੜਾ ਜਾਗ ਬੰਦੇਆ ਤੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ ਮਖੋਲ ਕਰਨੇ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਜਾ ਤੂੰ ਬਾਜ ਬੰਦੇਆ ਛੱਡਦੇ ਬੇਜ਼ਬਾਨਾਂ ਦੇ ਐਵੇਂ ਗੱਲੇ ਵਡਣੇ ਖਾਲਾ ਰੋਟੀ ਉਤੇ ਰੱਖ ਤੂੰ ਪਿਆਜ ਬੰਦੇਆ

Each Office
Independently
Owned and Operated

**ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵੇਚਣ
ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ**

Dil Nijjar REALTOR ®

CalBRE # 01418648

Honesty Starts From Here

SELL ^{OR} BUY Residential • Business • Commercial
Lease • Investment Property and Land

Serving in Greater Sacramento area since 2004

Cell: 916-628-2210

Fax: 916-745-3424

Office: 916-285-1000

Email : Dil.Realtor@gmail.com

2081 Arena Blvd #
100 Sacramento, CA 95834

Chicago's Pizza with a Twist

Call: 1-209-398-2221

Parvinder Dhesi

Kulwant Sandhu

1471 B St., Unit B, Livingston, CA 95334

ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮਹਾਮਾਰੀਆਂ ਝੇਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ

ਇਸ ਵੇਲੇ ਲਗਪਗ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਲਾਇਲਾਜ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਹੋਏ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸੰਨਾਟਾ ਛਾਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਯੁੱਧ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਡਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਚੁੱਪਚਾਪ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤਕ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ 7 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਬਿਮਾਰ ਹਨ ਅਤੇ 30000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ 19 ਕੁ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਆਫ਼ਤ ਆਈ ਹੈ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਹਾਮਿਨ ਮਾਂਗਾ ਮਹਾਮਾਰੀ, ਚੀਨ (3000 ਬੀ.ਸੀ.) : ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਂਗ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੋਈ 5000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਨ 'ਚ ਹੀ ਫੈਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਜਿੱਥੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚੀਨ ਦੇ ਹਾਮਿਨ ਮਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮਿਆਉਜ਼ੀਗੋ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਮਿਲੀਆਂ ਦੋ ਸਮੂਹਿਕ ਕਬਰਾਂ 'ਚੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 32000 ਤੇ 21 ਹਜ਼ਾਰ ਕੰਕਾਲ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਪਿੰਜਰਾਂ ਦੇ ਮੁਆਇਨੇ ਤੋਂ ਵਿਗਿਆਨੀ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਮੌਤਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਏਥਨਜ਼ ਦੀ ਪਲੇਗ, ਯੂਨਾਨ (430 ਬੀ.ਸੀ.) : 430 ਬੀਸੀ 'ਚ ਯੂਨਾਨ ਦੇ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਏਥਨਜ਼ ਅਤੇ ਸਪਾਰਟਾ ਵਿਚਾਲੇ ਜੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਪਾਰਟਾ ਦੀ ਲੰਬੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਫੈਲੀ ਗੰਦਗੀ ਅਤੇ ਚੂਹਿਆਂ ਕਾਰਨ ਏਥਨਜ਼ 'ਚ ਪਲੇਗ ਫੈਲ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਯੂਨਾਨ, ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ, ਪੁਰਤਗਾਲ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਯੂਨਾਨੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਥੁਸੀਡਾਈਡਸ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਚੰਗਾ-ਭਲਾ ਜਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਤਪਣ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ 7 ਲੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਜਾ ਪਏ ਸਨ।

ਐਂਟੋਨੀ ਪਲੇਗ, ਇਟਲੀ (165 ਤੋਂ 180 ਏ.ਡੀ.) : 165 ਏ. ਡੀ. ਤਕ ਇਟਲੀ ਦਾ ਰੋਮਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਕ ਫੈਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਯੂਰਪ, ਅੱਧਾ ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ ਰੋਮਨ ਫ਼ੌਜਾਂ ਲੁੱਟ ਦੇ ਮਾਲ ਸਮੇਤ ਪਲੇਗ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵੀ ਰੋਮ ਵਿਚ ਲੈ ਆਈਆਂ। ਇਹ ਕੁਝ ਹੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਰੋਮਨ ਸਾਮਰਾਜ 'ਚ ਫੈਲ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ 50 ਲੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਰੋਮਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਫਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਰੋਮ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਰੋਮਨ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਬਹੁੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ

ਬਗ਼ਾਵਤਾਂ ਭੜਕ ਉਠੀਆਂ। ਇਸ ਪਲੇਗ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਪਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੋਮਨ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉੱਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਿਆ।

ਸਾਈਪਰੀਅਨ ਪਲੇਗ, ਇਟਲੀ (250 ਤੋਂ 271 ਏ.ਡੀ.) : ਇਹ ਪਲੇਗ 250 ਏ. ਡੀ. ਵਿਚ ਰੋਮਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕਾਰਥੇਜ (ਟਿਊਨੀਸ਼ੀਆ) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤੇ ਕੁਝ ਹੀ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਅਫਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ ਤੇ ਲਗਭਗ 21 ਸਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ। ਸੰਨ 251 ਏ. ਡੀ. 'ਚ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ 'ਚ ਰੋਮ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ 8000 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਲੇਗ

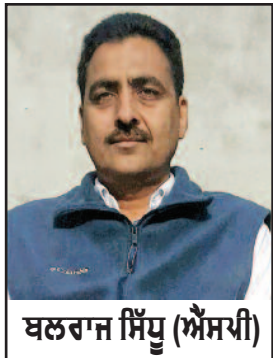

ਤੀਹ ਲੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਲੀ ਲੈ ਕੇ ਖਤਮ ਹੋਈ। ਜਸਟੀਨੀਅਨ ਪਲੇਗ, ਬਾਈਜ਼ਨਟਾਈਨ ਸਾਮਰਾਜ (541 ਤੋਂ 542 ਏ.ਸੀ.) : 541 ਏ. ਡੀ. 'ਚ ਬਾਈਜ਼ਨਟਾਈਨ ਸਾਮਰਾਜ (ਮੌਜੂਦਾ ਤੁਰਕੀ) 'ਤੇ ਸਮਰਾਟ ਜਸਟੀਨੀਅਨ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ। ਉਸ ਅਧੀਨ ਬਾਈਜ਼ਨਟਾਈਨ ਸਾਮਰਾਜ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਤਕ ਫੈਲ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਕੁਸਤੁਨਤੁਨੀਆ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਹ ਪਲੇਗ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪ, ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਾ 'ਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਲਗਪਗ ਢਾਈ ਕਰੋੜ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਵਕਤੀ ਮੌਤ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਜਸਟੀਨੀਅਨ ਪਰਜਾ ਪਾਲਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਵਾਂਗ ਡਰ ਕੇ ਘਰ ਛਿਪਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਲੱਗ ਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਫਲਸਰੂਪ ਉਹ ਪਲੇਗ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆ ਗਿਆ ਪਰ ਚੰਗੇ ਭਾਗੀ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਗਈ।

ਕਾਲੀ ਮੌਤ ਪਲੇਗ (1346 ਤੋਂ 1353 ਏ.ਸੀ.) : ਇਸ ਪਲੇਗ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ

ਵੱਧ ਇਨਸਾਨੀ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਯੂਰਪ ਦੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਸਮੇਤ ਲਗਪਗ 20 ਕਰੋੜ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਯੂਰਪੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਗਪਗ 200 ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ। ਇਹ ਚੂਹਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਜਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੈਕਟੀਰੀਅਮ ਯਾਰਸੀਨੀਆ ਪੈਸਟਿਸ ਨਾਂ ਦੇ ਜਰਾਸੀਮ ਕਾਰਨ ਫੈਲੀ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਪਲੇਗ ਨੇ ਯੂਰਪ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਰਗਾਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਸਨ। ਆਬਾਦੀ ਬੇਹੱਦ ਘੱਟ ਜਾਣ ਕਾਰਨ

ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਜਿੱਤ ਲਏ ਗਏ। ਸਪੈਨਿਸ਼ ਫਲੂ (1918-1920) : ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਪਹਿਲੇ ਸੰਸਾਰ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਮੋਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਡਿੱਗ ਜਾਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਦੋਵੇਂ ਧੜਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈੱਸ ਤੋਂ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਨਿਰਪੱਖ ਦੇਸ਼ ਸਪੇਨ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਫਲੂ ਪੈ ਗਿਆ। ਲਾਮ ਤੋਂ ਪਰਤ ਰਹੇ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹੇ ਭਾਰਤ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਗਰੀਨਲੈਂਡ ਅਤੇ ਆਈਸਲੈਂਡ ਤਕ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ 50 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ, 5 ਕਰੋੜ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਇਕ ਕਰੋੜ ਅੱਸੀ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਗਏ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ (ਅੱਸਈ)

ਏਡਜ਼ : ਏਡਜ਼ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1920 ਵਿਚ ਅਫਰੀਕਾ 'ਚ ਚਿੱਪੈਂਜੀ ਤੋਂ ਇਨਸਾਨ ਵਿਚ ਆਏ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। 1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤਕ ਲਗਪਗ 3 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਤੋਂ ਅਛੂਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਇਸ ਵੇਲੇ 4 ਕਰੋੜ ਏਡਜ਼ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 2 ਕਰੋੜ ਦੇ ਲਗਪਗ ਇਕੱਲੇ ਅਫਰੀਕਾ 'ਚ ਹੀ ਹਨ। ਸਿਰਤੋੜ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਤਕ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਟੀਕ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਹੈ ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਨ 2020 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਦੋ ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ 21 ਲੱਖ ਏਡਜ਼ ਪੀੜਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਬੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

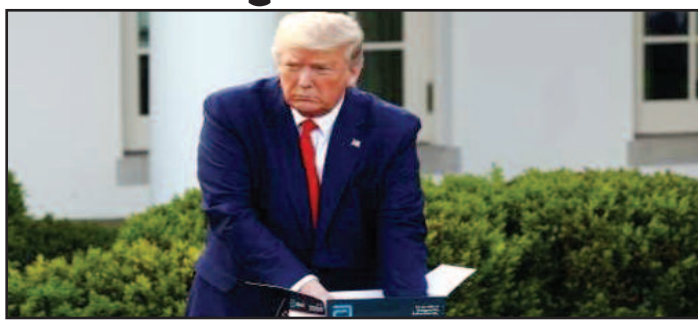
ਉਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਵਾਈਨ ਫਲੂ, 2009-2010 (ਮੌਤਾਂ 50 ਲੱਖ), ਇਬੋਲਾ 2014-2016 (ਮੌਤਾਂ 11 ਹਜ਼ਾਰ) ਅਤੇ ਜ਼ੀਕਾ ਵਾਇਰਸ 2015-2020 ਆਦਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਭੈਅਭੀਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਕੇ ਅੱਜ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੰਨਣ ਦੀ।

ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਪੈਣ ਲੱਗ ਪਈ ਅਤੇ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੰਜ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝ ਗਿਆ।

ਅਮਰੀਕਨ ਪਲੇਗ (1510-13 ਏ.ਸੀ.) : ਸੰਨ 1492 ਏ. ਡੀ. 'ਚ ਕੋਲੰਬਸ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਯੂਰਪੀਅਨ ਧੜਾ ਧੜ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੇਚਕ, ਹੈਜ਼ਾ, ਬੁਖਾਰ, ਟੀਬੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਟਾਣੂ ਵੀ ਲੈ ਗਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਹਨੇਰੀ ਝੁੱਲੀ ਕਿ ਉਤਰੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਾਦੀਪ ਦੇ 2 ਕਰੋੜ ਆਦਿਵਾਸੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 90% ਬਣਦਾ ਸੀ। ਅਨੇਕਾਂ ਕਬੀਲੇ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਸਪੇਨੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕਾ (ਪੇਰੂ) ਅਤੇ ਐਜ਼ਟੈਕ (ਮੈਕਸੀਕੋ) ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇੰਜ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਬੈੱਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ, ਕੁਲ ਮੌਤਾਂ 3170

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਬੈੱਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਗਿਣਤੀ 3170 ਹੋ ਗਈ ਜਦ ਕਿ 1,64,000 ਤੋਂ ਵਧ ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਤੇ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੇਅਰਾਂ ਤੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਬਾਵਾਂ ਉਪਰ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ

ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਲੀਨੋਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਨ-ਵੈਨਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਹੈ ਜਿਥੇ 3000 ਤੱਕ ਕੋਰੋਨਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਐਂਡਰੀਊ ਕੂਮੋ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ

ਨਰਸਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਗੜਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਵੁਕ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸੈਨਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਹਿਰ ਹਨ। ਸਾਡੀਆਂ ਨਰਸਾਂ ਜੋ 12 ਘੰਟੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਰੰਤਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਡੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 67325 ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ 1342 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ 'ਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦੀ ਉੱਠੀ ਮੰਗ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ) : ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਛਾਂਟੀ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਈਟੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨੌਕਰੀ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 180 ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨੌਕਰੀ ਜਾਣ 'ਤੇ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਧਾਰਕ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਭਾਰਤੀ ਆਈਟੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਵਿਚ ਖਾਸੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੰਕਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਛਾਂਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। 21 ਮਾਰਚ ਤਕ ਰਿਕਾਰਡ 33 ਲੱਖ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ। ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਕਰੋੜ 70 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨਾ ਤਾਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਾਭ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਢਲੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀਜ਼ਾਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 20 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਸਤਖ਼ਤਾਂ ਵਾਲੀ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 180 ਦਿਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ 65 ਹਜ਼ਾਰ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਵੀਜ਼ੇ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। **ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਲਈ ਕਰਨ ਪਵੇਗਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ** ਇਕ ਸੰਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਆਧਾਰਤ ਬੈਕਲਾਗ ਸਾਲ 2030 ਤਕ ਦੋਗੁਣਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਗ਼ੈਰ-ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਕੋਵਿਡ-19: ਮੰਦੀ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਏਗਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਰਥਚਾਰਾ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ— ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸੱਜਰੀ ਵਪਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਲਮੀ ਅਰਥਚਾਰਾ ਇਸ ਸਾਲ ਮੰਦੀ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਏਗਾ, ਜਦੋਂਕਿ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਇਸ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਖ਼ਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤਫ਼ਸੀਲ 'ਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਸੰਕਟ ਕਰਕੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਲੋਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ 2500 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਵਪਾਰ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨਫਰੰਸ (ਯੂ ਐੱਨ ਸੀ ਟੀ ਏ ਡੀ) ਦੀ ਇਕ ਸੱਜਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਆਬਾਦੀ ਅਸਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕਰੀਬ 2000 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ 3000 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਸਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੂਐਨਸੀਟੀਏਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਤੇ ਚੀਨ ਨੇ ਮੋਟੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੀ-20 ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਪੈਕੇਜ ਕੁੱਲ 5000 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸੰਕਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਬੇਮਿਸਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣੇ ਹਨ। ਯੂਐਨਸੀਟੀਏਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਲਮੀ ਅਰਥਚਾਰਾ ਇਸ ਸਾਲ ਮੰਦੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਏਗਾ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਦੇ ਆਲਮੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ

ਕੇ. ਸੀ. ਸੁਲੇਖ
0172-4623503

ਅੱਜ ਜੇ ਭਾਰਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਵਿੱਚਰ ਰਹੇ ਇਨਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ (ਐਂਗਲ) ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਵਾਪਰੀ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਿਵਾਏ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਚੀਕ ਚਿਲਾਹਟ, ਹਾਹਾਕਾਰ, ਕੁਰਲਾਹਟ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਕਿਤੇ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਚੋਭ, ਕਿਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ, ਕਿਤੇ ਫਾਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ, ਕੁਪੋਸ਼ਣ, ਬਿਮਾਰੀ ਕਿਤੇ ਘਿਨੌਣੀ ਵਾਰਦਾਤਾਂ, ਰੋਪ, ਗੈਰਰੋਪ ਅਤੇ ਕਤਲ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਖੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਖੁੱਤ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਦੇਸ਼ਿਕ ਨੂੰ ਬੋਝੇ ਤੋਂ ਬੋਝੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ। ਸਾਹਿਨ ਬਾਗ (ਦਿੱਲੀ) ਵਿਖੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੋਸ ਵਿਚ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਨ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਬੈਠੀਆਂ ਬੁੱਢੀਆਂ, ਜੁਆਨ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕ ਸਮੂਹ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਐਨਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਇਸ ਆਵਾਜ਼ (ਗਲਤ ਜਾਂ ਸਹੀ) ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਦਬਾਉਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਮ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ (ਲੋਕਤੰਤਰ-ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਕੂਮਤ) ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵੀ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਬਿਹਤਰੀਨ ਅਤੇ ਸਮਤਾ ਮੂਲਕ ਆਦਰਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਸਰਵੇ ਸਰਵਾ (ਲੇਕਿਨ ਸਵੈ ਵਿਰੋਧਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ) ਮੋਦੀ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਹਿੰਦੇ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਿਸ ਦੇ ਰਚਣਹਾਰੇ ਇਕ ਅਦਭੁਤ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ The Greatest Indian (ਸਾਰਵਜਨ ਵੋਟ 2012), ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਾਗਰ (ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ), ਸਦੀਆਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤਬਾ ਰਾਤ ਬੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਾਂ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ (ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀ-ਵਰਸਿਟੀ), ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਹਨ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪਤਨ ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਮਾਤਮ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਘੱਟ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਰਾਏ, ਦੋਸਤ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਸੀਬਤ ਆ ਜਾਵੇ। ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਜਦ ਤੋਂ ਮੋਦੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ Hatchet man (ਕੁਹਾਤੀ ਮਾਰ) ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸੰਸਦ ਤੋਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹੋਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਸਮੁਦਾਏ ਇਸ ਸੰਸੇਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ) ਸੀ. ਏ. ਏ.) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ (ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਭ੍ਰਾਤਰੀ ਭਾਵ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ) ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਕੁਸ਼ (ਮੁਸਲਿਮ ਮਾਰ) ਹੈ। ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੋਦੀ ਜੀ ਦੇ ਨਾਅਰੇ 'ਸਭ ਕਾ ਸਾਥ, ਸਭ ਕਾ ਵਿਕਾਸ, ਸਭ ਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਵਿਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਦਮ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਸਮੁਦਾਏ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿੱਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ? ਉਹ ਵੀ ਤਾਂ ਆਖਿਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ?

ਅਜਿਹੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਖਲਕਾਨ ਇਸ ਤਬਕੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਉਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਭਰੀ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਚੇਤਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਹੀ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਵਰਕਰ ਜਾਂ ਮੋਹਨ ਭਾਗਵਤ ਦੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਇਹ ਕੀ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਸਾਥ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਜੁਮਲੇ ਕਿੱਥੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਦਲਿਤਾਂ

ਦੇ ਲੀਡਰ ਵਜੋਂ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ। ਮਾਨਵੀ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਭੀੜ ਪੈਣ ਤੋਂ ਹੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਮਹਾਮਾਨਵ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਗੋਸ਼ਟ ਪੋਸਤ ਅਤੇ ਜੰਮਪਲ ਹਨ ਤੇ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨਦਾਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਮਝ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਰੱਖਣਾ ਨਾ ਕੇਵਲ ਅਧੂਰੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸੂਚਕ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅੱਗੇ ਲਈ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਵੀ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਨਵ ਹਿੱਤ ਦਿੱਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਰੂਮ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮਨੁੱਵਾਦੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੇ ਮੱਕੜਜਾਲ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੁਰਵਿਹਾਰ, ਜਾਤ, ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਘਟ-ਨਾਵਾਂ ਸਨ। ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਵੀ ਉਹ ਹੀ ਬੜਾ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਕਿਰਤਕ ਸਾਂਚੇ ਵਿਚ ਢਲੇ ਹੋਏ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਪੁਰਸ਼ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਮੁਢਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਸੰਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸਕੂਲੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀ ਫਲਸਫੇ ਤੋਂ ਐਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਤ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹੀ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੱਖਾਂ ਲੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਮਰ ਭਰ ਲੜਦੇ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਬੰਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਬਣਤਰ- ਅੱਖਾਂ, ਕੰਨ, ਮੂੰਹ, ਬਾਹਾਂ, ਲੱਤਾਂ, ਪੈਰਾਂ ਪੱਖੋਂ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਕੁਝ ਫਿਰਕਿਆਂ 'ਚ ਵੰਡ ਕੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਭਾਗੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ 'ਅਫੂਤ' ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਰਕ ਸਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੌਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਕ ਪਹਾੜ ਵਰਗੀ ਚਤਰ ਵਰਨੀ ਜਾਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦਾ ਬਿਗਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਖੁਦ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਨਿਰਵਾਣ, ਪਿੱਛੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਅਲਾਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉੱਠੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਨ, ਪਰ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅੱਜ ਵਾਂਗ 'ਅਪਮਾਨਜਨਕ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਧੌਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਚਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਅਜੇ ਜਿੰਦਾ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੱਟੜ ਪੰਥੀ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ/ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੋਰ ਸਰਾਬਾ ਅਤੇ ਹੱਲਾ-ਗੁੱਲਾ ਵੀ ਮਚਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਕੁਝ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਅੱਜ ਉਹੀ ਸੰਘੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੰਡੀ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੇ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਸੁਰ ਕਿਉਂ ਬਲਦ ਗਏ? ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿਪੋਕ੍ਰੇਸੀ-ਪਾਖੰਡ, ਦੰਭ ਅਤੇ ਦੋਗਲੇਪਣ ਦੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਮਿਸਾਲ ਕੀ ਹੋ

ਸਕਦੀ ਹੋ? ਮਾਨਵਵਾਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੰਦਰ ਵਿਆਪੀ ਫਿਤਰਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੀ ਅੰਗ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੰਡਾ ਚੁਭੇ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਚੋਭ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਯਾਨਿ Social endosmosis ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਕ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਕਹੇ ਕਿ ਵੋਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਬਟਨ ਇੰਨੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦਬਾਓ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਰੰਟ ਸਾਹੀਨ ਬਾਗ ਨੂੰ ਲੱਗੇ। ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸੂਖਮ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਤ-ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਛੂਤ ਛਾੜ ਜਿਹੇ ਘਿਨੌਣੇ ਚਲਨ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਹਿਣ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਸਕੂਲ-ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬੜਾ ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਂਗ-ਬਾਂਗ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 'ਹਿੰਦੂ ਸਭਿਅਤਾ' ਨੂੰ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕੋਝਾ ਕਲੰਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੀ ਗਲਤ ਸੀ? ਕਿਹੜੀ ਅਤਿਕਥਨੀ ਸੀ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਹਿੰਦੁਵਤੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਅਥਾਹ ਸ਼ਕਤੀ (ਧਨ ਸਾਧਨ ਸੰਗਠਨ) ਦੇ

ਜ਼ੋਰ ਤੇ ਮੁੜ ਉਹੀ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਧਾਰੀ ਬੈਠੀ ਹੈ।

ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਮਾਨਵੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਥਾਈ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣ ਹਿੱਤ ਖੁਦ ਬੁੱਧ ਮਾਰਗ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਪਾਇਆ। ਬੁੱਧ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਅਦੁੱਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮੈਂ ਬੁੱਧਿਜਮ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸ ਲਈ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ- ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭ੍ਰਾਤਰੀਭਾਵ ਨੂੰ ਇੱਕਜੁਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਵਨ, ਈਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ 'ਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਬੁੱਧਿਜਮ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੰਗਿਆ (ਸੂਝ, ਬੂਝ, ਕਰੁਣਾ (ਹਮਦਰਦੀ) ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ? ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਧਰਮ ਆਤਮਾ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਦੀ ਨਮੀਹਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭ੍ਰਾਤਰੀਭਾਵ ਨਦਾਰਤ ਹੈ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਜਾਂ ਸੰਤ ਮਹਾਤਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਸਭ ਇਨਸਾਨ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਆਪਸ ਵਿਚ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਧਰਮ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਮਲੀ (ਵਿਵਹਾਰਿਕ) ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਤਾਂ ਇਸ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਉੱਕਾ ਹੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦਾ। ਨਾ ਉਸ ਵਿਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭ੍ਰਾਤਰੀ ਭਾਵ ਬਲਕਿ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਿਰੀ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਸਤਾਏ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਬੜਾ ਉਪਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੀ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਅਧਿਆਏ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਚਾਈ ਉਹ ਜਿਹੜੀ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲੇ। ਜਦ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮੋਦੀ ਜੀ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਮਨ ਪਸੰਦੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਬੁੱਧ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਹੀ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ, ਜਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਖੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬੁੱਧ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।' ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆਂ ਬੁੱਧ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਹੀ ਸਹਾਰਾ ਕਿਉਂ ਲਿਆ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਹਿੰਦੂ ਹਿਪੋਕ੍ਰੇਸੀ, ਦੰਭ ਦੀ ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੰਭ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਓ ਹਿੰਦੂ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਮ 'ਨਾਨਕ' ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਹੰਝੂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਲਾਮਾ ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਫਿਟਕਾਰ ਪਾਈ ਸੀ:

ਸਮਾ-ਏ-ਹੱਕ ਸੇ ਜੋ ਮੁਨੱਵਰ ਹੋ ਯਿਹ ਵੁਹ ਮਹਿਫਲ ਨਾ ਬੀ ਬਾਰਿਸ਼-ਏ-ਰਹਿਮਤ ਹੁਈ ਮਗਰ ਜ਼ਮੀਂ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਬੀ (ਯਥਾਰਥ) ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਜਗਮਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ (ਯਾਨਿ ਬੁੱਧ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ) ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਉਹ ਕਾਬਿਲ (ਯੋਗ) ਹੈ, ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ (ਬੁੱਧ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ) ਰੂਹਾਨੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਤਾਂ ਹੋਈ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਧਰਤੀ ਹੀ ਬਦਕਿਸਮਤ ਨਿਕਲੀ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ। ਇਕੱਲੇ ਇਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਗੁਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਮਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਂਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਵਜੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤਕ ਰੁਚੀ ਰੁਝਾਨ ਸਦਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕ ਹਿਤਕਾਰੀ ਬਣਾਇਆ। ਇਸੇ ਮਾਨਵੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਉਣ ਖਾਤਰ ਤੁਲਸੀ ਦੇ ਦੁਤਕਾਰੇ ਹੋਏ ਸੂਦਰ, ਅਤਿ ਸੂਦਰ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਕੇ ਇਨਸਾਨੀ ਦਰਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਆਧਾਰਿਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ, ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰਕਣ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦ, ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਾਇਆ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਚਾਹੇ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਗੁਆਚੇ, ਸਵਰਨ ਯੁੱਗਾਂ ਸਤਿਯੁਗ, ਤ੍ਰੇਤਾ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਦੁਆਪਰ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਪ੍ਰਚਾਵੇ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰ ਟਾਹਰਾ ਮਾਰਦਾ ਫਿਰੇ!

ਦਿਲ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਨੇ ਕੋ ਗਾਲਿਬ ਖਿਆਲ ਅੱਛਾ ਹੈ! ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਮੁਕਾਬਲਤਨ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਬੋੜ੍ਹੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਬੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਮਾਨਵ ਕਲਿਆਣ ਹਿਤ ਕੁਝ ਕਰ ਗਏ, ਜਿਹੜਾ ਖੁਦ ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਅਣਗਿਣਤ ਈਸ਼ਵਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਯੁੱਗਾਂ ਯੁੱਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਦੀਵੀ ਯਾਦ ਵਜੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਵਿਰਾਸਤ ਛੱਡ ਗਏ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲੜਾੜੇ ਅਤੇ ਉਤਪੀੜਤ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ, ਅੰਤਿਆਚਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਡਟ ਕੇ ਲੌਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ 129ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਇਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਬਣ ਕੇ ਸੰਗਠਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ।

ਕਰੋਧੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ

ਫਿਰ ਨਵੀਂ ਕਰੋਧੀ ਕੁੱਦਰਤ ਦੀ ਆਈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜਗ ਫੈਲਾਈ।	ਡਾਕਟਰ, ਖੋਜੀਆ ਲੱਭ ਰੋਲਾ ਪਾਇਆ, ਅੰਦਰ ਬੜ ਜਾਓਂ ਕਹਾ ਹੈ ਆਫ਼ਤ ਆਈ।	ਹਿੱਲੇ ਤਖਤ ਵੱਡੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਪਈ ਭਾਜੜ ਨੇ ਹਰ ਥਾਂ ਹੈ ਸੁੰਨ ਵਧਾਈ।
ਨਾਂ ਕੰਮ ਆਇਆ ਕੋਈ ਟੂਣਾ- ਟੋਟਕਾ, ਡਰੇ ਫਿਰਦੇ ਸਭ ਪੰਡਿਤ, ਮੂਲਾਂ, ਭਾਈ।	ਨੁੱਸਖਾ ਨਾ ਅਜੇ ਕੋਈ ਹੱਥ ਹੈ ਆਇਆ, ਜੋ ਮਰ ਮੁੱਕ ਜਾਣੇ ਨਹੀ ਹੋਣੀ ਭਰਪਾਈ।	ਮਚ ਗਈ ਤਰਬਲੀ ਸਾਰੇ ਜਗਾਨ ਅੰਦਰ, ਰਾਹਤ ਦੀ ਖਬਰ ਨਾਂ ਕਿਤਿਓ ਵੀ ਆਈ।
ਨਾਂ ਜੋਤਿਸ਼,ਤਬੀਤ,ਤੰਤਰ ਹੀ ਕੰਮ ਆਏ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹਦੀ ਭੂਤ ਚੜੇਲ ਕੱਢਾਈ।	ਘਰ ਹੀ ਬਣੇ ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਬੰਦ ਨੇ ਲੋਕੀ, ਕਈਆਂ ਲੁਕ ੨ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਈ।	ਕੁੱਦਰਤ ਚੁੱਪ, ਵੀਰਾਨ ਤੇ ਨਰਾਜ਼ ਦਿਸਦੀ, ਦੁੱਖੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਾ ਕਿਸੇ ਚੀਖ ਸੁਣ ਪਾਈ।
ਬੰਦ ਹੋਏ ਮੰਦਿਰ, ਮਸਜਿਦ,ਗੁਰਦਵਾਰੇ, ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾਂ ਗਈ ਏਹ ਮਾਰ ਮੁਕਾਈ।	ਇਨਸ਼ਾਫ,ਕੋਰਟ-ਕਚਹਰੀ ਹੋਏ ਬੰਦ ਸਾਰੇ, ਇਸ ਕਹਿਰ ਨੂੰ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜਾ ਸੁਣਾਈ।	ਖਿਲਵਾੜ ਕੁੱਦਰਤ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਨਹੀ ਚੰਗਾ, ਕਰੋਧੀ ਕੁੱਦਰਤ ਦੀ ਮਚਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਬਾਹੀ।

- ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਨਹੀ ਸੁਪਰਿਆ ਚੀਨ, ਮੁੜ ਵਿਕਣ ਲੱਗੇ ਚਮਗਿੱਦੜ ਅਤੇ ਪੈਂਗੂਲਿਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਕੋਰੋਨਾ ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਚੀਨ 'ਚ ਚਮਗਿੱਦੜ ਤੇ ਪੈਂਗੂਲਿਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਫਿਰ ਧੜਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਖਤਰਨਾਕ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਚਮਗਿੱਦੜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖਾਂ 'ਚ ਆਈ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਦੇ ਹੁਬੇਈ ਸੂਬੇ ਦਾ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਨੇ 'ਏ ਮੇਲ ਆਨ ਸੰਡੇ' ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, 'ਬਾਜ਼ਾਰ

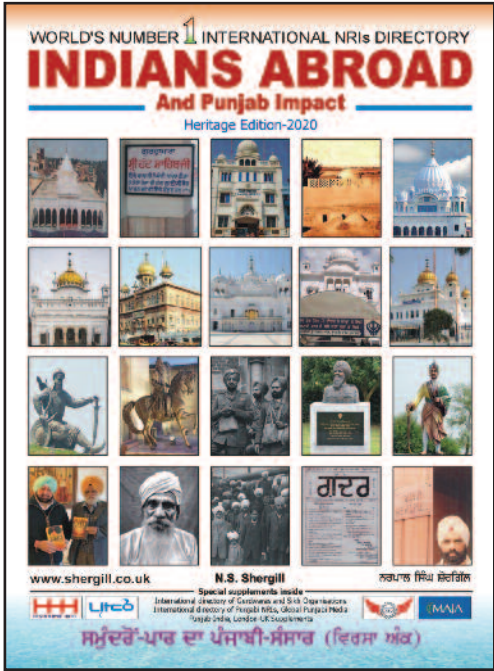
ਪੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਖੋਜ ਦਾ ਬਣਿਆ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ, ਵਿਸ਼ਵ 'ਤੇ ਵਸਦਾ ਵੇਖ ਲਓ ਇਹ ਮੇਰਾ ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬੀ ਇੱਕ ਮਾਰਸਲ ਕੌਮ ਹਨ। ਮਿਹਨਤੀ, ਇਮਾਨਦਾਰ, ਦੁਜਿਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ 'ਚ ਭਾਈਵਾਲ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨ ਵਾਲੇ, ਸਵੈ-ਮਾਨੀ, ਅਣਖੀਲੇ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਚੰਗੀ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਏ। ਕਿਸੇ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਉੱਪਰ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ, ਰਾਜਸੀ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਤਾਂ 'ਚ

ਇੱਕ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ-
1. ਏ ਫੋਰ ਮਾਪ ਦੇ ਵੰਨੇ-ਸੁਵੰਨੇ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਆਰਟ ਪੇਪਰ ਤੇ ਛਪੇ 388 ਸਫਿਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਅੰਕ ਸ਼ਿਗਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
2. ਇਸ ਵਡਮੁੱਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ 8 ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 52 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁ-ਪਤੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 114 ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ 150 ਕਨਸੂਲੇਟਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ।

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਤੋਖ ਲਾਲ ਵਿਰਦੀ, ਡਾ. ਸੁਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਯੂ.ਕੇ., ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਿਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਯੂ.ਕੇ., ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਲੰਡ, ਐਸ. ਬਲਵੰਤ ਯੂ.ਕੇ., ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਯੂ.ਕੇ., ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਯੂ.ਕੇ., ਸਿਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਪ੍ਰੋ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬੋਲੀਨਾ, ਪ੍ਰੋ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ, ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ, ਡਾ. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਲਮ ਯੂ.ਕੇ., ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ ਕੈਨੇਡਾ, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਕਲਕੱਤਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾਖਾ, ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜੀ.ਕੇ. ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਔਲਖ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਗਰੇਟ ਥੈਚਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਆ। 25 ਸਤੰਬਰ 1995 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਛਾਪਣ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਆ। 25 ਦਸੰਬਰ 2004 ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਫਡਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ, ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਜਨਵਰੀ 2013 ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਜੋ ਮੈਰੀਅਟ ਹੋਟਲ ਚੰਡੀਗੜ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮੀਡੀਆ ਕਾਰਡ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਮੀਡੀਆ ਅਕੈਡਮੀ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦਰ ਹੱਥੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲਡ ਅਤੇ ਲੋਈ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ

3. ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਦੇ ਗਲੋਬਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ

ਵਾਲੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਲੇਖ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਖਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ ਦੇ ਕਥਿਤ ਵਿਦਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜਾ ਕੇ, ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਫਰੋਲ ਕੇ, ਮਾਣ-ਮੱਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਰਤੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੂਚਮਤਾਈ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਰਜ ਸੀ।

ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਣ ਮੱਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਨਮਾਨ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 15 ਫਰਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਪੰਜਾਬ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕਲੱਬ ਚੰਡੀਗੜ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ 22 ਫਰਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਵਿਦਵਾ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪੈਂਦੀ। ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਇਆ, ਆਪਣਾ ਗਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਕਦਮ ਚਿੰਨਾ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕੁਝ ਸੁਚੇਤ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਭਰਮਣ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜਿਆ। ਆਪਣਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਖੰਗਾਲੇ।

ਭਾਰਤੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਜੋ ਲੇਖਕ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਸਲਾਘਾ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਆਪਣੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛਪੇ 21 ਐਡੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਝਾਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਲੇਖਕਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਸਭਿਅਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਦਾ ਕਦਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 55 ਵਰਿਆਂ ਦੇ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਫਰ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸਨਮਾਨਿਆ ਹੈ।

ਨਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਦਿਲੋਂ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਨਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿਤੈਸੀ ਸਿਰਮੋਰ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਇਦ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੇਖਕਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ 550 ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਤਰੀਆਂ ਖੋਲਦਿਆਂ ਉਸ "ਪੰਜਾਬੀ ਹੈਰੀਟੇਜ ਆਫ 550 ਯੀਅਰਜ" ਆਪਣੀ ਲਗਭਗ ਸਾਲਾਨਾ ਲਿਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਖੋਜ ਪੁਸਤਕ ਦਾ 22ਵਾਂ ਅੰਕ ਇੰਡੀਅਨਜ਼ ਐਬਰੋਡ 2020 (ਹੈਰੀਟੇਜ ਐਡੀਸ਼ਨ) ਲੋਕ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ: ਬੀ.ਐਸ. ਘੁੱਮਣ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ। ਆਉ ਆਪਾ ਹੀ

4. ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਾਪਿਤ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪਤੇ, ਵੇਰਵੇ ਇਸ 'ਚ ਅੰਕਿਤ ਹਨ।

ਸਾਲ 1982 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ

ਸ਼ਾਲਾ! ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਪੁਲਾਘਾਂ ਪੁੱਟੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਾਹਿਤ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਭਰਪੂਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਨਾਲ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੇ।

ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ?

ਕਿੱਥੇ ਗਈ ਉਹ ਇੰਸਾਨੀਅਤ ਜੀਹਦੇ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਬੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਅੱਜ ਓਹੀ ਇੰਸਾਨੀਅਤ ਚੂਰ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖੀ ਮੈਂ। ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੁਜੁਰਗ ਦੇ ਡੰਡਾ ਮਾਰਦੇ ਜਰਾ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬਾਪੂ ਯਾਦ ਨੀ ਆਇਆ ਉਸ ਪੁਲਿਸੀਏ ਨੂੰ, ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਡਾਂਗ ਵਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਬੁਜੁਰਗ ਔਰਤ ਜੋ ਸਾਇਦ ਭੱਜ ਵੀ ਨੀ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰ ਖਾਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਮੈਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਰਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਹ ਸਬ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਮਾਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਨਜਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਓਹੀ ਪੁਲਿਸ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਜਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਫਿਊ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਗਰ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰ ਬੰਦਾ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਜਰੂਰੀ ਕੰਮ ਲਈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੋਚਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੇ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਵੇਂ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਵਰਦੀ ਦੇ ਰੋਹਬ ਦਾ ਨਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਹੇ ਨਜਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਲੋਕੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ, ਇੱਜਤ ਅਤੇ ਕਿੱਨਾ ਕੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੱਛ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕਿ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਕਰਕੇ ਸਵਾਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਜਿਆਦਾ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕੀ ਇੱਜਤ ਰਹੁ ਓਸ ਬੰਦੇ ਦੀ। ਓਸ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਦਿਲ ਤੇ ਕੀ ਬੀਤਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਯਾਰਾਂ ਦੇਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਕੂਤਰਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਧੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੰਝੂ ਵਹਾ ਰਹੀ ਹੋਣੀ। ਸਾਇਦ ਕੱਲ੍ਹ ਇਹੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਵੀਡੀਓ ਉਸਦਾ ਰਿਸਤਾ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਾਹਨੇ ਮਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਇਦ ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਇੱਕ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਹ ਇੰਸਾਨ ਦਾ ਦਰਦ ਕੱਟ ਸਮਝੇ ਜੋ ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰੋਜ ਮਰੇਗਾ। ਧਾਰਾ 144 ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਂਝੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਹਿੰਸਾ ਫੈਲਾਉਣਾ। ਅਗਰ ਕੋਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਭੰਗ ਕਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੋ ਸਜਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਆਪਣੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਸਰਾਸਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖ ਰਹੀਆਂ ? ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ? ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੰਨਾ ਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹਨ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਘਨੌਰ
91-87278-32086

ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਆਪਣੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਸਰਾਸਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖ ਰਹੀਆਂ ? ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ? ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੰਨਾ ਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹਨ।

(ਬਾਲ - ਕਵਿਤਾ) ਇਕੱਤੀ ਮਾਰਚ

ਇਕੱਤੀ ਮਾਰਚ ਆਈ ਬੱਚਿਓ, 31 ਮਾਰਚ ਆਈ । ਬੀਬੇ ਬਣ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਜਿਹੜੇ , ਹੁੰਦੇ ਪਾਸ ਨਿਆਏ। ਮੁੱਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੈਣਾ ਕੀਤੀ ਰੱਜ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ। ਜਾਗ ਜਾਗ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਾਲੇ ਕੀਤੀ ਖੂਬ ਤਿਆਰੀ , ਅੱਜ ਪਹਿਲੇ, ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜਾ ਬੱਚਾ ਆਉ, ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉੱਚੀ ਮੱਲ ਹੈ ਮਾਰੀ । ਚੜ੍ਹ ਜਾਉ ਅਸਮਾਨੇ ਗੁੱਡੀ ਲੁੱਡੀਆਂ ਪਾਉਦਾ ਜਾਉ। ਮੰਜਲ ਮਿਲਦੀ ਬੱਚਿਓਜੇ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਈਏ, ਡਰ ਦੇ ਹਲਕੇ ਡੋਬੂ ਪੈਣੇ, ਘੱਟ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ, 31 ਮਾਰਚ ਵੇਲੇ ਅਰਮਨ ਜਿੱਤ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਈਏ। ਲੱਡੂ ਵੰਡੂ ਓਈਓ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਜੋ ਪੌੜੀ ਚੜ੍ਹਿਆ। -ਡਾ. ਅਰਮਨਪ੍ਰੀਤ (ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ) 91-98722-31840

ਪੰਖ / ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ

ਚੌਧਰ ਦੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਾਈਂ ਪੰਖ ਨੇ, ਸਕੂਲ 'ਚੋਂ ਨਿਆਏ ਵਾਂਗੂੰ, ਨਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਬੰਕ ਨੇ.. ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਲਈ, ਉਹ ਬਣਦੇ ਕਲੰਕ ਨੇ.. ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਲਈ, ਉਹ ਬਣਦੇ ਕਲੰਕ ਨੇ.. ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕ ਖੁਦ, ਦਰਦ ਹੰਢਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰੋਟੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਆਉਂਦੇ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਜੀਰੋ ਹੁੰਦੇ ਅੰਕ ਨੇ.. ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਸਰੋਏ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਗਾਂ ਮਾਰੇ ਡੰਕ ਨੇ, ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਲਈ, ਉਹ ਬਣਦੇ ਕਲੰਕ ਨੇ.. ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਡਾਂਗਾ ਤੇ ਅਵਿਦਿਆ ਦੀ ਝੰਡੀ ਏ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਂ, ਨਿਆਂ ਵੀ ਹੋਇਆ ਡੰਡੀ ਏ, ਵਿਹਲਤ ਨੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਹੋਏ ਰੰਕ ਨੇ, ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਲਈ, ਉਹ ਬਣਦੇ ਕਲੰਕ ਨੇ.. ਦੇਸ਼ 'ਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ, ਕੋਈ ਚੱਲਦਾ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਏ, ਜਿਹਨੂੰ ਵੀ ਬਾਇਆ ਰਾਜ, ਨਿਕਲਿਆ ਚੋਰ ਏ, - ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਸਰੋਏ 91-92175-44348

ਮੈਂ ਕੋਰੋਨਾ ਇਹ ਕਰੋ-ਨਾ

ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਝਟਕੇ ਦਾ ਮਾਫ ਕੋਈ ਹਲਾਲ ਕਰਦੇ ਸੀ ਕਲਮਾਂ ਪੜਕੇ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਜਿਆਦਾ ਪਾਉਣਾ ਮੇਮਣੇ ਚੁੱਚੇ ਮਰਵਾਉਂਦੇ ਸੀ ਕੋਲ ਖੜਕੇ ਮੈਂ ਫਿਰ ਵੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਨਾ ਉਤਾਰ ਮੈਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਨਾਸ਼ ਲਈ ਪਰ ਨਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਬੋਝੇ ਚਿਰ ਲਈ ਜਰੋ ਨਾ ਮੈਂ ਕੋਰੋਨਾ ਇਹ ਕੋਰੋ-ਨਾ .....

ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਹਾਨੂੰ ਅੰਦਰ ਤਾੜਨ ਨੂੰ ਪਰ ਮੈਂ ਮਰ ਕੇ ਅੱਕ ਚਬਿਆ ਏ ਤੁਸੀ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਬਾ ਵੇਲਣੇ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਵਾਂਗ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਚਬਿਆ ਏ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਸੀ ਤੁਸੀ ਮਖੌਲ ਸਮਝਿਆ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋ ਡਰੋ ਨਾ ਮੈਂ ਕੋਰੋਨਾ ਇਹ ਕੋਰੋ-ਨਾ .....

ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਰੱਬ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਇਨਸਾਨ ਪਹਿਲਾ ਤਾਂ ਪਾਲਦਾ ਫਿਰ ਵੱਡਦਾ ਏ ਲਾਵਾਰਸ ਗਾਵਾਂ ਵੀ ਬੋਲ ਪਈਆ ਹੋਣੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਮਤਲਬਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੇ ਛੱਡਦਾ ਏ ਕਿਰਲੀ ਸੱਪ ਡੱਡੂ ਮੱਛੀ ਕੋਕੜੇ ਆਦਿ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨੀ ਛੱਡੀ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਮੁਹਾਵਰਾ ਝੂਠਾ ਕੇ ਸੱਪ ਦੀ ਸਿਰੀ ਤੇ ਪੈਰ ਧਰੋ ਨਾ ਮੈਂ ਕੋਰੋਨਾ ਇਹ ਕੋਰੋ-ਨਾ .....

ਮੈਂ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਕਰਤਾ ਦੂਰ ਤੈਨੂੰ ਬੰਦਿਆ ਤੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਸੀ ਮੇਰੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਕਈਆ ਨੇ ਹੁਣ ਮੋਤ ਤੋਂ ਬੱਚਣ ਲਈ ਲਾਵਾਰਸ ਗਾਵਾਂ ਦੇ ਹੀ ਮੂਤ ਪੀਤੇ ਮੈਂ ਅੱਖ ਨੱਕ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀ ਅੰਦਰ ਵੜਦਾ ਨਿਕਲ ਜਾਏਓ ਬਾਹਰ ਘਰੋ ਨਾ ਮੈਂ ਕੋਰੋਨਾ ਇਹ ਕੋਰੋ-ਨਾ .....

ਪਾਪ ਵੱਧਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਕੇ ਰੱਬ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਮਝਿਆ ਖਾਤਮਾ ਏ ਸੜਕਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣ ਚੌੜੀਆ ਹੋ ਕੇ ਹੁਣ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾ ਏ ਜਾਪੇ ਦੀਪੇ ਕਾਹਰੀ ਸਾਹਰੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਚੂਸ ਸੁੱਟੂ ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਮਕਾਉਦੀ ਫਸਲ ਝੋਨਾ ਮੈਂ ਕੋਰੋਨਾ ਇਹ ਕੋਰੋ-ਨਾ .....

ਦੀਪ ਗੁਰਦੀਪ (ਦੀਪਾ ਕਾਹਰੀ ਸਾਹਰੀ) +91-92053-65098

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਕਹਿਰ

ਮਾਰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸੀਨੇ ਖੰਜਰ, ਲੁੱਕਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਅੰਦਰ। ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਸੀ ਚੈਲਿੰਜ ਕਰਦਾ, ਵੇਖ ਤਵਾਹੀ ਦਾ ਹੁਣ ਮੰਜਰ।

ਇਹ ਏਡਜ਼, ਕੈਂਸਰ, ਪਲੇਗ, ਕੋਰੋਨਾ, ਸੀ ਵਾਈਰਸ ਸਭ ਤੋਰੇ ਅੰਦਰ। ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਤੂੰ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਰਿਹਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਨੰਬਰ।

ਸੀ ਖਾਂਦਾ ਜਿਉਂਦੇ ਡੱਡੂ, ਮੱਛੀਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਟੱਪ ਗਿਆ ਕੰਜਰ। ਕਿਵੇਂ ਜਿਉਂਦੇ ਬਾਂਦਰ, ਕੁੱਤੇ, ਬਿੱਲੇ, ਸੀ ਸਿੱਟਦਾ ਗਰਮ ਕੜਾਹੀ ਅੰਦਰ

ਮਗਰਮੱਛ, ਚੰਮਗਿੰਦੜ, ਸੱਪ, ਕੋਕੜਾ, ਚੀਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਮਾਰ ਕੇ ਖੰਜਰ। ਆਪਣੀ ਆਈ ਤਾਂ ਡਰ ਲੱਗਦਾ, ਛੱਡਿਆ ਨਹੀ ਕੋਈ ਖਾਣੇ ਡੰਗਰ।

ਹਰ ਥਾਂ ਮੱਚੀ ਹਫੜਾ ਦਫੜੀ, ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਦੁਸ਼ਿਤ ਧਰਤੀ ਅੰਬਰ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲਤਾ, ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਬੰਦੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬੰਜਰ।

ਚਾਈਨਾ, ਇਟਲੀ, ਕੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੋਨੈਡਾ, ਕਰ ਵੀਰਪਾਲ ਸਭ ਗਏ ਸਰੋਂਡਰ। ਮੰਨਿਆ ਸਾਇੰਸ ਕਰ ਗਈ ਤਰੱਕੀ, ਇੱਕ ਹੈ ਸਾਇੰਸ ਤੋਂ ਉਤੇ ਪਤੰਦਰ।

-ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਭੱਠਲ

ਗਜ਼ਲ

ਹੁਣ ਹੋਣਗੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਹੀ

ਸੱਜਣਾ ਇਹ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਹੀ।

ਦਿਖਲਾ ਤੂੰ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਹੀ

ਸੱਜਣਾ ਤੂੰ ਸੁਣਾ ਬਾਤਾਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਹੀ।

ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦਿਆਂ ਮੈਂ ਉਮਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਲਈ

ਮੁੜ ਗਈਆਂ ਉਹ ਬਰਸਾਤਾਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਹੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਬਹਿ-ਬਹਿ ਕੇ ਸਭ ਯਾਦ ਕਰਾਂਗੇ ਇਹ,

ਹੁੰਦੀਆਂ ਜੋ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਹੀ।

ਅਣ-ਦਿਸਦੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਜਰੇ ਦੇ ਕੈਦੀ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ

ਹੁਣ ਹੋਣਗੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਹੀ।

ਪਰਦੇਸ ਤੋਂ ਜੋ ਲੈ ਕੇ 'ਇਕਵਿੰਦਰ' ਆਇਆ ਏ

ਸਰਕਾ ਦੇ ਉਹ ਸੌਗਾਤਾਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਹੀ।

-ਇਕਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਕਾਵਿ-ਰੰਗ ਆਮ ਬੰਦਾ

ਕੱਕਾ ਤੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਤੇ ਕੱਕਾ ਤੋਂ ਹੈ ਕਰਫਿਊ, ਫਸ ਕੇ ਦੋਹਾਂ 'ਚ ਰਹਿ ਗਿਆ ਆਮ ਬੰਦਾ। ਡਰ ਕੇ ਕੱਕਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਕਹਿਰ ਕੋਲੋਂ, ਘਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਬਹਿ ਗਿਆ ਆਮ ਬੰਦਾ। ਜਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਹੈ ਕੀਤਾ ਖਿਲਵਾੜ ਦੋਵੇਂ, ਚੁੱਪ ਚਪੀਤਾ ਸਭ ਸਹਿ ਗਿਆ ਆਮ ਬੰਦਾ। ਆਮ ਬੰਦੇ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਆਮ 'ਚੋਹਲਾ', ਅੱਗੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਢਹਿ ਗਿਆ ਆਮ ਬੰਦਾ।

ਤਾਲ

ਤਾਲਬੰਦੀ ਨੇ ਤਾਲ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ, ਪੈ ਗਈ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਵਿਚ ਵਿੱਥ ਲੰਮੀ। ਕੋਈ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਆ ਤੇ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਿੱਥ ਲੰਮੀ। ਕਰਨਾ ਫ਼ੇਲ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਵਾਰ ਤਾਂਈ, ਲਈ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਇਹ ਹੈ ਸਿੱਥ ਲੰਮੀ। ਬੁਰਕੀ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਮੂੰਹ ਪਾ ਕੇ, 'ਚੋਹਲੇ' ਵਾਲਿਆ ਬੈਠ ਕੇ ਚਿੱਥ ਲੰਮੀ।

ਰੋਗੀ

ਨਾਲ ਤਨ ਦੇ ਹੋ ਗਿਆ ਮਨ ਰੋਗੀ, ਡਾਕਦਾਰ ਜਦ ਟੈਸਟ ਬੇਅੰਤ ਲਿਖ ਤੇ। ਨਾਲ ਫ਼ੀਸ ਦੇ ਮਨ ਸੰਤੋਖਿਆ ਨਾ, ਹੋ ਕੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕੁੱਝ ਆਸਵੰਤ ਲਿਖ ਤੇ। ਪੱਟੀ ਲਾਲਚ ਦੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਨੇਤਰਾਂ 'ਤੇ, ਪੈਸੇ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਡੰਤ ਲਿਖ ਤੇ। ਵਿਰਲੇ ਟਾਵੇਂ ਅਜੇ ਨੇ ਬਚੇ 'ਚੋਹਲਾ', ਨੁਸਖੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਣ ਭਗਵੰਤ ਲਿਖ ਤੇ।

ਵਪਾਰ

ਦੇ ਕੇ ਦਾਲ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੁੱਝ ਮਾਤਰ, ਦੂਰ ਗ਼ਰੀਬੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਸਰਕਾਰ ਲੱਗੀ। ਲੰਦੇ ਉਠ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਛਾਣਨੀ ਨੂੰ, ਹੌਲਾ ਕਰਨ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਲੱਗੀ। ਨਾਲ ਨਿਭਣਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਇਸ ਨੇ, ਬੇਬੇ ਬਿਸ਼ਨੀ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰ ਲੱਗੀ। ਅਤੇ ਬੁਝੇ ਦੀ ਬਣ ਹਮਦਰਦ 'ਚੋਹਲਾ', ਵੇਟ ਵਾਧੇ ਦਾ ਕਰਨ ਵਪਾਰ ਲੱਗੀ।

ਕੋਰੋਨਾ

ਕਰਫਿਊ ਅਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪੈ ਗਏ, ਹਨ ਪਬਲਿਕ 'ਤੇ ਭਾਰ। ਤਰਸੀ ਪਈ ਲੋਕਾਈ ਹਰ ਥਾਂ, ਮਿਲੇ ਨਾ ਚੀਜ਼ ਬਜ਼ਾਰ। ਨਾ ਕੁੱਝ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਖਾਣ ਪੀਣ ਨੂੰ, ਨਾ ਹੀ ਦਵਾ ਤੇ ਦਾਰੂ। ਦਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪਿਆ ਖਿਲਾਰਾ, ਉੱਡ ਗਈ ਸੋਚ ਉਸਾਰੂ।

ਦੋਹੋਂ ਹੱਥੀਂ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਪਾਰ। ਜਿਸ ਦੀ ਜੋਬ ਜਵਾਬ ਦੇ ਗਈ, ਕਿੱਝ ਭਲਾ ਡੰਗ ਸਾਰੂ।

ਕੋਰੋਨੇ ਤਾਈਂ ਹਰਾਵਣ ਵਾਲਾ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਤੋਂ ਹਾਰੂ। ਆਇਆ ਸਮਾਂ ਭਿਆਨਕ, ਖਬਰੇ ਕੀ ਕੁੱਝ ਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰੂ। ਜਿਸਦਾ ਡਾਢਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ 'ਚੋਹਲਾ', ਕੌਣ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰੂ।

-ਰਮੇਸ਼ ਬੱਗਾ ਚੋਹਲਾ 91-94631-32719

ਸੂਖਮਜੀਵ ਕੋਰੋਨਾ

ਸਭ ਨੁਸਖੇ ਅਜਮਾ ਕੇ ਵੇਖੋ, ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਨਾ ਆਇਆ। ਆਖਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਰਫਿਊ ਲਾ ਕੇ, ਸਭ ਨੂੰ ਘਰੇ ਬਿਠਾਇਆ। ਸੂਖਮਜੀਵ ਕੋਰੋਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਨ 'ਚ ਜੰਮਿਆ-ਪਲਿਆ, ਹੋਸ਼ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਗਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਂਦਾ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ। ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਮਰਨ ਦੀ ਹੈ ਨੀ ਫੁਰਸਤ, ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੁਣ ਸੋਚਣ ਖੁਦ ਨੂੰ ਜਾਵੇ ਕਿੱਝ ਬਚਾਇਆ। ਨਰਸਾਂ-ਡਾਕਟਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜੋਖਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ, ਚੌਢੀ ਘੰਟੇ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਜੋ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਹੈ ਬਣ ਬੈਠਾ ਅਮਰੀਕਾ, ਉਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਰੋਨਾ ਨੇ ਹੈ ਕਹਿਰ ਮਚਾਇਆ।

ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਭੁੱਲਕੇ ਜਿਹੜੇ ਖੁਦ ਸੀ ਰੱਬ ਅਖਵਾਉਂਦੇ, ਕੋਰੋਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ-ਰੱਬ ਜਪਣ ਤੇ ਲਾਇਆ। ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਆਪਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਸਭ ਬਣਾ ਕੇ, ਇਹੋ ਤਰੀਕਾ ਅੱਗੇ ਫੈਲਣੋਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁਝਾਇਆ।

ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਾਉਣਾ ਪਵੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾ, ਕੋਵਿਡ ਉਨੀਂ ਆਈ ਬੀਮਾਰੀ ਨੇ 'ਨਾਗਰ' ਸਮਝਾਇਆ। -ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ 'ਮਹਿੰਦਪੁਰੀਆ' 001-360-448-1989

ਦਾਨੀ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ

ਵਿਦਿਆ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਤੀਜਾ ਨੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 31 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ ਨੇ ਅਧਿਆਪਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਤੱਕ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ 37 ਸਾਲ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਫਰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਆ ਵੰਤੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1960 ਨੂੰ ਜਨਮੀ ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ ਨੇ ਦਸਵੀਂ ਮਾਰਚ 1976 ਨੂੰ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਸਕੂਲ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਣਬੀਰ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਬੀ. ਐਸ. ਸੀ. ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 1980 'ਚ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ। ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿਧਵਾਂ ਖੁਰਦ ਕਾਲਜ ਤੋਂ 1981 'ਚ ਬੀ.ਐਡ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ। ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਐਡਹਾਕ ਤੌਰ ਤੇ 1983 'ਚ ਆਏ। ਉਹ 1985 'ਚ ਰੈਗੂਲਰ ਹੋ ਕੇ ਸ.ਹ.ਸ.ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਖੋਖਰ ਆ ਗਏ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਹ 2002 'ਚ ਸ.ਸ.ਸ. ਲੜਕੇ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਬੜੇ ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ 13 ਸਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਮਾਲੋਕੋਟਲਾ ਵਲੋਂ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਇੰਸ ਟੀਚਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2015 'ਚ ਤਰੱਕੀ ਲੈ ਕੇ ਬੜੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ.ਹ.ਸ. ਛਾਜਲਾ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਨਾਲ ਇਸ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ

ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨਿਖਾਰਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ, ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ, ਮਾਪਿਆਂ, ਸਕੂਲ ਮਨੋਜਮੋਟ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੜਵੇਤਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਸੈਲਫ ਸਮਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ 55000 ਰੁ: ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਪਾਈ ਉਥੇ ਹੀ ਮੈਡਮ ਜੀ ਦੀ ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਕੂਲ 'ਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸ੍ਰ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅ / ਕ ਟੀਚਰ

ਵਲੋਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ 35000 ਰੁ: ਇੱਕਠੇ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਵਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਧੀਆ ਰਸੂਖ ਸਦਕਾ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਲਈ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪੁਵਾਇਆ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਵਧੀਆ ਸਬੰਧਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਧੀਆ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧੇ ਸ਼ਾਮ (ਬਿਜਨੈਸਮੈਨ) ਨਾਲ 1985 'ਚ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਬੇਟੀਆਂ ਨੇਹਾ (ਐਮ. ਐਸ. ਸੀ., ਐਮ. ਐਡ.) ਲੁਧਿਆਣੇ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਇੰਜ: ਜੀਨੀਆ (ਐਮ.ਟੈਕ) ਨੌਇਡਾ ਵਿਖੇ ਵਿਆਹ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਚ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਟਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ. (ਮੈਥ) ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਰੇ ਉਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ।

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ 91-94635-53962

Jai Gurdev,

Shri Guru Ravidass Sabha Bay Chairman and committee members requesting entire community to stay home and try to be safe from COVID-19. Shri Guru Ravidass Sabha Bay postpone

Gurpurav celebration until this COVID -19 problem resolved. We will do our project ground break and celebration together at same time after few months. Do not let our senior citizen go out of home any where. Again requesting our community to be safe and keep your family and friends safe. Vinod Kumar Chumber Chairman (Shri guru Ravidass Sabha bay Area)

Thinking of Buying or Selling a Home? I Can Help!

COMMERCIAL & RESIDENTIAL REAL ESTATE

JOHN SINGH BANGA

Honest & Experienced Realtor

916-271-5404

banga.realtor@gmail.com
www.banga.bhhser.com

CALBRE#01397975
R MLS

FOR OVER 15 YEARS
A TOP PRODUCER

BERKSHIRE HATHAWAY HomeServices Elite Real Estate

Buying or Selling any Business? Call Now 916-271-5404

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ / ਬੇ-ਏਰੀਆ ਵਿਚ ਘਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ 916-271-5404

Indian Restaurant For Sale In Stockton
All Equipment & Fixtures Included
Listing Price: \$149,900

Smoke Shop for Sale in Sacramento
Monthly Gross Sales: \$50K
Listing Price: \$89,000

Gas Station, Liquor Store, Deli, & Laundromat!
In Contra Costa County, CA
Listing Price: \$1,200,000

Auto Repair & Lube Shop
Lot Size: 2000, Rent is ONLY \$1500/mo.
Listing Price to \$149,000
Sacramento, CA

Liquor Store for Sale in Santa Clara
Monthly Gross Sale: \$90K
Listing Price: \$649,000 plus Inventory

Subway for Sale in Sacramento
Listing Price: \$224,900

Indian Restaurant for Sale in Sacramento
Listing Price: \$149,000

Coffee Shop for Sale
Monthly Gross Sales: \$25,000
Listing Price: \$150,000

7Eleven
7 Eleven Store For Sale in Antioch, CA
Listing Price: \$550,000

3 Bedroom 1 Bath Home on 10 Acre Lot
Listing Price: \$1,500,000

BERKSHIRE HATHAWAY HomeServices Elite Real Estate

BERKSHIRE HATHAWAY

Elite Real Estate Home Services

BUYING YOUR FIRST INVESTMENT PROPERTY

Have you been thinking of buying Rental Properties?

Call me and I can help you buy Rental properties in Sacramento Area with positive Cash in your pocket every month. Tenants are paying off your rental property for you and putting extra money in your pocket! What else do you want! Everyday investors are buying a home to rent in Sacramento because there is high demand for rentals in Sacramento. If you want to invest in rental properties! Call me at 916-271-5404 or email me at banga.realtor@gmail.com

OFFICE: 7412 ELSIE AVE., SACRAMENTO, CA 95828

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

**Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365**

**50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase**

**IN HOUSE
FINANCING AVAILIABLE
www.kbusedautosales.com**

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

**K&K AUTO REPAIR
and Car Wash
63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045**

**Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702**

**20% OFF LABOUR
on your next qualifying service**

Car Care You Can Trust

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ
ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:

530-824-5134

ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99+ Labor
Recap Truck Tire	\$ 249+ Labor
Recap Trailer Tires and Kind	\$ 199+ Labor

Call:

650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021

Across the Street from TA Truck Stop

LUCAS OIL LUCAS INJECTOR CLEANER \$28.99